

INGRA D.D. I OVISNA DRUŠTVA

**KONSOLIDIRANO GODIŠNJE IZVJEŠĆE I IZVJEŠĆE
NEOVISNOG REVIZORA**

31. PROSINCA 2018.

Sadržaj

	Stranica
Izvešće neovisnog revizora	
Odgovornost za konsolidirane financijske izvještaje	1
Konsolidirani financijski izvještaji:	
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	2
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	3
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	4
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	5
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	6 – 93
Izvešće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	94 – 108

Izvešće neovisnog revizora

Dioničarima društva INGRA d.d.

Izvešće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za učinke i moguće učinke pitanja opisanih u odjeljku „Osnova za mišljenje s rezervom“, priloženi konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj društva INGRA d.d. ('Društvo') i njegovih ovisnih društava (zajedno – „Grupa“) na dan 31. prosinca 2018. i njihovu konsolidiranu financijsku uspješnost i njihove konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji („MSFT“).

Naše mišljenje s rezervom je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru od 29. travnja 2019. godine.

Što smo revidirali

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe obuhvaćaju:

- Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.;
 - Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2018.;
 - Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za godinu tada završenu;
 - Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala za godinu tada završenu; i
 - bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.
-

Osnova za mišljenje s rezervom

1. Kao što je opisano u bilješci 32, Grupa je u prosincu 2018. g. potpisala ugovor o kupnji udjela (forward ugovor) čije je ispunjenje ovisilo o budućim događajima izvan kontrole Grupe. Uprava je procijenila da ugovor ne predstavlja financijski instrument koji bi se na dan 31. prosinca 2018. sukladno zahtjevima MSFI-a trebao vrednovati po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, iz razloga što Uprava Društva smatra da Ugovor nije realiziran zbog informacija dostupnih nakon 31. prosinca 2018. godine. Kao rezultat navedenog, nismo se mogli uvjeriti u adekvatnost navedene procjene Uprave te nismo bili u mogućnosti kvantificirati efekt na priložene konsolidirane financijske izvještaje.
2. Kako što je opisano u bilješci 15, Grupa je prilikom procjene budućih novčanih tokova proisteklih od iznajmljivanja Arene Zagreb (od 2020. godine nadalje) pretpostavila inflaciju od 0% prilikom izračuna amortiziranog troška za dugoročno potraživanje iskazano na datum izvještavanja. Istu je pretpostavku Grupa koristila prilikom vrednovanja obveznica kako je opisano u bilješci 2.2 i 23. Uzimajući u obzir trenutno ekonomsko okruženje, vjerojatnost nulte stope inflacije je vrlo niska. Stvarna stopa inflacije se može značajno razlikovati od one procijenjene od strane Uprave, što bi rezultiralo značajno različitim novčanim tokovima od onih korištenih na 31. prosinca 2018. godine za vrednovanje predmetnog potraživanja i obveze. Nismo bili u mogućnosti kvantificirati efekt ovog pitanja za priložene konsolidirane financijske izvještaje.

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Heinzelova 70, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.hr

Trgovački sud u Zagrebu, broj Tt-99/7257-2, MBS: 080238978; OIB: 81744835353; Temeljni kapital: 1,810,000.00 kn, uplaćen u cijelosti; Uprava: J. M. Gasparac, predsjednik; S. Dušić, član; T. Mačašević, član; Žiro-račun: Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, Zagreb, IBAN: HR8124840081105514875

3. Provedenim revizijskim procedurama, nismo se mogli uvjeriti u potpunost i prirodu obveza iskazanih u konsolidiranim financijskim izvještajima kao niti kvantificirati efekt neiskazanih obveza (temeljem neizvjesnosti opisanih u bilješci 30), što uključuje inozemno poslovanje (bilješka 3, 27, 28 i 30) i neobračunate te neiskazane zatezne kamate na priznate dospjele kratkoročne obveze iskazane na datum bilance.

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o *Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja*.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Neovisnost

Neovisni smo od Grupe u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (*IESBA Kodeks*) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014. te, nadalje, da nismo pružili ostale dozvoljene nerevizijske usluge Grupi u razdoblju od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2018. godine.

Naš pristup reviziji

Pregled

- Značajnost za financijske izvještaje Grupe kao cjeline: 7 milijuna kuna, što predstavlja 0.9% ukupne imovine
- Naš revizijski opseg obuhvatio je 85% prihoda od prodaje Grupe i 87% apsolutne vrijednosti pripadajuće dobiti Grupe prije poreza.
- Proces restrukturiranja i vremenska neograničenost poslovanja
- Procjena sudskih sporova (parnica) i tužbenih zahtjeva

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i u svim našim revizijama, također smo obavili postupke vezane uz zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu o tome postoje li dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije utjecala je naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Na temelju naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjeline, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ako postoji, pojedinačno i u zbroju na konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

<i>Značajnost za financijske izvještaje kao cjeline</i>	7 milijuna kuna
<i>Kako smo je utvrdili</i>	0,9% ukupne imovine
<i>Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo</i>	Odabrali smo ukupnu imovinu kao osnovu izračuna, jer smatramo da to mjerilo najbolje odražava uspješnost Grupe u promatranom razdoblju uzimajući u obzir značajne fluktuacije u prihodima, rashodima i rezultatu zbog procesa restrukturiranja, te što je to općenito prihvatljivo mjerilo. Odabrali smo 0.9% temeljem naše profesionalne prosudbe (Grupa ima vanjski dug i veći broj dioničara) što je u odgovarajućem rasponu uobičajenih kvantitativnih pragova značajnosti korištenih u revizijskim standardima.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Dodatno na pitanja opisana u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, identificirali smo sljedeća pitanja kao ključna revizijska pitanja u našem izvješću.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Proces restrukturiranja i vremenska neograničenost poslovanja

Vidjeti bilješku 2.1 konsolidiranih financijskih izvještaja (računovodstvene politike), bilješku 2.2 (Određivanje fer vrijednosti i ključne računovodstvene procjene) i bilješku 23

Usmjerili smo pozornost na ovo područje budući da je Grupa završila proces sklapanja predstečajne nagodbe u 2014. godini kako bi riješila pitanje vremenske neograničenosti poslovanja te se trenutno nalazi u procesu restrukturiranja (detaljno opisano u bilješki 23).

Grupa je u procesu postizanja općenite stabilnosti i opstojnosti uzimajući u obzir da je još u procesu restrukturiranja, što uključuje dobivanje i ugovaranje novih projekata izgradnje. Najznačajniji projekt koji se odnosio na projekt u Alžiru jednostrano je raskinut u 2018. godini od strane investitora te je Grupa trenutno u procesu definiranja daljnjih koraka u svezi navedenog. Također, dva značajna PIK instrumenta koji se odnose za zgradu Društva i poslovno-stambeni objekt u Lapadu dospjeli su na 31. prosinca 2018. godine. U ukupnu procjenu opstojnosti Grupe potrebno je također uzeti u obzir i razmotriti mogući konačni ishod sudskih sporova pokrenutih protiv Grupe (bilješka 30) te značajan iznos kratkoročnih poreznih obveza (bilješka 27).

Budući da Grupa trenutno nema značajnih novčanih priljeva od aktivnih projekata izgradnje, postoje ograničeni izvori novčanih sredstava potrebnih za financiranje poslovnih aktivnosti Grupe i stoga smo usmjerili pozornost na utvrđivanje da li Grupa raspolaže s dovoljno izvora novčanih sredstava koji će joj omogućiti da nastavi vremenski neograničeno poslovati.

Najznačajniji izvor novčanih sredstava su novčani priljevi od dugoročnog zakupa Arene Zagreb kao što je detaljno opisano u bilješkama 1 i 15).

Prilikom utvrđivanja adekvatnosti korištenja pretpostavke vremenski neograničenog poslovanja prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja te utvrđivanja uspješnosti provedenih mjera restrukturiranja mi smo:

- Analizirali smo projekciju novčanih tokova za Lanište d.o.o. do 2036. godine,
- provjerili matematičku točnost povezanih izračuna očekivanih novčanih odljeva Grupe u sljedećih 12 mjeseci te usporedili projekcije novčanih tokova s planom,
- analizirali likvidnost postojeće imovine na datum izvještavanja te utvrdili da je kratkotrajna imovina dostatna za pokriće odljeva koji se mogu očekivati u sljedećih 12 mjeseci,
- pregledali uvjete izdavanja obveznica i predstečajne nagodbe potpisane s vjerovnicima kako bismo utvrdili da li je Grupa u mogućnosti ispuniti zahtjeve potpisane nagodbe,
- pribavili smo pravno očitovanje eksternih pravnih stručnjaka u svezi PIK instrumenata koji su dospjeli na 31. prosinca 2018. i utjecaj navedenog na ispunjenje potpisane nagodbe kao cjeline.

Na temelju provedenih revizijskih postupaka utvrdili smo da je korištenje pretpostavke o vremenski neograničenom poslovanju primjereno.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Procjena sudskih sporova (parnica) i tužbenih zahtjeva

Vidjeti bilješku 2.1 konsolidiranih financijskih izvještaja (računovodstvene politike), bilješku 2.2 (određivanje fer vrijednosti i ključne računovodstvene procjene) i bilješku 30

Usmjerili smo pozornost na ovo područje budući da je Grupa izložena značajnom broju pravnih tužbi i postupaka (od čega je jedan sudski spor vrlo značajan), a koji su vrlo neizvjesni i nisu pod kontrolom Grupe.

Posljedično, uprava procjenjuje buduće ishode i iznose nepredviđenih obveza koje mogu nastati kao posljedica tih tužbi.

Grupa je iskazala rezerviranja za sudske sporove u iznosu od 6.244 tisuće kuna na datum izvještavanja te je objavila značajan iznos nepredviđenih obveza za koje nisu priznata rezerviranja.

Protiv Grupe je pokrenuto nekoliko značajnih sudskih sporova (detaljno opisani u bilješci 30) koje je uprava ocijenila kao nepredviđene obveze.

Nadalje, kao dio procedure sklapanja predstečajne nagodbe, Grupa je prestala priznavati određene obveze u prethodnim razdobljima za koje su također pokrenute tužbe u prethodnom razdoblju.

Uprava Grupe je procijenila, na temelju očitovanja pravnih stručnjaka, sudske sporove za koje nisu izvršena rezerviranja kao nepredviđene obveze budući da je vjerojatno da će konačni ishod biti u korist Grupe te da neće doći do odljeva resursa.

Uzimajući u obzir značajne prosudbe koje su potrebne, detaljno smo pregledali značajna rezerviranja te smo zatražili odgovarajuću dokumentaciju kao što su očitovanja odvjetnika, korespondenciju s pravnim stručnjacima i slično.

Stekli smo razumijevanje procjene Grupe u svezi prirode i statusa sporova, zahtjeva i prosudbi raspravljajući o najznačajnijim sporovima s upravom Grupe.

Preispitali smo zaključke Grupe u svezi rezerviranja i nepredviđenih obveza te povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima za najznačajnije sporove, pregledavajući korespondenciju pravnih stručnjaka i Grupe, kao i neovisnim slanjem zahtjeva odvjetnicima i pravicima Grupe u svrhu pribavljanja pravnih očitovanja.

Kao što je navedeno u konsolidiranim financijskim izvještajima, konačni ishod ovakvih sporova ovisi o budućim ishodima kontinuiranih pravnih procesa te su kalkulacije rezerviranja inherentno nesigurne.

Na temelju prikupljenih dokaza, uzimajući u obzir inherentnu neizvjesnost u takvim pravnim i regulatornim pitanjima, utvrdili smo da je razini rezerviranja na dan 31. prosinca 2018. godine i informacijama s kojima Grupa trenutno raspolaže. Smatramo da su pretpostavke korištene od strane uprave prilikom određivanja ovih rezerviranja te određivanja nepredviđenih obveza razumne i konzistentno primjenjivane.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima kao cjelini, uzimajući u obzir strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Grupe, koje uključuje Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvješće posloводства te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci obuhvaćaju provjeru uključuje li Izvješće posloводства objave zahtijevane člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su sastavljeni konsolidirani financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvješće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njezinog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz u Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Kao što je opisano u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, nismo mogli zaključiti da li je Izvješće posloводства pogrešno iskazano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentiranje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano uz financijske informacije subjekata ili poslovne aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Samostalno smo odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije, ukoliko postoje.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

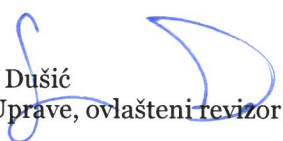
Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Društva 29. rujna 2014. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine i predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 5 godina.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Siniša Dušić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
30. travnja 2019.

Siniša Dušić
Član Uprave, ovlaštenu revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzelova 70

Odgovornost za konsolidirano godišnje izvješće

Temeljem hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji se primjenjuju u Europskoj uniji, tako da fer prezentiraju konsolidirano financijsko stanje i konsolidirane rezultate poslovanja društva Ingra d.d., Zagreb i njegovih ovisnih društava (dalje u tekstu: Grupa) za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima; te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Osim toga, sukladno Zakonu o računovodstvu Uprava je dužna sastaviti i Godišnje izvješće koje obuhvaća financijske izvještaje, izvješće posloводства i izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Izvješće posloводства sastavljeno je sukladno zahtjevima članka 21. i 24. Zakona o računovodstvu, a izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja sukladno zahtjevima članka 22. Zakona o računovodstvu.

Po nalogu Uprave

Igor Oppenheim

Predsjednik uprave

Ingra d.d.

Alexandera von Humboldta 4b

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

Zagreb, 30. travnja 2019. godine

Danko Deban

član uprave

Dinko Pejković

član uprave

 INGRA
DIONIČKO DRUŠTVO ZA IZGRADNJU INVESTICIJSKIH
OBJEKATA, UVOZ, IZVOZ I ZASTUPSTVA
5 ZAGREB

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

	Bilješke	2018. HRK 000	2017. HRK 000
Prihodi od prodaje	3	34.163	68.274
Ostali poslovni prihodi	4	4.006	2.885
Poslovni prihodi		38.169	71.159
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		-	(3.383)
Troškovi materijala i usluga	5	(20.457)	(40.782)
Troškovi osoblja	6	(25.320)	(24.383)
Amortizacija		(325)	(323)
Ostali poslovni rashodi	7	(12.552)	(9.906)
Poslovni rashodi prije dobitaka iz restrukturiranja		(58.654)	(78.777)
Rezerviranja	8	(1.077)	3.067
Vrijednosna usklađenja imovine	9	(21.361)	(3.054)
Ostali dobici iz poslovanja - neto	10	26.647	339
Dobici iz restrukturiranja		4.209	352
Gubici iz poslovanja		(16.276)	(7.266)
Financijski prihodi		68.211	74.407
Financijski rashodi		(49.220)	(56.212)
Financijski prihodi - neto	11	18.991	18.195
Dobit prije oporezivanja		2.715	10.929
Porez na dobit	12	(6.865)	1.956
Neto (gubitak)/dobit razdoblja		(4.150)	12.885
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak): <i>Stavke koje se reklasificiraju u račun dobiti i gubitka:</i>			
Financijska imovina raspoloživa za prodaju			
- gubici tekuće godine		-	(6)
- reklasifikacija u račun dobiti i gubitka		-	6
Tečajne razlike iz ulaganja u inozemno poslovanje		4	(1)
Neto ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak) razdoblja		4	(1)
Sveobuhvatni (gubitak)/ dobit razdoblja		(4.146)	12.884
(Gubitak)/dobit razdoblja pripisana:			
Vlasnicima Društva		(4.150)	12.904
Ne-kontrolirajućem interesu		-	(19)
		(4.150)	12.885
Sveobuhvatni (gubitak)/dobit razdoblja pripisana:			
Vlasnicima Društva		(4.146)	12.903
Ne-kontrolirajućem interesu		-	(19)
		(4.146)	12.884
(Gubitak)/zarada po dionici			
Osnovni (gubitak)/zarada po dionici		(0,31)	0,95
Razrijeđeni (gubitak)/zarada po dionici		(0,31)	0,95

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

	Bilješke	31.12.2018. HRK 000	31.12.2017. HRK 000
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	61.891	61.803
Ulaganja u nekretnine	14	32.772	39.911
Potraživanja	15	574.568	599.351
Ostala financijska imovina	16	48.249	49.520
Odgođena porezna imovina	17	1.956	4.402
Dugotrajna imovina		719.436	754.987
Zalihe	18	22.351	22.350
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	19	11.276	65.910
Ostala financijska imovina	16	22.684	6.482
Novac i novčani ekvivalenti	20	16.490	7.377
Unaprijed plaćeni troškovi i ukalkulirani prihodi	21	-	3.924
Kratkotrajna imovina		72.801	106.043
Ukupno imovina		792.237	861.030
Dionički kapital		135.452	135.452
Revalorizacijske rezerve		24.215	24.215
Zakonske rezerve		6.773	6.773
Ostale rezerve i preneseni gubici		(51.499)	(59.234)
Ne-kontrolirajući interes		(2)	(2)
Kapital i rezerve	22	114.939	107.204
Odgođena porezna obveza	17	42.312	37.122
Financijske obveze	23	333.398	385.775
Obveze za primljene depozite	24	65.246	48.839
Ostale dugoročne obveze	25	4.451	4.475
Dugoročne obveze		445.407	476.211
Rezerviranja	26	6.244	5.883
Financijske obveze	23	156.759	148.807
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	27	57.421	111.137
Obveze po ugovorima o izgradnji	3	-	4.407
Obveze po ugovorima s kupcima	3	1.832	-
Ukalkulirani rashodi i odgođeni prihodi	28	9.635	7.381
Kratkoročne obveze		231.891	277.615
Ukupne obveze		677.298	753.826
Ukupno kapital i obveze		792.237	861.030

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

INGRA d.d. i ovisna društva

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

	Bilješka	2018. HRK 000	2017. HRK 000
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit razdoblja prije poreza		2.716	10.929
<i>Usklađenja:</i>			
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme		152	264
Amortizacija ulaganja u nekretnine		173	58
Umanjenje vrijednosti materijalne imovine	9	-	1.085
(Dobici) / gubici od prodaje materijalne imovine	10	(14)	308
Priznavanje prihoda sukladno IFRIC-u 12	11	(55.287)	(55.077)
Dobici od kupovine / prodaje ulaganja u ovisna društva	10	(28)	(259)
Gubici od vrednovanja ulaganja raspoloživih za prodaju		-	6
Dobici od vrednovanja ulaganja po fer vrijednosti kroz RDG	11	(2)	(1)
Troškovi kamata	11	34.236	35.321
Prihodi od kamata	11	(321)	(198)
Promjene u rezerviranjima	8	1.077	(3.067)
Gubici od vrednovanja potraživanja od kupaca, zajmova, depozita i ostalih potraživanja	9,10	21.361	1.891
Dobici od vrednovanja obveza iz redovnog poslovanja i ostalih obveza	10	(26.605)	(387)
Umanjenje vrijednosti zaliha	9	-	86
Neto tečajne razlike i ostalo		2.746	1.543
		(22.512)	(18.427)
<i>Rezultat iz poslovnih aktivnosti prije promjene radnog kapitala</i>		(19.796)	(7.498)
Kretanje kratkotrajne imovine:			
(Povećanje) / smanjenje zaliha		(1)	3.381
Smanjenje potraživanja		6.030	3.106
Kretanje kratkoročnih obveza:			
Smanjenje obveza		(275)	(11.488)
Novac generiran poslovanjem		(14.042)	(12.499)
Primljene kamate		114	6
Plaćene kamate		(6.603)	(9.432)
Porez na dobit		1.315	(4.172)
Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		(19.216)	(26.097)
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti			
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme	13	(241)	(139)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		14	-
Izdaci za ulaganje u nekretnine	14	(3.219)	-
Primici od prodaje ulaganja u nekretnine		-	1.046
Smanjenje danih zajmova, depozita i ostale financijske imovine	16	3.430	718
Povećanje danih zajmova, depozita i ostale financijske imovine		(21.803)	(5.028)
Neto priljevi od zakupa Arene Zagreb		67.208	73.459
Priljevi (odljevi) od kupnje i prodaje ovisnih društava		(37)	30
Neto novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti		45.352	70.086
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Primljeni krediti, zajmovi i depoziti	23	34.016	81
Otplata primljenih kredita i zajmova	23	(51.108)	(42.612)
Neto novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		(17.092)	(42.531)
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata		9.044	1.458
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja		7.377	6.007
Tečajne razlike		7	(84)
Stjecanje / prodaja ovisnih društava		62	(4)
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	20	16.490	7.377

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

INGRA d.d. i ovisna društva
KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

	Dionički kapital	Revalorizacijske rezerve	Zakonske rezerve	Ostale rezerve i preneseni gubici	Kapital Grupe	Nekontrolirajući interes	Ukupno kapital i rezerve
	HRK 000	HRK 000	HRK 000	HRK 000	HRK 000	HRK 000	HRK 000
Na dan 1. siječnja 2017.	135.452	24.215	6.789	(72.153)	94.303	17	94.320
Dobit tekuće godine	-	-	-	12.904	12.904	(19)	12.885
<i>Ostala sveobuhvatna dobit:</i>							
Financijska imovina raspoloživa za prodaju							
- gubici tekuće godine	-	(6)	-	-	(6)	-	(6)
- reklasifikacija u račun dobiti i gubitka	-	6	-	-	6	-	6
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	-	-	-	12.903	12.903	(19)	12.884
<i>Transakcije s vlasnicima:</i>							
Prijenosi unutar kapitala	-	-	(16)	16	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2017.	135.452	24.215	6.773	(59.234)	107.206	(2)	107.204
Usklađenja za inicijalnu primjenu MSFI-a 9 (bilješka 2.1.1.)	-	-	-	(1.649)	(1.649)	-	(1.649)
Usklađenja za inicijalnu primjenu MSFI-a 15 (bilješka 2.1.1.)	-	-	-	13.530	13.530	-	13.530
Ukupno na dan 1. siječnja 2018.	135.452	24.215	6.773	(47.353)	119.087	(2)	119.085
Gubitak tekuće godine	-	-	-	(4.150)	(4.150)	-	(4.150)
<i>Ostali sveobuhvatni gubitak:</i>							
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	-	-	-	4	4	-	4
Ukupni sveobuhvatni gubitak za godinu	-	-	-	(4.146)	(4.146)	-	(4.146)
Na dan 31. prosinca 2018.	135.452	24.215	6.773	(51.499)	114.941	(2)	114.939

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

1. Opće informacije o Grupi

Ingra d.d. je dioničko društvo za izgradnju investicijskih objekata, uvoz, izvoz i zastupstva registrirano u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: „Društvo“ ili „matično Društvo“). Sjedište Društva je u Zagrebu, Aleksandra Von Humboldta 4/b. Društvo je registrirano pri Trgovačkom sudu u Zagrebu.

Društvo je osnovano 1955. godine kao izvozno udruženje industrijskih proizvođača s područja bivše Jugoslavije s ciljem da za iste proizvođače organizira izvozne aktivnosti i trgovački razvoj, posebno u okviru izvođenja investicijskih radova. Od 1995. godine Društvo djeluje kao dioničko društvo u skladu s hrvatskim propisima. Društvo je od svog osnutka sudjelovalo u izvođenju preko 700 investicijskih projekata u više od 30 zemalja svijeta čija ukupna vrijednost premašuje USD 10 milijardi. Kroz suradnju s više od 40 tvrtki, INGRA je prethodnih godina proširila svoju primarnu djelatnost izvoza investicijskih projekata za poznate naručitelje na investicijske projekte namijenjene tržištu kroz vlastite investicije. U okviru raznovrsnog djelokruga poslovnih aktivnosti u koje je uključena, Društvo danas posluje kroz četiri različita segmenta poslovanja:

- Građevinski inženjering,
- Energetski i industrijski inženjering,
- Razvoj projekata kroz vlastite investicijske projekte i
- Javno privatna partnerstva kao poseban segment razvoja projekata u području javne infrastrukture.

Društva Grupe

Financijski izvještaji sljedećih ovisnih društava uključena su u konsolidirane financijske izvještaje Grupe:

	Vlasnički udio 31. prosinca 2018.	Vlasnički udio 31. prosinca 2017.
1. Lanište d.o.o.	100%	100%
2. Ingra-M.E. d.o.o.	100%	100%
3. Dvori Lapad d.o.o.	100%	100%
4. Ingra nekretnine d.o.o.	100%	100%
5. Ingra Energo d.o.o., Bosna i Hercegovina	100%	100%
6. Geotehnika Sudan	100%	100%
7. Ingra Kranj d.o.o., Slovenija	100%	50%
8. Ingra Algere sarl.	99%	99%
9. Marina Slano d.o.o.	88%	88%
10. Južni Jadran Nautika d.o.o.	51%	51%
11. Dubrovačke lučice d.o.o.	51%	51%
12. Ingra-gradnja d.o.o.	-	99%

Grupa ne posjeduje kontrolu nad ovisnim društvom Mavrovo ADG iz Makedonije zbog toga što se nad istim vodi stečajni postupak. Navedeno društvo nije uključeno u financijske izvještaje Grupe. Ulaganje u navedeno ovisno društvo je u cijelosti umanjeno.

Tijekom 2018. g. završen je postupak likvidacije društva Ingra-gradnja d.o.o. Tijekom 2018. g. obustavljen je postupak predstečajne nagodbe nad društvom Ingra-M.E. d.o.o. te je u 2019. g. otvoren i zbog nedostatne imovine istodobno zaključen stečajni postupak.

Grupa je tijekom 2018. godine povećala svoj udio u društvu Ingra Kranj d.o.o. iz Slovenije.

Utjecaj povećavanja udjela na financijski položaj Grupe u 2018. godini je kako slijedi:

INGRA d.d. i ovisna društva**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE****ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

	<u>HRK'000</u>
Kratkoročna potraživanja	3
Novac	62
Dane naknade	(37)
Dobitak od stjecanja ovisnih društava	28

Tijekom 2017. godine Grupa je prodala ovisno društvo Uvala Lapad d.o.o. Utjecaj prodaje ovisnog društava na financijski položaj Grupe u 2017. godini je kako slijedi:

	<u>HRK'000</u>
Nekretnina	(287)
Novac	(4)
Dani zajmovi	517
Ostale kratkoročne obveze	3
Primljena naknada	30
Dobitak od prodaje ovisnih društava	259

Ključni menadžment**Nadzorni odbor**

Članovi Nadzornog odbora:

- Davor Štern, početak mandata od 29. rujna 2016. g., predsjednik od 4. ožujka 2019. g.
- Mladen Markoč, početak mandata od 29. rujna 2016. g., zamjenik predsjednika od 4. ožujka 2019. g.
- Stjepan Mesić, početak mandata od 15. lipnja 2018. g., predsjednik do 4. ožujka 2019. g.
- Zdenko Mahmutović, početak mandata od 29. rujna 2016. g.
- Dubravko Kos, početak mandata od 29. rujna 2016. g.

Uprava

Članovi Uprave:

- Igor Oppenheim, predsjednik
- Danko Deban, član od 7. svibnja 2018. g., tijekom 2018. g. zastupao društvo zajedno s predsjednikom
- Dinko Pejković, član od 4. ožujka 2019. g.

Članovi Uprave zastupaju matično Društvo pojedinačno i samostalno.

Projekti i tržišta

Od ukupnog iznosa prihoda od prodaje u 2018. g. od 34.163 tisuće kuna (2017.: 68.274 tisuća kuna), Grupa je najveći dio prihoda o prodaje ostvarila u inozemstvu (22.104 tisuće kuna u 2018. g. i 49.106 tisuća kuna u 2017. g.). Na tržištu Alžira Grupa je na dan 31. prosinca 2018. godine imala aktivna dva projekta (na dan 31. prosinca 2017. godine: tri projekta). Aktivni projekti na dan 31. prosinca 2018. g. odnosili su se na projekte isporuke i montaže hidromehaničke opreme, na kojima Grupa ostvaruje prihode od pružanja usluga tehničke, inženjerske i administrativno – logističke podrške partneru - dobavljaču opreme za poznatog alžirskog investitora. Ukupni ugovoreni prihodi na dva aktivna projekta iznose oko 9,3 milijuna kuna. Promatrano u odnosu na ugovorene prihode, aktivni projekti su na dan 31. prosinca 2018. g. na razini od oko 90% realizacije. Sredinom 2018. godine došlo je do raskida najvećeg projekta Grupe - izgradnje

bolničkog kompleksa ukupne vrijednosti oko 450 milijuna kuna. Ugovor je raskinut jednostrano od strane investitora. Na dan raskida ugovora Grupa je izvršila oko 30% ugovorene vrijednosti. Veći dio financijskog tereta raskida ugovora i protestiranih garancija od strane investitora snosio je glavni partner (suizvođač) Grupe na projektu. Realizirani gubitak Grupe po osnovi protestiranih garancija opisan je u bilješci 16. U bilješci 9 iskazani su i opisani gubici koji proizlaze iz odnosa s partnerom (suizvođačem) na projektu. U bilješci 30 opisana je potencijalna izloženost Grupe po osnovi raskida navedenog projekta.

Na tržištu Njemačke Grupa je tijekom 2018. g. ostvarila 6.954 tisuće kuna (2017. g.: 8.115 tisuća kuna).

Na domaćem tržištu Grupa najznačajnije prihode od prodaje ostvaruje od vlastitih investicija – projekt Arena Zagreb i stambeno-poslovni kompleks Dvori Lapad Rezidencije u Dubrovniku.

Prihodi od prodaje na projektu Arena Zagreb većim dijelom se odnose na prihode od održavanja, a manjim dijelom na logističku potporu prilikom organizacije događanja u Areni Zagreb. Prihodi od zakupnine Arene Zagreb iskazuju se kao financijski prihodi. Ostale pojedinosti projekta Arena Zagreb opisane su u nastavku ove bilješke te u bilješci 15.

Tijekom 2018. g. Grupa nije ostvarila prihode od prodaje stanova i poslovnih prostora na projektu stambeno-poslovni kompleks Dvori Lapad Rezidencije u Dubrovniku (2017. g.: 3.162 tisuće kuna). Vrijednost neprodanih stanova i poslovnih prostora iskazanih na poziciji zaliha na dan 31. prosinca 2018. g. iznosi 10.985 tisuća kuna. Grupa je u 2018. g. ostvarila 1.988 tisuća kuna prihoda od održavanja i upravljanja navedenog kompleksa (2017.: 2.217 tisuća kuna).

Promatrano u kontekstu profitabilnosti i neto imovine pojedinih segmenata, Arena Zagreb i ostalo nekretninsko poslovanje Grupe iskazuju pozitivne vrijednosti u 2018. g. Razrada prihoda po vrstama i segmentima, kao i prikaz rezultata poslovanja po segmentima Grupe nalazi se u bilješci 3.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je imala 82 zaposlenika (31. prosinca 2017. godine: 87 zaposlenika).

Projekt Arena Zagreb

Najznačajniju imovinu Grupe čini ulaganje u projekt multifunkcionalne dvorane Arena Zagreb (dalje u tekstu: Arena ili Arena Zagreb), koji je realiziran putem ovisnog društva Lanište d.o.o. (dalje u tekstu: Lanište). Projekt je realiziran po modelu javno - privatnog partnerstva u kojem je Lanište u svojstvu investitora i privatnog partnera tijekom 2007. i 2008. godine izgradilo Arenu te je s javnim partnerom (dalje u tekstu: Zakupnik) ugovorilo dugoročni zakup Arene. Na dan potpisivanja Ugovora o zakupu, dana 14. lipnja 2007. godine, Republika Hrvatska i Grad Zagreb potpisali su Sporazum o zajedničkom financiranju Arene kojim je utvrđeno da će zajednički u jednakim omjerima (50:50) subvencionirati Zakupniku iznos potreban za plaćanje zakupnine po Ugovoru o zakupu. Razdoblje trajanja zakupa je ugovoreno na 28 godina za ugovorenu osnovnu zakupninu u visini od 7,2 milijuna EUR godišnje uvećano za PDV. Osnovna zakupnina godišnje se indeksira s HICP indeksom Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat. Zakupnina za 2019. godinu iznosi 8,1 milijuna EUR godišnje uvećano za PDV (2018. g.: 7,9 milijuna EUR). Zakupnina se plaća tromjesečno. Po isteku Ugovora o zakupu, na kraju 2036. godine, Lanište će Arenu predati Zakupniku u vlasništvo za 1 EUR. Lanište se u zemljišnim knjigama vodi kao vlasnik nekretnine, uz postojanje hipoteke upisane u korist banke koja je direktno financirala Lanište za vrijeme izgradnje Arene. Sukladno Ugovoru o zakupu, Društvo ne može davati Arenu u zalog trećim stranama bez odobrenja Zakupnika. Sukladno Ugovoru o zakupu, Lanište ima obvezu održavati Arenu za čitavo vrijeme trajanja zakupa, po kojoj osnovi od Zakupnika prima kvartalnu naknadu u visini stvarno nastalih troškova održavanja. Zakupnik je u obvezi nadoknaditi Laništu i troškove kapitalnog održavanja. Upravljanje Arene, odnosno organizacija događanja u

ingerenciji je Zakupnika. Osim prihoda po osnovi zakupa i prihoda po osnovi održavanja Arene, Lanište manji dio prihoda ostvaruje od prodaje usluga logističke podrške prilikom organizacije događaja. Sve udjele u Laništu drži društvo Ingra nekretnine d.o.o. – ovisno društvo u 100%-tnom vlasništvu matičnog Društva.

Ostalo - predstečajna nagodba

Matično Društvo je tijekom 2014. godine završilo proces predstečajne nagodbe te je dana 24. rujna 2014. godine pred Trgovačkim sudom u Zagrebu sklopljena predstečajna nagodba. Rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu kojim se odobrava predstečajna nagodba postalo je pravomoćno dana 25. studenog 2014. godine. Sukladno odredbama usvojene predstečajne nagodbe, tijekom 2015. godine ovisno društvo Lanište izdalo je obveznice nominalne vrijednosti 54.985.733 EUR, a u svrhu ispunjenja najvećeg dijela obveza matičnog Društva prema vjerovnicima predstečajne nagodbe. Najveći dio izdanih obveznica dodijeljen je vjerovnicima predstečajne nagodbe tijekom 2015. godine. Na dan 31. prosinca 2018. g. oko 5% ukupnog izdanja (2,6 milijuna EUR) još nije dodijeljeno vjerovnicima predstečajne nagodbe. Preostale obveze matičnog Društva koje su proizašle iz predstečajne nagodbe podmirit će se putem prodaje, odnosno preuzimanjem nekretnina i ostale imovine u vlasništvu matičnog Društva. Sukladno odredbama predstečajne nagodbe, na dan 31. prosinca 2018. g. dospjele su obveze koje se podmiruju preuzimanjem nekretnina (PIK instrument). Nominalna vrijednost obveza po osnovi PIK instrumenta na dan 31. prosinca 2018. g. iznosi 104.369 tisuća kuna, dok knjigovodstvena vrijednost iznosi 79.416 tisuća kuna. Grupa je u postupku pregovora s vjerovnicima PIK instrumenta oko procedure i načina preuzimanja predmetnih nekretnina i/ili izmjene rokova dospjeća.

Sukladno odredbama Plana financijskog i operativnog restrukturiranja usvojenog od strane vjerovnika u sklopu procesa predstečajne nagodbe, tijekom 2017. g. provedeno je organizacijsko restrukturiranje Grupe s krajnjim ciljem povećanja operativne i financijske efikasnosti. U tu svrhu, tijekom 2017. godine provedeno je pojednostavljenje organizacijske strukture Grupe te su izvršena unutargrupna pripajanja i privedeni kraju likvidacijski postupci pojedinih ovisnih društava. Lanište je preuzelo korporativne funkcije Grupe i operativno upravljanje projektima koje je ugovorilo matično Društvo. Matično Društvo ostaje ugovaratelj novih/starih projekata kao nositelj brenda i vlasnik vrijednih referenci na području izvođenja infrastrukturnih projekata u zemlji i inozemstvu. Cjelokupno nekretninsko poslovanje Grupe nalazi se u zasebnom ovisnom društvu Grupe (Ingra nekretnine d.o.o.), uključujući nezaložene nekretnine i najvažnije projekte - Arena Zagreb i upravljanje stambeno-poslovnim kompleksom Dvori Lapad Rezidencije. Imovina namijenjena podmirivanju vjerovnika nalazi se u matičnom Društvu (založene nekretnine, udjeli u društvima, obveznice Laništa). U svojstvu glavne operativne kompanije Grupe, Lanište ima odnose s ostalim članicama Grupe, dok odnosi prema trećima proizlaze iz Ugovora o zakupu Arene.

Grupa je u pregovorima s financijskim institucijama o refinanciranju financijskih obveza, uključujući obveze iz predstečajne nagodbe.

Sukladno svrsi prihvaćene predstečajne nagodbe da Grupi omogući financijsko restrukturiranje kojim će postati likvidno te na temelju pretpostavke uspješnog završetka pregovora oko refinanciranja financijskih obveza, Uprava Grupe smatra primjerenim korištenje pretpostavke neograničenog vremena poslovanja prilikom sastavljanja financijskih izvještaja za 2018. godinu.

Trošak revizorskih usluga

Trošak zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja Grupe tijekom 2018. g. iznosio je 393 tisuće kuna (2017.: 287 tisuća kuna). Revizor financijskih izvještaja nije pružio ne-revizijske usluge tijekom 2017. i 2018. godine.

Vlasnička struktura Grupe na dan 31. prosinca 2018. i 31. prosinca 2017. g. bila je kako slijedi:

	31. prosinca 2018.	
	Broj dionica	Vlasnički udio %
OPPENHEIM IGOR	1.290.556	9,53%
JUROSLAV BULJUBAŠIĆ	451.800	3,34%
TROMONT D.O.O.	319.970	2,36%
INHOUSE GROUP D.O.O.	227.237	1,68%
ELEKTROPROJEKT D.D.	207.450	1,53%
ZAGREBAČKA BANKA D.D. / SKRBNIČKI RAČUN	193.356	1,43%
SEDLAR JOSIP	191.860	1,42%
TOMISLAV PENIĆ	186.457	1,38%
BARAČ ANTE	130.621	0,96%
ZAGREBAČKA BANKA D.D. / SKRBNIČKI RAČUN	121.550	0,90%
OSTALI	10.224.343	75,48%
	13.545.200	100,00%

	31. prosinca 2017.	
	Broj dionica	Vlasnički udio %
OPPENHEIM IGOR	1.290.556	9,53%
TEHNIKA D.D.	451.800	3,34%
TROMONT D.O.O.	319.970	2,36%
KOS DUBRAVKO	239.132	1,77%
INHOUSE GROUP D.O.O.	227.237	1,68%
ELEKTROPROJEKT D.D.	207.450	1,53%
ZAGREBAČKA BANKA D.D. / SKRBNIČKI RAČUN	193.356	1,43%
SEDLAR JOSIP	184.460	1,36%
ČALETA JOZO	134.847	1,00%
BARAČ ANTE	115.046	0,85%
OSTALI	10.181.346	75,15%
	13.545.200	100,00%

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika, određivanje fer vrijednosti i računovodstvene procjene

2.1 Računovodstvene politike

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe su sastavljeni u skladu sa zakonskim zahtjevima u Republici Hrvatskoj i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“) koji se primjenjuju u Europskoj uniji.

U konsolidiranim financijskim izvještajima, ovisna društva - društva nad kojima Grupa, neposredno ili posredno, ima više od pola glasačkih prava ili na neki drugi način ima kontrolu nad poslovanjem – su u potpunosti konsolidirani.

Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti.

Financijski izvještaji pripremljeni su sukladno MSFI-jevima koji su na snazi na dan 31. prosinca 2018. godine. Ne uzimajući u obzir promjenu računovodstvenih politika proizašlih od inicijalne primjene MSFI-a 9 i MSFI-a 15 (u primjeni od 1. siječnja 2018. g.), računovodstvene politike su primjenjivane konzistentno, osim ako nije navedeno drugačije. Nove računovodstvene politike koje se odnose na financijsku imovinu i priznavanje prihoda u primjeni od 1. siječnja 2018. g., objašnjenje su u bilješci 2.1.1. Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja pod pretpostavkom neograničenog nastavka poslovanja.

Financijski izvještaji denominirani su u hrvatske kune (HRK). Na dan 31. prosinca 2018. g. tečaj za 1 USD iznosio je 6,47 (31. prosinca 2017. g.: 6,27 HRK), za 1 EUR 7,42 HRK (31. prosinca 2017. g.: 7,51 HRK), a za 1 DZD 0,055 HRK (31. prosinca 2017. g.: 0,056 HRK).

Novi standardi i dopune standarda koji su primijenjeni i na snazi

Grupa je za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2018. g. usvojila dolje navedene nove i dopunjene MSFI-ve, tumačenja, dodatke i poboljšanja, koje je odobrila Europska unija i koji su relevantni za konsolidirane financijske izvještaje Grupe:

- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima i povezani dodaci raznim drugim standardima
- Dodaci MSFI-ju 15, Prihodi od ugovora s kupcima
- MSFI 9 Financijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima
- Dodaci MRS-u 40 - Prijenosi ulaganja u nekretnine
- IFRIC 22 Transakcije i predujmovi u stranoj valuti
- Dodaci MSFI-ju 2 Klasifikacija i mjerenja Plaćanja temeljnog na dionicama
- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2014.-2016. godine
- MRS 28 Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate
- MSFI 1 Prvotno usvajanje Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Grupa je primijenila MSFI 15 i MSFI 9 po prvi put na dan 1. siječnja 2018. g. Priroda i efekti promjena kao rezultat usvajanja novih standarda su detaljno opisani u točki 2.1.1.

Usvajanje ostalih tumačenja, dodataka i poboljšanja nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje kao ni na prethodna razdoblja, te vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

Standardi, tumačenja i dodaci koji su objavljeni, ali još nisu stupili na snagu

Objavljeno je nekoliko novih standarda i dodataka MSFI-vima te smjernica Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) koji još nisu na snazi za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2018. godine i koje Grupa nije ranije usvojila. Ne očekuje se da će ove promjene imati značajan utjecaj na buduće financijske izvještaje Grupe, osim sljedećih standarda:

MSFI 16 Najmovi (objavljen u siječnju 2016. g. i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine)

- MSFI 16 prvenstveno će imati utjecaj na računovodstvo najmoprimca koji će u bilanci morati priznati gotovo sve najmove. Standardom se uklanja dosadašnja razlika između poslovnih i financijskih najмова te se zahtijeva priznavanje imovine (pravo na korištenje iznajmljene imovine) i financijskih obveza plaćanja najma za gotovo sve ugovore o najmu. Neobavezno izuzeće postoji za kratkotrajne najmove i najmove male vrijednosti.

- Utjecaj će se vidjeti i u računu dobiti i gubitka jer je ukupni trošak u pravilu veći u prvim godinama najma, a manji u kasnijim godinama najma. Usto će se poslovni rashodi zamijeniti kamatama i amortizacijom, pa će se promijeniti i ključni metrički podaci kao što je EBITDA.
- Novčani tok od poslovnih aktivnosti biti će veći jer se plaćanja glavnice obveze za najam klasificiraju u financijske aktivnosti. Samo se plaćanja kamata mogu i dalje iskazivati kao novčani tokovi od poslovnih aktivnosti.
- Računovodstvo najmodavaca neće se značajno mijenjati. Mogu se pojaviti neke razlike zbog novih smjernica o definiciji najma. Po MSFI-ju 16 ugovor jest ili sadrži najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja korištenjem identificirane imovine na određeno vremensko razdoblje u zamjenu za naknadu.

Grupa nema u najmu imovinu značajne vrijednosti pa Uprava procjenjuje da standard neće imati značajni utjecaj na financijske izvještaje Grupe za godišnje razdoblje koje počinju na dan 1. siječnja 2019. godine.

IFRIC 23 – Neizvjesnost povezana s tretmanom poreza na dobit objavljen je u lipnju 2016. godine i na snazi je za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine.

Posebno se razmatra sljedeće:

- kako odrediti odgovarajuću obračunsku jedinicu, te da se svaki neizvjesni porezni tretman treba razmatrati zasebno ili zajedno kao grupa, ovisno o tome koji pristup bolje predviđa rješavanje neizvjesnosti,

- subjekt bi trebao pretpostaviti da će nadležno porezno tijelo provjeriti neizvjesne porezne tretmane i saznati sve povezane informacije, odnosno trebalo bi zanemariti rizik otkrivanja,
- subjekt bi trebao iskazati učinak neizvjesnosti u obračunu poreza na dobit kada nije vjerojatno da će nadležno porezno tijelo prihvatiti tretman,
- učinak neizvjesnosti bi se trebao mjeriti primjenom najvjerojatnijeg iznosa ili metode očekivane vrijednosti, ovisno o tome koja metoda bolje predviđa rješavanje neizvjesnosti, i
- utvrđene prosudbe i procjene moraju se ponovno procijeniti kad god se okolnosti promijene ili ako postoje nove informacije koje utječu na prosudbe.

Iako ne postoje novi zahtjevi za objavljivanjem, subjekte se podsjeća na opći zahtjev za pružanjem informacija o prosudbama i procjenama prilikom sastavljanja financijskih izvještaja. Uprava još razmatra utjecaj na financijske izvještaje Grupe te planira usvojiti izmjene s datumom stupanja na snagu.

Standardi, tumačenja i dodaci izdani od strane Odbora za standarde, a nisu usvojeni od strane EU:

Dodaci MRS-u 28 - Dugoročna ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine - IASB)

Dodaci pojašnjavaju računovodstveno iskazivanje dugoročnih ulaganja u pridruženo društvo ili zajednički pothvat, koja u biti čine dio neto ulaganja u pridruženo društvo ili zajednički pothvat, ali na koje se ne primjenjuje metoda udjela. Prije primjene zahtjeva za alokaciju gubitka i umanjenja vrijednosti iz AASB 128 Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate, subjekti takva ulaganja moraju iskazati u skladu s AASB 9 Financijski instrumenti.

Uprava predviđa da usvajanje izmjena neće imati materijalnog utjecaja na financijske izvještaje društva te planira usvojiti izmjene s datumom stupanja na snagu.

Ciklus godišnjih poboljšanja 2015. – 2017. objavljen je u prosincu 2017. godine i na snazi je za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine, a uključuju pojašnjenja sljedećih standarda:

- MSFI 3 Poslovna spajanja – pojašnjava da stjecanje kontrole nad poslovanjem koje je zajednički posao predstavlja poslovno spajanje koje se odvija u fazama.
- MSFI 11 – Zajednički poslovi – pojašnjava da strana koja stječe zajedničku kontrolu nad poslovanjem koje predstavlja zajedničko upravljanje ne bi trebala ponovno mjeriti svoje dosadašnje ulaganje u zajednički posao.
- MRS 12 Porez na dobit – pojašnjava da se porezni učinci dividendi na financijske instrumente klasificirane kao kapital trebaju priznati prema tome gdje su priznate povijesne transakcije ili događaji koji su stvarali raspodjeljivu dobit.

- MRS 23 Troškovi posudbe – pojašnjava da ako je određena posudba nepodmirena nakon što je predmetno kvalificirano sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju, ono postaje dio općih zajmova.

Grupa će primijeniti izmijene s datumom stupanja na snagu.

Dodaci MSFI-ju 10 i MRS-u 28 - Prodaja ili unos imovine između ulagača i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata. U prosincu je Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (IASB) odlučio odgoditi datum primjene ovog dodatka do trenutka kada Odbor završi svoje primijenjeno istraživanje o metodi udjela.

Ovi dodaci pojašnjavaju računovodstveni tretman prodaje ili prijenosa imovine između ulagača i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata. Oni potvrđuju da računovodstveni tretman ovisi o tome predstavlja li nemonetarna imovina prodana ili unesena u pridruženo društvo ili zajednički pothvat 'poslovanje' (kako je definirano u MSFI-ju 3 Poslovna spajanja).

U slučaju da nemonetarna imovina predstavlja poslovanje, ulagač će priznati cjelokupni dobitak ili gubitak od prodaje ili unosa imovine. Međutim, bilo koji dobitak ili gubitak (kao rezultat prodaje ili imovine koja ne čini poslovanje) priznaje se samo do iznosa ulaganja drugog ulagača u pridruženo društvo ili zajednički pothvat. Dodaci se primjenjuju prospektivno. Uprava predviđa da usvajanje izmjena neće imati materijalnog utjecaja na financijske izvještaje društva te planira usvojiti izmijene s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane Europske unije.

Dopune MSFI 3 Poslovna spajanja - objavljeni 22. listopada 2018. godine i na snazi za stjecanja od godišnjeg izvještajnog razdoblja koje počinje na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine.

Dodacima se izmjenjuje definicija poslovanja. Poslovanje mora imati inpute i detaljni proces koji zajedno značajno doprinose sposobnosti stvaranja rezultata. Nove smjernice pružaju okvir za procjenu ako input i detaljni proces postoji, uključujući i društva u ranoj fazi razvoja koja nisu generirala rezultate. U slučaju nepostojanja rezultata, za potrebe klasifikacije kao poslovanje trebala bi postojati organizirana radna snaga. Definicija pojma 'rezultati' sužena je kako bi se usredotočila na robu i usluge koje se pružaju kupcima, generirajući prihod od ulaganja i ostale prihode, a isključuje se povrate u obliku nižih troškova i drugih ekonomskih koristi. Također više nije potrebno procjenjivati jesu li sudionici na tržištu sposobni zamijeniti nedostajuće elemente ili integrirati stečene aktivnosti i imovinu. Subjekt može primijeniti 'test koncentracije'. Stečena imovina ne bi predstavljala poslovanje ako bi se gotovo cjelokupna fer vrijednost bruto stečene imovine koncentrirala u jednoj imovini (ili grupi slične imovine).

Dodaci MRS-u 1 i MRS-u 8: Definicija značajnosti - objavljeni 31. listopada 2018. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine

Dodaci pojašnjavaju definiciju značajnosti i kako je treba primjenjivati kako bi definicija obuhvaćala smjernice koje su do sada bile sadržane drugdje u MSFI-jevima. Nadalje, poboljšana su objašnjenja uz samu definiciju. Naposljetku, dodaci osiguravaju dosljednost definicije značajnosti u svim MSFI-jevima. Informacije su značajne ako se opravdano može očekivati da će njihovo izostavljanje, pogrešno ili nejasno prikazivanje utjecati na odluke koje primarni korisnici financijskih izvještaja donose na temelju tih financijskih izvještaja, a koje pružaju financijske informacije o određenom izvještajnom subjektu.

Izmjene i dopune Konceptualnog okvira za financijsko izvještavanje - objavljene 29. ožujka 2018. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine

Izmijenjeni konceptualni okvir uključuje novo poglavlje o mjerenju; smjernice za izvještavanje o financijskom rezultatu; poboljšane definicije i smjernice - osobito definiciju odgovornosti; i pojašnjenja u važnim područjima, kao što su uloga upravljanja, razboritosti i neizvjesnost mjerenja u financijskom izvještavanju.

2.1.1 Usvajanje novih računovodstvenih politika

Grupa je po prvi put primijenila Međunarodni standard financijskog izvještavanja 15 i Međunarodni standard financijskog izvještavanja 9. Priroda i efekti promjene koji su rezultirali usvajanjem novih standarda opisani su niže dolje.

A) Priznavanje prihoda

MSFI 15 predstavlja jedinstveni okvir načela i pravila kojih se moraju pridržavati subjekti prilikom sastavljanja i prezentiranja informacija o prihodima iz redovnih aktivnosti u financijskim izvještajima. Standard se primjenjuje u svim sektorima i industrijama, izuzev u onim sektorima koji se bave plasiranjem financijskih proizvoda. Prihodi se priznaju u skladu s MSFI-jem 15 pod uvjetom da s kupcem postoji sporazum komercijalne naravi na temelju kojeg se mogu utvrditi prava i obveze svake ugovorne strane, te na temelju kojeg su poznati uvjeti i rokovi plaćanja. Nadalje, naplata ugovorene naknada mora biti vjerojatna. U suprotnom, prihodi se priznaju po novčanom načelu, na temelju naplaćenih naknada.

Novi standard temelji se na načelu da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca tako da pojam kontrole zamjenjuje postojeći pojam rizika i koristi definiran u zamijenjenim standardima. Prihod se priznaje prijenosom kontrole, bilo kroz vrijeme, bilo u određenom trenutku. Kontrola nad imovinom je sposobnost upravljanja načinom korištenja i pribavljanja gotovo svih koristi od imovine, što uključuje i sposobnost sprječavanja drugih da upravljaju načinom njenog korištenja i pribavljaju koristi od imovine. Čimbenici koji mogu ukazivati na trenutak prijenosa kontrole imovine uključuju fizički posjed, pravno vlasništvo, pravo na naknadu koja imovina proizvodi i sl. Prihodi se mogu priznati tijekom vremena ako kupac istovremeno prima i konzumira sve koristi koje mu se omogućuju ili kada se kupcu stvara ili poboljšava imovina koju posjeduje. Istovremeno primanje i konzumacija usluga dokazuje se tako da neki drugi subjekt ne bi trebao ponovo izvršiti one usluge koje su već pružene kupcu. Ako su zadovoljeni uvjeti za priznavanje prihoda tijekom vremena (kroz više izvještajnih razdoblja), na dan financijskog izvještavanja mora se mjeriti napredak u izvršenju ugovorenih činidbi. Napredak se mjeri na temelju troškova ugovora (troškovna metoda) ili na temelju pregleda ugovorenih poslova.

Prihod se priznaje u iznosu transakcijske cijene koju se očekuje u zamjenu za prijenos obećanog proizvoda ili usluga kupcima. Obećana naknada može uključivati fiksne iznose, varijabilne iznose ili oboje. Prihodi se sastoji od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, rabate i diskonte.

U slučaju varijabilnih ugovornih naknada s kupcima, prihodi se priznaju do iznosa za koji postoji velika vjerojatnost da se u kasnijim periodima ukupni priznati prihodi neće morati naknadno ispravljati. Ugovorne izmjene uzimaju se u obzir samo kada su odobrene. Očekivani (budući) gubici po osnovi ugovora priznaje

se samo u slučaju ako na dan bilance očekivani troškovi nadmašuju očekivane prihode. Očekivani gubici priznaju se kao rezerviranja.

Troškovi nastali u svrhu ispunjavanja ugovora priznaju se odmah kao rashod razdoblja u trenutku nastanka, osim onih troškova koji se odnose na ispunjavanje budućih ugovornih činidbi i troškova koji nastaju isključivo kao rezultat ugovaranja, odnosno dobivanja ponude (inkrementalni troškovi, npr. troškovi provizije). Takvi troškovi se kapitaliziraju (iskazuju kao imovina na zasebnoj poziciji u bilanci) samo u slučaju ako se mogu nadoknaditi iz budućih prihoda. Amortizacijski period takve imovine u pravilu je jednak procijenjenom vijeku trajanja ugovora. Troškovi koji u fazi nuđenja nastaju bez obzira da i je ugovor dobiven ili izgubljen priznaju se odmah kao rashod razdoblja, osim u slučaju ako se mogu direktno nadoknaditi od kupca. Imovina s testira na umanjenje u skladu s MSFI-jem 9.

MSFI 15 zahtjeva detaljne objave o prirodi i vrstama priznatih prihoda. Prihodi moraju biti razvrstani po kategorijama tako da razrada bude usklađena s pregledom poslovanja po segmentima.

Grupa je inicijalno primijenila MSFI 15 od 1. siječnja 2018. g. uz korištenje praktičnih mogućnosti koje su dopuštene sukladno standardu. U skladu sa dozvoljenom praksom MSFI-a 15, Grupa nije prepravila usporedne podatke te su isti prezentirani u skladu sa zamijenjenim standardima MRS-om 18 - Prihodi i MRS-om 11 – Ugovori o građenju. Podaci prezentirani za 2017. te 2018. godinu nisu usporedivi budući da su pripremljeni sukladno različitim računovodstvenim politikama kao što je to opisano u bilješkama. Kumulativan učinak usvajanja priznat je u zadržanoj dobiti na dan 1. siječnja 2018 godine.

U kontekstu primjene MSFI-a 15, prihodi Grupe mogu se podijeliti u sljedeće skupine:

- Izvođenje radova za poznatog naručitelja na infrastrukturnim projektima.
- Pružanje ostalih usluga:
 - vođenje projekata (tehničkih i inženjerskih usluga);
 - financijsko - administrativne usluge;
 - održavanje i upravljanje nekretninama;
 - logistička potpora prilikom organizacije događanja u Areni Zagreb.
- Prodaja proizvoda (nekretnina).

Prihodi s osnove izvođenja radova

Prihodi se priznaju tijekom vremena mjerenjem nastalih troškova do dana izvještavanja u odnosu na ukupno očekivane troškove potrebne za izvršenje obveza iz ugovora (troškovna metoda). Troškovi se priznaju u trenutku kada su nastali, osim inkrementalnih troškova ugovaranja i troškova za buduće činidbe. Troškovna metoda naglašava važnost točnosti procijenjenih ukupnih troškova ugovora, ukupnih procijenjenih prihoda, ugovorne rizike, uključujući tehničke, političke i regulatorne rizike i druge prosudbe.

Promjene navedenih procjena mogu dovesti do povećanja ili smanjenja prihoda. Osim toga, Grupa procjenjuje hoće li se ugovor nastaviti ili raskinuti, te pritom procjenjuje najvjerojatniji scenarij, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti vezane za ugovor. Procjena se radi zasebno na bazi svakog pojedinačnog ugovora.

Prihodi od ostalih usluga

Kod usluga koje se pružaju kontinuirano kroz više razdoblja (financijsko - administrativne usluge) prihodi se priznaju tijekom vremena na pravocrtnoj osnovi (ukupno ugovoreni iznos podijeljen s brojem razdoblja pružanja usluga). Kod pružanja usluga s kratkim vijekom izvršenja (logistička potpora u organizaciji događanja u Areni Zagreb), prihodi se priznaju po završetku isporuke. Prihodi od usluga održavanja i upravljanja nekretninama, kao i od pružanja usluga vođenja projekata (tehničko - inženjerskih usluga) priznaju se na jednaki način kao i u slučaju ugovora o izvođenju radova, mjerenjem nastalih troškova do određenog datuma u odnosu na ukupno očekivane troškove potrebne za izvršenje obveza iz ugovora.

Prodaja proizvoda

Prihodi se priznaju u trenutku kada kontrola proizvoda prelazi na kupca, obično nakon isporuke i kada kupac prihvati tu isporuku.

Prihod od prodaje nekretnina koje se drže za prodaju u normalnom tijelu poslovanja i koje su posljedično tome iskazane na poziciji zaliha priznaju se po bruto principu. Neto primici od prodaje ostalih nekretnina (koje se koriste i/ili koje se drže u najmu /ili koje se drže radi porasta tržišne vrijednosti) priznaju se na neto principu kao razlika između neto primitaka od otuđenja i knjigovodstvene vrijednosti imovine.

Ugovorna imovina i ugovorne obveze

Kada neka od strana u ugovoru s kupcima ispuni svoju obvezu, ugovori s kupcima se u izvještaju o financijskom položaju prezentiraju kao ugovorna obveza, ugovorna imovina ili kao potraživanje od kupca, ovisno o odnosu izvršenja Grupe i plaćanja kupca. Ugovorna imovina i obveze se iskazuju kao kratkoročne jer su nastale u sklopu normalnog operativnog perioda.

Ugovorna imovina se priznaje ako je pravo na naknadu nečim uvjetovano (npr. izvršenjem neke druge obveze). Ugovorna imovina predstavlja uvjetno pravo na naknadu (npr. izvršene, a nefakturirane usluge). Bezuvjetno pravo na naknadu priznaje se na poziciji potraživanja od kupca (u pravilu u visini izdane fakture). Ako je Grupa izvršila prijenos proizvoda ili usluga kupcu, a kupac još nije platio naknadu i pravo na naknadu nije ničim uvjetovano osim protokom vremena do dospjeća, priznaje se potraživanje od kupca.

Ugovorna obveza se iskazuje kada je kupac platio naknadu, a društvo nije ispunilo ugovornu obvezu prijenosom roba ili usluga. Primljeni avansi od kupca priznaju se kao ugovorna obveza.

Ugovorna imovina i obveza se prikazuju na neto osnovi na bazi svakog pojedinačnog ugovora. Ugovorna imovina i obveza iskazuju se na posebnim pozicijama u bilanci.

Priznavanje prihoda kao agent ili principal

U slučaju kada Grupa s kupcima ugovori usluge čije izvršenje u cijelosti prepusti jednom ili više podugovaratelja, prihodi se priznaju po bruto principu (u svojstvu principala) pod uvjetom da Grupa vrši ulogu koordinacije i objedinjavanja aktivnosti koje pružaju podugovaratelji, a koje aktivnosti zatim kao jednu jedinstvenu ugovornu činidbu usmjerava prema krajnjem kupcu. Pri tome se uzimaju u obzir sljedeće okolnosti: da li rizik plaćanja od krajnjeg kupca snosi Grupa ili podugovaratelj, da li je ugovorena naknada između Grupe i podizvođača fiksna ili varijabilna, te da li Grupa zadržava diskrecijsko pravo u ugovaranju cijene s krajnjim kupcem.

Nova pravila MSFI-a 15 utjecala su na sljedeća područja poslovanja Grupe:

- Mjerenje prihoda i iskazivanje imovine i obveze za ugovore o izvođenju radova na projektima u kojima su troškovi veći od ugovorene cijene (ugovori o izgradnji s gubitkom);
- Priznavanje dijela prihoda od pružanja usluga održavanje nekretnina na neto osnovi (kao agent);
- Prezentiranje ugovorne imovine i obveza na neto osnovi.

Sljedeća tablica prikazuje utjecaj MSFI-a 15 na zadržanu dobit (preneseni) gubitak na dan 1. siječnja 2018. g.

HRK'000	Bilješka	Utjecaj MSFI-a 15 na dan 1. siječnja 2018.
Zadržana dobit (preneseni gubitak)		
Ugovori o izgradnji s gubitkom	a)	13.530
Ukupno		13.530

Sljedeća tablica prikazuje utjecaj primjene MSFI-a 15 na ukupan izvještaj o financijskom položaju na dan 1. siječnja 2018. g.

HRK'000	Bilješka	Prezentirano u izvještajima na dan 31. prosinca 2017.	Usklađenja	Iznosi sukladno MSFI-u 15 na dan 1. siječnja 2018.
IMOVINA				
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja	b)	65.910	(3.637)	62.273
Ukalkulirana potraživanja	a)	3.924	(3.732)	192
Ostalo		791.196	-	791.196
Ukupno imovina		861.030	(7.369)	853.661
KAPITAL				
Ostale rezerve i preneseni gubitak		(59.234)	13.530	(45.704)
Ostalo		166.438	-	166.438
Ukupno kapital		107.204	13.530	120.734

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

Nastavak	Bilješka	Prezentirano u izvještajima na dan 31. prosinca 2017.	Usklađenja	Iznosi sukladno MSFI-u 15 na dan 1. siječnja 2018.
HRK'000				
OBVEZE				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	a), b)	111.137	(49.543)	61.594
Obveze po ugovoru o izgradnji		4.407	(4.407)	-
Obveze po ugovorima s kupcima	a), b)	-	33.051	33.051
Ostalo		638.282	-	638.282
Ukupne obveze		753.826	(20.899)	732.927

Sljedeća tablica prikazuje utjecaj primjene MSFI-a 15 na bilancu i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje koje završava na dan 31. prosinca 2018. g.

HRK'000	Bilješka	Prezentirano u izvještajima na dan 31. prosina 2018.	Usklađenja	Iznosi bez usvajanja MSFI-a 15
IMOVINA				
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja	b)	11.276	4.444	15.720
Ukalkulirana potraživanja	c)	-	300	300
Ostalo		780.961	-	780.961
Ukupno imovina		792.237	4.744	796.981
KAPITAL				
Ostale rezerve i preneseni gubitak		(51.499)	-	(51.499)
Ostalo		166.438	-	166.438
Ukupno kapital		114.939	-	114.939
OBVEZE				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	b), c)	57.421	6.576	63.997
Obveze po ugovoru o izgradnji		-	-	-
Obveze po ugovorima s kupcima	c)	1.832	(1.832)	-
Ostalo		618.045	-	618.045
Ukupne obveze		677.298	4.744	682.042
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI				
Prihodi od prodaje	a),c)	34.163	15.766	49.929
Troškovi materijala i usluga	c)	(20.457)	(2.236)	(22.693)
Porez na dobit		(6.865)	-	(6.865)
Ostalo		(10.991)	-	(10.991)
Gubitak razdoblja		(4.150)	13.530	(40.549)
Sveobuhvatni gubitak razdoblja		(4.146)	13.530	(40.549)

a) Ugovori o izgradnji s gubitkom (ugovori kod kojih ukupni troškovi nadmašuju ukupne prihode)

Sukladno zamijenjenom MRS-u 11, u trenutku kada se utvrdilo da ukupni troškovi ugovora nadmašuju ukupne prihode iskazivao se gubitak u računu dobiti i gubitka, odnosno obveza u bilanci. Jednom priznati

gubitak smanjivao se sukcesivno tijekom trajanja ugovora, na temelju postotka izvršenosti radova, neovisno o iznosu preostalih budućih troškova i prihoda ugovora na dan sastavljanja financijskih izvještaja. Smanjenje priznatog gubitka iskazivao se kao prihod od prodaje. Sukladno zamijenjenom MRS-u 11, prihodi od prodaje s osnove ugovora s gubicima bili su jednaki zbroju prihoda od otpuštanja (smanjenja) prethodno priznatih gubitaka i iznosu primljenih naknada (izdanih faktura) prema investitoru.

Sukladno novom MSFI-u 15, gubici od ugovora mogu se na dan sastavljanja financijskih izvještaja iskazivati samo ako preostali buduću troškovi ugovora nadmašuju preostale buduće prihode ugovora. Priznavanje očekivanih gubitaka i promjene u prethodno priznatim očekivanim gubicima iskazuje se na poziciji rezerviranja, dok se prihodi od prodaje, ugovorna imovina i ugovorna obveza iskazuju na jednaki način kao i kod ugovora s pozitivnom profitnom maržom (primjenom troškovne metode).

Sukladno gore opisanim izmjenama, Grupa je za projekt izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru na dan 1. siječnja 2018. godine prestala priznavati gubitak (na temelju procjene da budući preostali prihodi nadmašuju buduće preostale troškove ugovora), a što je u konačnici rezultiralo povećanjem kapitala Grupe za iznos od 13.530 tisuća kuna. Dodatno, obveza za primljeni avans na navedenom ugovoru reklasificirana je s pozicije obveza prema dobavljačima i ostale obveze na novu poziciju u bilanci - obveza po ugovorima s kupcima. Na navedenoj poziciji obveza za primljeni avans netirana je s ostalim pozicijama u bilanci koji su se na dan 1. siječnja 2018. godine odnosili na predmetni ugovor, a koji su predstavljali uvjetna potraživanja i obveze (npr. ukalkulirana potraživanja u iznosu od 3.732 tisuće kuna).

b) Ugovori o pružanju usluga vođenja projekata

Grupa ima sklopljene ugovore s krajnjim kupcem (alžirskim investitorom) o projektiranju, isporuci i montaži hidromehaničke opreme u Alžiru, a koji poslovi su u cijelosti dani u podizvođenje jednom dobavljaču opreme. Grupa ujedno podizvođaču pruža tehničku i inženjersku uslugu vođenja projekta. Na temelju ugovoreni uvjeta plaćanja u odnosu krajnji investitor – Grupa - dobavljač opreme, te sukladno novom MSFI-u 15, ali i u skladu sa zamijenjenim MRS-om 11, Grupa predstavlja agenta (posrednika) između krajnjeg naručitelja radova i dobavljača opreme. Kreditni rizik neplaćanja krajnjeg investitora snosi podizvođač - dobavljač opreme. Grupa iskazuje prihode samo do visine ugovorene naknade koja se odnosi na uslugu vođenja projekta prema podizvođaču, dok potraživanja od krajnjeg investitora netira s obvezama prema dobavljaču opreme. U skladu s MSFI-jem 15, Grupa je od 1. siječnja 2018. g. netirala sva ona potraživanja i obveze koja se ne odnose na pruženu uslugu vođenja projekta izvršenu prema dobavljaču opreme. Na dan 1. siječnja 2018. g. potraživanja od kupaca (krajnjeg investitora) u iznosu od 3.637 tisuća kuna netirana su s jednakim iznosom obveze prema dobavljaču opreme.

Nadalje, ugovorna obveza po osnovi predmetnih ugovora na dan 1. siječnja 2018. g. (primljene naknade za neizvršene usluge), reklasificirana je s pozicije obveze po osnovi ugovora o izgradnji na poziciju obveze po osnovi ugovora s kupcima.

Na dan 31. prosinca 2018. g. na ugovore se ne primjenjuje MSFI 15 zbog postojanja neizvjesnosti u naplati ugovorene nakande.

c) Usluga održavanja Arene Zagreb

Od 1. siječnja 2018. g. naknada koju Grupa fakturira kupcu (Zakupniku) za nastale režijske troškove Arene Zagreb ne iskazuje se kao prihod već se netira s pripadajućim režijskim troškovima (ispostavljenim uslugama - ulaznim fakturama dobavljača). Analizom odredbi MSFI-a 15 i ugovoreni uvjeta plaćanja u odnosima Zakupnik – Grupa – dobavljači režijskih troškova, Grupa je utvrdila da se u konkretnom slučaju ne

radi o pruženim uslugama u sklopu održavanja nekretnine Arene Zagreb, već da se radi o popratnim uslugama u kojima nema prijenosa kontrole s Grupe na Zakupnika. Grupa predstavlja agenta (posrednika) između Zakupnika i krajnjeg dobavljača. Iznos takvih prihoda, odnosno pripadajućih troškova (iskazani na poziciji troškovi materijala i usluga) iznosio je 2.236 tisuća kuna tijekom 2018. g. Primjenom MSFI-a 15, za navedeni iznos tijekom 2018. g. smanjeni su prihodi od prodaje i troškovi materijala i usluga.

Nadalje, sukladno MSFI 15-u Grupa je na dan 31. prosinca 2018. g. primljene avanse od kupaca po osnovi održavanja Arene Zagreb netirala s ugovornom imovinom (izvršenim, a nefakturiranim uslugama od 300 tisuća kuna) te je tako netiran iznos od 1.832 tisuće kuna iskazan na poziciji obveze po ugovorima s kupcima. Prema zamijenjenim standardima, izvršene, a nefakturirane usluge su se prikazivale na poziciji ukalkulirana potraživanja.

B) Financijska imovina

MSFI 9 - Financijski instrumenti zamjenjuje MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, te spaja sva tri aspekta računovodstva financijskih instrumenata: klasifikaciju, mjerenje i prestanak priznavanja, umanjene vrijednosti i računovodstvo zaštite.

Priznavanje i prestanak priznavanja financijske imovine

MSFI 9 je najvećim dijelom zadržao zahtjeve MRS-a 39 po pitanju priznavanja i prestanku priznavanja imovine.

Financijski instrument je svaki ugovor po kojem nastaje financijska imovina jednog subjekta i financijska obveza ili vlasnički instrument drugog subjekta. Financijska imovina se početno priznaje po fer vrijednosti.

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu samo i isključivo ako ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine isteknu, ili ako ono prenese financijsku imovinu i sve značajne rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad tom financijskom imovinom drugom društvu. Ako Grupa ne prenese niti ne zadrži sve značajne rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad tom financijskom imovinom i ako je zadržalo kontrolu nad tom imovinom, Grupa priznaje zadržani dio te imovine i odgovarajuću obvezu za iznos koji će možda trebati platiti. Ako Grupa zadrži sve značajne rizike i povrate povezane sa vlasništvom nad prenesenom financijskom imovinom, ono nastavlja priznavati financijsku imovinu i financijsku obvezu za primljenu naknadu.

Kod prestanka priznavanja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka svi dobiti ili gubici koji proizlaze iz prestanka priznavanja te imovine priznaju se u račun dobiti i gubitka.

Kod prestanka priznavanja financijske imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (osim vlasničkih instrumenata svrstanih u tu kategoriju), kumulativni dobiti ili gubici prethodno priznati u ostalu sveobuhvatnu dobit reklasificiraju se i prenose iz kapitala u račun dobiti i gubitka.

Kod prestanka priznavanja vlasničkih instrumenata koji su klasificirani u kategoriju financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, iznosi prethodno priznati u ostalu sveobuhvatnu dobit ne reklasificiraju se u račun dobiti i gubitka.

Prilikom prestanka priznavanja financijske imovine po amortiziranom trošku svi dobiti ili gubici od prestanka priznavanja iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

Ostali dobiti i gubici koji nastaju prilikom priznavanja i prestanka priznavanja financijske imovine iskazuju se na poziciji ostali dobiti (gubici) iz poslovanja. Dobici i gubici koji nastaju prilikom naknadnog utvrđivanja fer vrijednosti imovine, iskazuju se kao vrijednosna usklađenja. Dobici i gubici nastali od priznavanja i prestanka priznavanja derivativa iskazuju se kao ostali dobiti (gubici) iz poslovanja.

Financijska imovina primljena od vjerovnika u svojstvu kolaterala

Kada Grupa primi financijsku, nenovčanu imovinu (dužnički, vlasnički instrumenti, depozit i sl.) koja služi kao osiguranje za isporuku roba i usluga i/ili plasmane Grupe, takvu imovinu Grupa priznaje kao svoje vlastito ulaganje samo ako je kolateral ponovno založen ili na neki drugi način upotrijebljen (npr. prodaja). Grupa priznaje zaprimljeni kolateral kao financijsku imovinu i u slučaju bankrota vjerovnika, ako sukladno ugovornim uvjetima vjerovnik više nema pravo tražiti povrat kolaterala. Imovina se u tim slučajevima priznaje po fer vrijednosti. Istovremeno se iskazuje i obveza za povrat kolaterala.

Klasifikacija i mjerenje financijske imovine

Financijska imovina klasificira se u tri kategorije ovisno o odabranom poslovnom modelu upravljanja financijskom imovinom i karakteristikama ugovorenih novčanih tokova na:

- financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku,
- financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i
- financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Poslovni model za upravljanje financijskom imovinom ovisi o tome kako Grupa upravlja financijskom imovinom u svrhu generiranja novčanih tokova. Reklasifikacija dužničkih instrumenata je moguća samo u slučaju promjene poslovnog modela.

Poslovni modeli upravljanja financijskom imovinom su:

- model amortiziranog troška - poslovni model čiji se cilj postiže držanjem financijske imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamata),
- model fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit - poslovni model čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom financijske imovine i
- model fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka – poslovni model kod kojeg se financijska imovina drži radi trgovanja ili se financijskom imovinom upravlja na temelju fer vrijednosti.

Model amortiziranog troška je metoda vrednovanja financijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tijekom obračunskih razdoblja, primjenom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja na točno određeni dan diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili, gdje je prikladnije, kroz kraće razdoblje. Prihodi od kamata i kumulativna amortizacija priznaju se primjenom originalne efektivne kamatne stope osim za kratkoročnu imovinu gdje priznavanje kamata nije materijalno značajno. Originalna efektivna kamatna stopa je ona kamatna stopa koja je određena na dan početnog priznavanja financijske imovine i koja u procjenu novčanih tokova ne uzima u obzir očekivane gubitke, odnosno vrijednosna usklađenja. Ako postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti i primjenjuje se stupanj 3. u priznavanju očekivanih gubitaka, tada se u mjerenju prihoda primjenjuje efektivna kamatna stopa koja uzima u obzir vrijednosna usklađenja (usklađena efektivna kamatna stopa). Imovina koja se drži po modelu amortiziranog troška ne usklađuje se na fer vrijednost na dan izvještavanja.

Imovina koja se drži po modelu fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit usklađuje se na svaki dan financijskog izvještavanja na fer vrijednost, čije se kretanje iskazuje kroz revalorizacijske rezerve. Prihod od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka, metodom amortiziranog troška.

Imovina koja se drži po modelu fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit usklađuje se na svaki dan financijskog izvještavanja na fer vrijednost, čije se kretanje iskazuje kroz revalorizacijske rezerve. Prihod od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka, metodom amortiziranog troška.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Novi model umanjnja vrijednosti jest model očekivanog kreditnog gubitka (eng. expected credit losses - ECL) koji može dovesti do ranijeg priznavanja kreditnih gubitaka. Novi model umanjnja vrijednosti zahtijeva priznavanje rezerviranja za umanjnje vrijednosti na temelju očekivanih kreditnih gubitaka, a ne samo na temelju nastalih kreditnih gubitaka kao što je slučaj u zamijenjenom MRS-u 39 – Financijska imovina – priznavanje i mjerenje.

Na svaki izvještajni datum, za financijsku imovinu (osim za financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz RDG) Grupa priznaje rezervacije za umanjnje vrijednosti primjenom modela očekivanih kreditnih gubitaka.

Zbog toga što Grupa ima mali broj kupaca, očekivani kreditni gubici procjenjuju se na pojedinačnoj osnovi, na razini svakog pojedinog potraživanja i na način koji odražava:

- nepristran i na osnovi vjerojatnosti određen iznos na temelju procjene raspona mogućih ishoda,
- vremensku vrijednost novca i
- razumne i utemeljene informacije (bez prevelikih troškova i napora) o prošlim događajima, trenutnim okolnostima, te predviđenim budućim uvjetima i okolnostima.

Za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu proizašle od ugovora s kupcima, Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup u kalkulaciji očekivanih kreditnih gubitaka i stoga ne prati promjene kreditnog rizika već priznaje ispravak vrijednosti na temelju očekivanog doživotnog kreditnog gubitka na kraju svakog izvještajnog razdoblja. U mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka Grupa se koristi povijesnim opažanjima o danima kašnjenja naplate potraživanja korigiranim za trenutnu situaciju i procijenjena buduća očekivanja u naplati potraživanja. Grupa ima koncentraciju kreditnog rizika kod malog broja kupaca pa su potraživanja od kupaca u svrhu mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka podijeljena isključivo po starosnoj strukturi.

Osim gore navedene imovine na koju se primjenjuje pojednostavljeni pristup kroz stupanj 1 i stupanj 2, kod naknadnog mjerenja ostale financijske imovine u procjeni kreditnog gubitka primjenjuje se opći pristup umanjnja koji se sastoji od tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3.

- U stupnju 1 za umanjnje vrijednosti financijske imovine primjenjuje se model 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka. Ovaj se model primjenjuje ukoliko nema značajnog povećanja kreditnog rizika.
- U stupnju 2 za umanjnje vrijednosti financijske imovine primjenjuje se model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo vrijeme trajanja instrumenta. Ovaj se model primjenjuje ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.
- U stupnju 3 za umanjnje vrijednosti financijske imovine primjenjuje se model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo vrijeme trajanja instrumenta. Ovaj se model primjenjuje ako je došlo do

značajnog povećanja kreditnog rizika i postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti na datum izvještavanja.

Za iznos očekivanih kreditnih gubitaka umanjuje se vrijednost financijske imovine i priznaje dobit ili gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti ili gubitka, osim za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kod kojih se kreditni gubici priznaju u račun dobiti i gubitka, ali se ne umanjuje knjigovodstvena vrijednost već se priznaju revalorizacijske rezerve.

Objektivni dokazi umanjenja financijske imovine za očekivane kreditne gubitke uključuju:

- značajne financijske poteškoće kod izdavatelja ili dužnika i/ ili
- kršenje ugovora, npr. kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamata ili glavnice vise od 365 dana i/ili
- izgledno pokretanje stečaja ili financijskog restrukturiranja kod dužnika.

Samo prekoračenje roka dospijea nije apsolutni pokazatelj da je došlo do povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja. Pretpostavku da je došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja zbog prekoračenja roka dospijea društvo može oboriti ako raspolaže razumnim i utemeljenim podacima kojima se dokazuje da nije došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika.

Financijska imovina koje je već prethodno umanjena se otpisuje kada ne postoji razumno očekivanje naplate. Razumno očekivanje uzima u obzir sljedeće okolnosti: zastara potraživanja, pokretanje procesa prisilne naplate (sudski procesi) i financijski kapacitet dužnika. Iznosi ispravka vrijednosti potraživanja i naknadno naplaćeni iznosi iskazuju se u računu dobiti i gubitka u okviru pozicije 'Ostali troškovi poslovanja' *Financijske obveze i vlasnički instrumenti izdani od strane Grupe*

Klasifikacija kao obveza ili kao kapital

Dužnički i vlasnički instrumenti klasificiraju se ili kao financijske obveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

Financijska obveza

MSFI 9 je zadržao većinu zahtjeva MRS-a 39 po pitanju klasifikacije i mjerenja financijske obveze.

Svaka obveza koja je:

- a) ugovorna obveza da se:
 - i) isporuči novac ili druga financijska imovina drugom subjektu, ili
 - ii) razmijeni financijska imovina ili financijske obveze s drugim subjektom prema uvjetima koji su potencijalno nepovoljniji za subjekt, ili
- b) ugovor koji će se namiriti ili se može namiriti vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta.

Financijske obveze (uključuje zajmove, primljene kredite, izdane obveznice, obveze prema dobavljačima), inicijalno se mjere po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale financijske obveze se naknadno mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, s kamatnim troškom priznatim na temelju efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda vrednovanja financijske obveze i raspoređivanja troška kamata tijekom obračunskih razdoblja. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja na točno određeni dan diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili,

gdje je prikladnije, kroz kraće razdoblje. Rashodi od kamata i kumulativna amortizacija priznaju se primjenom originalne efektivne kamatne stope osim za kratkoročne obveze gdje priznavanje kamata nije materijalno značajno. Originalna efektivna kamatna stopa je ona kamatna stopa koja je određena na dan početnog priznavanja financijske obveze.

Derivativi i ugrađeni derivativi

Derivativ je financijski instrument ili drugi ugovor čija se vrijednost mijenja kao reakcija na promjene utvrđene kamatne stope, cijene nekog drugog financijskog instrumenta, cijene robe, tečaja stranih valuta, indeksa cijena ili stopa, kreditnog rejtinga ili kreditnog indeksa, ili druge varijable. Derivativi se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ugrađeni derivativ je komponenta hibridnog (spojenog) instrumenta koji uključuje nederivativni osnovni ugovor s efektom da se neki od novčanih tokova spojenog instrumenta mijenjaju slično promjenama samostalnog derivativa.

Ugrađeni derivativ se odvaja od osnovnog ugovora samo, i isključivo ako ekonomska obilježja i rizici ugrađenog derivativa nisu usko povezani s ekonomskim obilježjima i rizicima osnovnog ugovora.

Ako se ugrađeni derivativ odvaja, ugovor na kojeg se derivativ odnosi računovodstveno se tretira kao financijski instrument po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako isti predstavlja financijski instrument. Dobici i gubici od priznavanja i prestanka priznavanja derivativa priznaju se kao ostali dobiti / (gubici) iz poslovanja.

Prestanak priznavanja financijske obveze

Grupa prestaje priznavati financijsku obvezu samo i isključivo ako je ista podmirena, otpisana ili istekla.

Dobici i gubici nastali od priznavanja i prestanka priznavanja financijskih obveza iskazuju se kao ostali dobiti (gubici) iz poslovanja.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji dokazuje udio u ostatku imovine društva nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti izdani od strane društva priznaju se kao razlika između primitaka i direktnih troškova izdavanja.

Dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost izdanih dionica.

Kapitalna dobit uključuje premiju ostvarenu prilikom izdavanja dionica. Bilo koji transakcijski troškovi povezani sa izdavanjem redovnih dionica priznaju se kao smanjenje kapitala.

Rezerve se iskazuju po nominalnim vrijednostima prilikom izdvajanja iz neto dobiti i to posebno zakonske rezerve, statutarne rezerve i ostale rezerve.

Efekti inicijalne primjene MSFI-a 9

Grupa je nova pravila primijenila retroaktivno od 1. siječnja 2018. g., uz korištenje praktičnih mogućnosti koje su dopuštene sukladno standardu.

U skladu s dozvoljenom praksom MSFI-a 9, Grupa nije prepravila usporedne podatke te su isti prezentirani u skladu s MRS-om 39. Podaci prezentirani za 2017. i 2018. g. nisu usporedivi budući da su pripremljeni sukladno različitim računovodstvenim politikama, kako što je opisano u narednim bilješkama. Posljedično, revidirani zahtjevi MSFI-ja 7 Financijski instrumenti - Objavljanja primijenjeni su samo na tekuće razdoblje. Razlike nastale primjenom MSFI 9 priznate su direktno na teret zadržane dobiti (prenesenog gubitka).

Priroda usklađivanja objašnjena je u nastavku:

- Klasifikacija i mjerenje

HRK'000		Originalni iznosi u skladu s MRS-om 39 na dan 31. prosinca 2017.	Reklasifikacija	Usklađenje	Novi iznosi u skladu s MSFI-jem 9 na dan 1. siječnja 2018.*
<u>Financijska imovina po amortiziranom trošku - primjena MSFI-a 9</u>					
	a)				
		604.654			
				(2.011)	602.643
	b)	50.024			
			(49.485)		539
	c)	1.786			
			(1.407)		379
	d)				
		35			35
					35
		22.831			
					22.831
		7.377			
					7.377
		686.707	(50.892)	(2.011)	633.804

*Iznosi prije usklada za inicijalnu primjenu MSFI-a 15

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

<u>Financijska imovina po fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka - primjena MSFI-a 9</u>	Originalni iznosi u skladu s MRS-om 39 na dan 31. prosinca 2017.	Reklasifikacija	Usklađenje	Novi iznosi u skladu s MSFI-jem 9 na dan 1. siječnja 2018.*
Ulaganja u novčane fondove				
Originalna klasifikacija u skladu s MRS-om 39: Financijska imovina po fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	4.157			
Primjena MSFI-a 9				4.157
Dani depoziti		b)		
Originalna klasifikacija u skladu s MRS-om 39: Ulaganja koja se drže do dospjeća				
Primjena MSFI-a 9		49.485		49.485
Zajmovi		c)		
Originalna klasifikacija u skladu s MRS-om 39: Zajmovi i potraživanja				
Primjena MSFI-a 9		1.407		1.407
Ukupno financijska imovina po fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka	4.157	50.892	-	55.049
Ukupna financijska imovina	690.864	-	(2.011)	688.853

* Prije usklade iznosa u skladu s MSFI-jem 15.

➤ Utjecaj na kapital

HRK'000	Utjecaj MSFI-a 9 na dan 1. siječnja 2018.
Zadržana dobit (preneseni gubitak)	
Očekivani gubitak dugoročnog potraživanja	a) (2.011)
Efekti poreza - odgođena porezna imovina	362
	(1.649)

➤ Prikaz kretanja vrijednosnog usklađenja imovine

HRK'000

Vrijednosno usklađenje sukladno MRS-u 39

- Vrijednosno usklađenje dugoročnih potraživanja	210
- Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	9.426
- Vrijednosno usklađenje financijske imovine	3.534
- Vrijednosno usklađenje ostalih potraživanja	90

Ukupno dan 31. prosinca 2017. sukladno MRS-u 39

Očekivani kreditni gubitak dugotrajne imovine	a)	2.011
Reklasifikacija u imovinu po fer vrijednosti	b), c)	(3.270)
Otpis prethodno umanjenih zajmova	c)	(264)
Otpis prethodno umanjenih potraživanja od kupaca	d)	(5.061)
Stanje na 1. siječnja 2018. sukladno MSFI-ju 9		6.676

a) Dugoročno potraživanje

Najveći dio navedenog iznosa odnosi se na potraživanje od Zakupnika po osnovi dugoročnog zakupa Arene Zagreb (bilješka 15). Poslovni model takve imovine je naplata naknade koja u sebi sadrži nagradu za vremensku vrijednost novca (naplata glavnice i kamate) pa se sukladno MSFI-ju 9 imovina klasificira kao imovina po amortiziranom trošku. U skladu s zahtjevima MSFI-a 9 za izračunom očekivanih kreditnih gubitaka, Grupa je utvrdila da za navedenu imovinu na toj poziciji primjenjuje 1. stupanj, odnosno model 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka. Na temelju 12-mjesečnog PD (eng. probability of default – vjerojatnost bankrota) Republike Hrvatske te analize i usporedbe prinosa na dužničke vrijednosne papire zakupnika i Republike Hrvatske sličnih karakteristika, izveden je 12-mjesečni PD Zakupnika. Očekivani kreditni gubitak za opisanu imovinu iznosio je na dan 1. siječnja 2018. g. 2.011 tisuća kuna.

b) Dani depoziti

Grupa je na dan 1. siječnja 2018. g. imala depozit koji je služio kao jamstvo za izdane garancije. Nadalje, Grupa ima dugoročne depozite koji ne nose kamatu jer iste sukladno sporazumima pripadaju Zakupniku. Uz suglasnost Zakupnika, depozit služi kao koletaral za kreditne obveze. Poslovni model takve imovine ne može smatrati naplata glavnice i kamate pa se sukladno zahtjevima MSFI-a 9 takva imovina mora reklasificirati u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

c) Dani zajmovi

Grupa ima odobrene zajmove prema povezanim društvima po 0% kamate. Poslovni model takve imovine ne može se smatrati naplata glavnice i kamate pa se sukladno zahtjevima MSFI-a 9 takva imovina mora reklasificirati u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Za one zajmove koji se vrednuju po fer vrijednosti više se zasebno ne iskazuje pozicija ispravka vrijednosti. Za zajmove koji se vrednuju po amortiziranom trošku, otpisani su prethodno umanjeni (ispravljeni) iznosi. Za otpisane iznose više ne postoji razumno očekivanje da će doći do naplate, prvenstveno zbog nastupa zastare i/ili loše financijske pozicije dužnika.

d) Potraživanja od kupaca

Grupa nije priznala očekivani kreditni gubitak potraživanja od kupaca na dan 1. siječnja 2018. g. zbog toga što ima visoku koncentraciju kreditnog rizika kod malog broja redovnih kupaca kod kojih nije bilo značajnih gubitaka u povijesnim razdobljima, osim u izvanrednim okolnostima. Grupa je provela otpis značajnog iznosa prethodno umanjenih potraživanja te time smanjila iznose na iskazanim pozicijama ispravka vrijednosti. Za otpisane iznose više ne postoji razumno očekivanje da će doći do naplate, prvenstveno zbog nastupa zastare i/ili loše financijske pozicije dužnika.

Sukladno zamijenjenom MRS-u 39, financijska imovina se klasificirala na sljedeći način:

➤ Zajmovi i potraživanja“

Potraživanja od kupaca, zajmovi i ostala potraživanja s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja koji nisu kotirali na aktivnom tržištu.

➤ Ulaganja koja se drže do dospjeća“

Obveznice te depoziti s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja i fiksnim dospjećem za koje je Grupa imala pozitivnu namjeru i mogućnost držati ih do dospjeća.

➤ Financijska imovina raspoloživa za prodaju“

Financijska imovina raspoloživa za prodaju koja je ili određena za ovu kategoriju ili se nije mogla uključiti ni u koju drugu gore navedenu kategoriju financijske imovine. Ova se imovina iskazivala po fer vrijednosti.

➤ Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDIG)“

Financijska imovina se klasificirala kao FVRDIG kada je bila namijenjena trgovanju ili je bila definirana od strane Grupe kao takva prilikom početnog priznavanja.

Osnove konsolidiranih financijskih izvještaja

Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju matično Društvo i podružnice nakon eliminacije svih materijalnih transakcija između društava unutar Grupe. Podružnica je pravna osoba pod kontrolom matičnog Društva, u kojoj matično Društvo izravno ili neizravno posjeduje više od 50 posto glasačkih prava podružnice ili nad kojom matično Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama na temelju sporazuma ili kontrole na glasačkim pravima (ovisno društvo).

Ovisna društva se konsolidiraju od trenutka prijenosa stvarne kontrole na Grupu dok prestanak konsolidacije počinje od trenutka njihove prodaje, likvidacije i gubitka kontrole. Matično Društvo gubi kontrolu kad izgubi moć kontroliranja financijskih i poslovnih politika subjekta u kojeg investira zbog ostvarivanja koristi iz njegovih aktivnosti. Gubitak kontrole može se pojaviti s ili bez promjena u apsolutnoj ili relativnoj razini vlasništva, kao što je pokretanje stečajnog postupka ili na temelju sporazuma.

Stjecanja podružnica su evidentirana korištenjem metode troška ulaganja.

Financijski izvještaji ovisnih društava sastavljeni su za isto financijsko razdoblje kao i za matično Društvo koristeći dosljedne računovodstvene politike. Prilagodbe se obavljaju tamo gdje postoje razlike u promjeni računovodstvenih politika.

Dobici i gubici nastali od stjecanja ovisnih društava i gubitka kontrole nad istima iskazuju se na poziciji ostali dobiti / (gubici) iz poslovanja – neto.

Rezultat potpunog gubitka kontrole nad ovisnim društvom čini razliku između eventualne naknade dobivene od strane kupca mjerene po fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti neto imovine (uključujući goodwill) prodanog ovisnog Društva na dan prodaje.

Manjinski interesi u kapitalu i rezultatima društava koje kontrolira matično Društvo prikazani su posebno u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Osnovna primijenjena načela konsolidacije su:

- a. Samo društva u kojima matično Društvo ima kontrolu konsolidirana su na osnovi pojedine pozicije bilance i računa dobitka i gubitka. Ulaganja u pridružena društva iskazana su korištenjem metode udjela.
- b. Društva koja su kupljena / prodana tijekom godine uključena su u konsolidirana financijska izvješća od datuma stjecanja / do datuma prodaje.
- c. Plaćena naknada za stjecanje raspoređuje se na imovinu i obveze stečenog ovisnog društva, a sukladno procjeni Uprave o vrijednosti stečene imovine i obveza.
- d. Razlika između plaćane naknade i neto iznosa stečene imovine predstavlja goodwill.
- e. Sva značajna interna potraživanja i obveze kao i svi troškovi i prihodi, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke, koji su rezultirali iz transakcija između konsolidiranih društava su eliminirani.

Osnovne računovodstvene politike korištene u pripremi financijskih izvještaja obrazložene su u nastavku.

a) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema, izuzev poslovne zgrade i pripadajućeg zemljišta (sjedište Grupe) koje se smatra zasebnom skupinom imovine, iskazane su po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Troškovi nabave uključuju sve troškove koji se mogu direktno povezati sa dovođenjem imovine u upotrebu za namjeravanu svrhu. Nabavna vrijednost uključuje izdatke koji se izravno odnose na stjecanje sredstva. Nabavna vrijednost vlastito izgrađenog sredstva uključuje trošak materijala i direktnog rada i druge troškove povezane s dovođenjem sredstva u namijenjeno radno stanje, kao i troškove demontiranja i uklanjanja dijelova te obnove lokacije na kojoj se nalaze.

Naknadni izdaci vezani za već priznati predmet nekretnina, postrojenja i opreme kapitaliziraju se kao povećanje vrijednosti imovine u slučaju kada je vjerojatno da će zbog tih dodatnih izdataka priteći dodatne buduće ekonomske koristi i kada ti izdaci unapređuju stanje imovine iznad originalno priznatog. Svi ostali naknadni troškovi priznaju se kao rashod u periodu kada su nastali.

Zemljište koje se odnosi na poslovnu zgradu se nakon početnog priznavanja iskazuje po revaloriziranom iznosu koji čini njegova fer vrijednost na dan revalorizacije umanjena za kasnije akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Neovisne procjene vrijednosti zemljišta vrše se kada se knjigovodstvena vrijednost bitno razlikuje od fer vrijednosti. Svako povećanje vrijednosti zemljišta knjiži se u okviru ostale sveobuhvatne dobiti na poziciji revalorizacijske rezerve, osim u slučaju da, i isključivo u mjeri u kojoj, ono poništava smanjenje vrijednosti iste imovine koje je ranije bilo iskazano kao rashod i u tom se slučaju prikazuje kao prihod.

Svako umanjnje prvo se prebija sa povećanjem koje se odnosi na raniju procjenu vrijednosti u pogledu iste imovine i nakon toga se priznaje kao trošak. Pripadajući dio revalorizacijskih rezervi ostvarenih prilikom ranije procjene vrijednosti oslobađa se iz revalorizacijskih rezervi direktno u zadržani dobitak, nakon otuđenja imovine.

Nakon početnog priznavanja prema trošku, poslovna zgrada se priznaje prema revaloriziranoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na dan revalorizacije umanjena za naknadnu amortizaciju na zgrade i trošak umanjnja vrijednosti. Fer vrijednost se bazira na tržišnoj vrijednosti, a to je procijenjena vrijednost za koju bi imovina mogla biti prodana na dan procjene vrijednosti između dobrovoljnog kupca i dobrovoljnog prodavatelja po uobičajenim poslovnim i komercijalnim uvjetima.

Kad se knjigovodstveni iznos sredstva poveća kao rezultat revalorizacije, to povećanje se izravno odobrava u okviru ostale sveobuhvatne dobiti na poziciji revalorizacijska rezerva. Revalorizacijsko povećanje priznaje se kao prihod do iznosa do kojeg ono poništava revalorizacijsko smanjenje istog sredstva, koje je prethodno bilo priznato kao rashod.

Kad se knjigovodstveni iznos sredstva smanji kao rezultat revalorizacije, to smanjenje se priznaje kao rashod. Revalorizacijsko smanjenje izravno tereti revalorizacijsku rezervu unutar ostale sveobuhvatne dobiti do iznosa do kojeg ovo smanjenje ne premašuje iznos koji postoji kao revalorizacijska rezerva za isto sredstvo.

Svake godine se vrši prijenos iz ostale sveobuhvatne dobiti (revalorizacijske rezerve) u ostale rezerve u visini amortizacije revalorizirane imovine. Također, akumulirana amortizacija na datum revalorizacije se isključuje na teret bruto knjigovodstvenog iznosa sredstva, a neto iznos prepravlja se do revaloriziranog iznosa sredstva.

U trenutku povlačenja iz uporabe ili otuđenja, sva preostala revalorizacijska rezerva takvog sredstva se prenosi u zadržanu dobit.

Amortizacija je obračunata primjenom linearne metode pojedinačno za svako osnovno sredstvo kroz procijenjeni vijek korištenja imovine. Amortizacija se počinje obračunavati kada je dugotrajna materijalna imovina raspoloživa i spremna za upotrebu. Imovina u izgradnji se ne amortizira. Amortizacija se obračunava kroz prosječni procijenjeni vijek trajanja kako slijedi:

Zgrade	40 godina
Kompjuterska i telekomunikacijska oprema	2 godine
Automobili i ostala transportna sredstva	5 godina
Uredski namještaj	5 godina
Ostala oprema	1 – 5 godina

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim osnovnim sredstvima do njihovog potpunog otpisa.

Amortizirajući iznos nekog sredstva utvrđuje se nakon oduzimanja njegovog ostatka vrijednosti. Ostatak vrijednosti imovine se može povećati na vrijednost jednaku ili veću od knjigovodstvene vrijednosti te imovine. Ako se to dogodi, iznos amortizacije će biti nula.

Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz prestanka priznavanja pojedine nekretnine, postrojenja i opreme treba utvrditi kao razliku između neto iznosa potraživanja od otuđenja i knjigovodstvene vrijednosti imovine. Dobit

ili gubitak ostvaren prodajom, rashodovanjem ili na drugi način otuđenjem materijalne i nematerijalne imovine iskazuje se u okviru ostalih neto dobitaka / (gubitaka) iz poslovanja.

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilance Grupa analizira sadašnju vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kako bi procijenilo da li postoje pokazatelji da vrijednost nekog sredstva treba biti umanjena. Ako takvi pokazatelji postoje, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos sredstva kako bi utvrdilo iznos gubitka od umanjenja imovine (ukoliko on postoji). Ukoliko nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Kada se temelj raspodjele može utvrditi na razumnoj i dosljednoj osnovi, sredstva se također raspoređuju na pojedinu jedinicu koja stvara novac, a ukoliko to nije moguće, sredstva se raspoređuju na najmanje jedinice Grupe koje stvaraju novac i za koje se raspodjela može utvrditi na razumnoj i dosljednoj osnovi.

Nadoknadivi iznos jest viši iznos fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje i vrijednosti sredstva u upotrebi. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenjujući diskontnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene sadašnje vrijednosti novca i rizika specifičnih za pojedino sredstvo.

Ako je nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja stvara novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, knjigovodstveni iznos sredstva (ili jedinice koja stvara novac) umanjuje se do njegovog nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja imovine priznaje se odmah kao rashod u računu dobiti i gubitka, osim za revaloriziranu imovinu gdje se gubici prvo umanjuju na teret pripadajućih revalorizacijskih rezervi unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Ako Grupa počinje koristiti materijalnu imovinu namijenjenu prodaji iskazanu na poziciji zaliha, izvršava se prijenos s zaliha na poziciju nekretnine, postrojenja i oprema. U slučaju prijenosa ne mijenja se knjigovodstvena vrijednost imovine.

Ako Grupa ostvaruje prihode po osnovi najma dijela nekretnine koju koristi u administrativne svrhe, iznajmljeni dijelovi se iskazuju kao ulaganje u nekretnine isključivo ako se isti mogu odvojeno prodati na tržištu ili dati u financijski najam. Ako se iznajmljeni dijelovi ne mogu prodati, imovina predstavlja ulaganje u nekretnine samo ako je njezin neznatčan dio namijenjen za administrativne svrhe.

b) Ulaganje u nekretnine

Ulaganja u nekretnine se klasificiraju nekretnine koje se drže ili zbog stjecanja prihoda od najma ili kapitalne dobiti ili oboje. Ulaganje u nekretnine se početno vrednuju po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine se vode po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumuliranom umanjenju vrijednosti. Trošak ulaganja u nekretninu uključuje nabavnu cijenu i sve izravne troškove. Zemljište se ne amortizira. Kada se stave u upotrebu, ulaganja u nekretnine se amortiziraju kroz ekonomski vijek trajanja. Amortizacijske stope jednake su onima koje se upotrebljavaju kod nekretnine, postrojenja i oprema. Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz prestanka priznavanja pojedinog ulaganja u nekretnine treba utvrditi kao razliku između neto iznosa potraživanja od otuđenja i knjigovodstvene vrijednosti imovine. Dobit ili gubitak ostvaren prodajom, rashodovanjem ili na drugi način otuđenjem ulaganjem u nekretnine iskazuje se u okviru ostalih neto dobitaka / (gubitaka) iz poslovanja. Pravila korištenja prilikom umanjenja jednaka su kao i kod nekretnina, postrojenja i oprema. Grupa u bilješkama objavljuje fer vrijednosti ulaganja ako postoje značajna odstupanja u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost. Grupa objavljuje prihode od najma od ulaganja u nekretnine i pripadajuće direktne troškove. Ako Grupa prestane koristiti nekretninu, izvršava se prijenos s

pozicije nekretnina, postrojenja i opreme na poziciju ulaganje u nekretnine. U slučaju prijenosa ne mijenja se knjigovodstvena vrijednost imovine. Prijenos s ulaganja u nekretnine na zalihe isključivo postoji kada postoji promjena namjene te nekretnine, koja je potkrijepljena početkom obnove s namjerom prodaje. Prijenos nekretnine iskazane na zalihama na ulaganje u nekretnine počinje s početkom najma i samo ako se nekretnina više nema namjeru prodavati. U slučaju prijenosa ne mijenja se knjigovodstvena vrijednost imovine.

c) Najmovi

Najmovi se klasificiraju kao financijski najmovi ako se prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom na najmoprimca. Svi ostali najmovi klasificiraju se kao poslovni najmovi.

Financijske najmove početno se priznaje u bilanci najmoprimca kao imovinu i obveze po iznosima jednakim fer vrijednosti iznajmljenih sredstava ili ako je niže po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Pripadajuća obveza prema najmodavcu uključena je u bilancu kao obveza za financijski leasing.

Plaćanje najamnine raspodjeljuje se između financijskog troška i smanjenja nepodmirene obveze kako bi se postigla ista periodična kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi priznaju se direktno u računu dobiti i gubitka.

Poslovni najam priznaje se kao rashod u računu dobiti i gubitka na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

d) Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva su društva u kojima Grupa, posredno ili neposredno, ima kontrolu nad njihovim aktivnostima. Smatra se da kontrola postoji kad Grupa posjeduje, izravno ili neizravno preko ovisnog subjekta, više od polovine glasačke moći nekog subjekta, osim ako u iznimnim slučajevima, može biti jasno dokazano da takvo vlasništvo ne predstavlja kontrolu. Kontrola je postignuta i ukoliko Grupa ima manje od polovine glasačke, ali kada ima moći upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva tako da se ostvare koristi od njegovih aktivnosti. Financijski izvještaji ovisnih društava uključeni su u konsolidirane financijske izvještaje od datuma kada je kontrola zasnovana do datuma kada kontrola prestaje. Grupa u svojoj bilanci ima iskazana ulaganja u ovisna društva samo u slučajevima ako se predmetno društvo ne uključuje u konsolidirane financijske izvještaje. Ulaganja u ovisna društva iskazana su po trošku stjecanja umanjenom za gubitke, ako postoje. Trošak stjecanja jednak je trošku inicijalnog ulaganja umanjenom za svako naknadno povlačenje ulaganja. Kada matica reorganizira svoju grupu osnivanjem novog subjekta koje postaje vlasnik drugih ovisnih društava (intermedijalna ovisna društva), knjigovodstvena vrijednost ulaganja u intermedijalno društvo ne može biti veća od troška ulaganja u to predmetno ovisno društvo prije reorganizacije, umanjenom za gubitke, ako postoje. Trošak ulaganja (nabave) u ovisna društva u intermedijalnom društvu jednak je knjigovodstvenoj vrijednosti subjekata koja se unose u intermedijalno društvo. Grupa objavljuje sva ulaganja u ovisna društva neovisno o značajnosti ulaganja i neovisno o tome postoje li međukompanijske transakcije.

Popis članica Grupe nalazi se u bilješci 1.

Transakcije eliminirane prilikom konsolidacije

Sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti i gubici od transakcija među članicama Grupe, eliminiraju se pri konsolidaciji financijskih izvještaja.

e) Ulaganja u pridružena društva

Pridruženim društvima smatraju se društva u kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta u koje je izvršeno ulaganje, ali ne predstavlja kontrolu ili zajedničku kontrolu tih politika. Smatra se da značajan utjecaj postoji kad Grupa posjeduje, izravno ili neizravno preko ovisnog subjekta, 20% i više glasačke moći, osim ako u iznimnim slučajevima, može biti jasno dokazano da takvo vlasništvo ne predstavlja značajan utjecaj. Značajan utjecaj je postignut i ako Grupa ima manje od 20% glasačke moći, ali kada ima moći sudjelovanja u financijskim i poslovnim politikama društva tako da se ostvare koristi od njegovih aktivnosti. Znatno ili većinsko vlasništvo drugog ulagatelja nužno ne priječi da ulagatelj ima značajan utjecaj. Postojanje značajnog utjecaja ulagatelja obično se dokazuje zastupanjem u upravljačkim tijelima, sudjelovanjem pri donošenju politika, značajnim transakcijama, razmjenom rukovodećeg osoblja. Ulaganja u pridružena društva u pojedinačnim izvještajima matičnog Društva se iskazuju se po trošku nabave umanjenom za gubitke, ukoliko postoje. Grupa ulaganje u pridružena društva iskazuje po metodi udjela, što znači da se prilikom početnog priznavanja ulaganje iskazuje po trošku stjecanja, a naknadno se usklađuje za udio Grupe kao ulagača u dijelu dobiti ili gubitka pridruženog subjekta. Mnogi postupci prikladni primjeni metodi udjela slični su konsolidacijskim postupcima. Kod primjene metode udjela kada je udjel Grupe u gubitku pridruženog društva jednak ili prelazi knjigovodstvenu vrijednost ulaganja, Grupa prekida priznavanje svojeg udjela u budućim gubicima. Eventualni goodwill nastao pri trošku stjecanja uključuje se u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja.

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja na datum kada ono prestaje biti pridruženi subjekt smatrat će se troškom kod početnog mjerenja financijske imovine. Ulaganja u pridružena društva evidentiraju se kao dugotrajna imovina. Grupa objavljuje sažete informacije o pridruženim društvima (agregatni iznos imovine, obveza, prihoda i rashoda) samo u slučaju ako je ulaganje značajno.

f) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto očekivanoj prodajnoj vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome što je niže. Zalihe materijala i rezervnih dijelova te sitnog inventara se iskazuju po stvarnim troškovima nabave. Utrošak zaliha materijala i gotovih proizvoda se iskazuje po prosječnim ponderiranim cijenama. Zalihe sitnog inventara otpisuju se u cijelosti prilikom stavljanja u uporabu.

Zalihe proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti.

Trošak nabave uključuje troškove nabave zaliha i trošak njihova dovođenja na postojeću lokaciju i stanje.

g) Potraživanja

Potraživanja predstavljaju prava na naplatu određenih iznosa od kupaca ili drugih dužnika kao rezultat poslovanja društva. Potraživanja se umanjuju kroz pojednostavljeni model izračuna gubitaka (stupanj 2. i stupanj 3). Umanjenje potraživanja se vrši na pojedinačnoj osnovi. Dugoročna potraživanja se prilikom početnog priznavanja iskazuju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

h) Novac i ekvivalenti novca

Novac se sastoji od depozita, novca na računima u bankama i sličnim institucijama i gotovog novca u blagajnama. Ova pozicija uključuje novac odmah raspoloživ i upotrebljiv i karakterizirana je odsutnošću rizika naplate. Ulaganja u novčane fondove klasificiraju se kao ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Grupa objavljuje iznose značajnih salda novca i novčanih ekvivalenata koje drži, a nisu joj raspoloživi na korištenje. Ulaganje u depozite po viđenju u bankama klasificira se kao novac. Depozit oročen na duže od mjesec dana klasificira se kao ulaganje. Grupa ne iskazuje novac kao imovinu ako postoje zakonska ili ugovorna ograničenja u njegovu korištenju.

i) Pretvaranje stranih valuta

Sredstva i obveze denominirane u stranoj valuti pretvorene su u kune po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan bilance. Tečajne razlike kod pretvaranja stranih sredstava plaćanja u kune uključene su u račun dobiti i gubitka kako su nastajale. Tečajne razlike od ulaganja u inozemno poslovanje (uključuje podružnice i ostale oblike poslovanja u inozemstvu) iskazuju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

j) Primljeni krediti i dugoročni depoziti

Kamatonosni bankarski krediti i prekoračenja knjiže se u visini primljenih iznosa, umanjениh za direktne troškove odobrenja. Financijski troškovi, uključivši premije koje se plaćaju prilikom podmirenja ili otkupa, knjiže se po obračunskoj osnovi i pripisuju knjigovodstvenom iznosu instrumenta u onoj mjeri u kojoj su nepodmireni u razdoblju u kojem su nastali. Nepodmireni financijski troškovi i kamate iskazuju se na posebnoj poziciji u izvještaju o financijskom položaju – ukalkulirani rashodi. Nakon početnog priznavanja primljeni krediti i dugoročni depoziti se vrednuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, s kamatnim troškom priznatim na temelju efektivnog prinosa.

k) Rezerviranja

Rezerviranja se priznaje ako, i samo ako, Grupa ima sadašnju obvezu (pravnu ili konstruktivnu) nastalu kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će za podmirenje te obveze biti potreban odljev ekonomskih resursa, te ako je moguće realno procijeniti iznos obveze. U slučaju parnica Grupa određuje postoji li sadašnja obveza na datum izvještaja o financijskom položaju uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze, a posebice mišljenje pravnih stručnjaka. U dokaze koji se razmatraju uključuju se dodatni dokazi proizašli iz događaja nastalih nakon datuma izvještaja o financijskom položaju, poput presuda i slično.

Iznos priznat kao rezerviranja je najbolja procjena izdataka potrebnih za podmirenje sadašnje obveze na datum bilance, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti u svezi te obveze. Kada se rezerviranja mjeri na temelju procijenjenih novčanih tokova, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost očekivanih izdataka potrebnih za podmirenje obveze. Procijenjeni budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenjujući diskontnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene sadašnje vrijednosti novca i rizika specifičnih za pojedinu obvezu. Procjenu ishoda i financijskog učinka određuje menadžment Grupe prosudbom, uz korištenje iskustva za slične transakcije i ako je potrebno uz pomoću izvješća neovisnih stručnjaka (u slučajevima sudskih tužbi pomoću izvješća pravnih stručnjaka). Dokaze koji se razmatraju uključuju se i dokazi nastali temeljem događaja nakon datuma izvještaja o financijskom položaju. U slučaju procjene negativnog ishoda u sudskim procesima u iznos rezerviranja se uključuju i zatezne kamate. Učinak vremenske vrijednosti novca priznaje se samo ako je značajan.

Rezerviranja se pregledavaju na svaki datum izvještaja o financijskom položaju te ih se usklađuje tako da odražavaju najbolju tekuću procjenu. Ako više nije vjerojatno da će podmirivanje obveze zahtijevati odljev resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, rezerviranje se treba ukinuti.

Ako Grupa ima štetni ugovor, sadašnja obveza prema tom ugovoru treba se priznati i mjeriti kao rezerviranje. Štetni ugovor je ugovor u kojem neizbježni troškovi ispunjenja obveza prema ugovoru prelaze ekonomske koristi koje se od njega očekuju.

Ako se očekuje da će neke ili sve izdatke potrebne za podmirenje rezerviranja nadoknaditi treća strana, potraživanje se priznaje kao imovina samo kada je doista izvjesno da će naknada biti primljena te da se iznos naknade može pouzdano izmjeriti.

l) Primanja zaposlenih

Neto primanja, porezna davanja i obveze za doprinose u obvezni mirovinski fond se uključuju kao trošak u račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali.

Obveze za bonuse zaposlenika priznaju se kao rezerviranja troškova na temelju formalnog plana Grupe, kada se na temelju ranijih iskustava Uprave, odnosno ključnih zaposlenika, može realno očekivati da će bonusi biti isplaćeni te kada se iznos bonusa može procijeniti prije objave financijskih izvještaja. Za obveze za bonuse se očekuje da će biti podmirene kroz 12 mjeseci od datuma bilance, a priznaju se u iznosu za koji se očekuje da će biti isplaćen.

m) Financijski prihodi i troškovi

Financijski prihodi i troškovi obuhvaćaju obračunatu kamatu na kredite, zajmove te na dugoročna potraživanja i obveze primjenom metode efektivne kamatne stope, potraživanja za kamate na uložena sredstva (depozite), prihode od dividendi, dobitke i gubitke od tečajnih razlika, dobitke i gubitke od financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Prihod od kamate se priznaje u računu dobiti i gubitka primjenom metode obračunatih prihoda, koristeći efektivnu kamatnu stopu. Prihod od dividendi priznaje se u računu dobiti i gubitka na datum kada je ustanovljeno pravo Grupe na isplatu dividende.

Financijski trošak sastoji se od troška obračunatih kamata na primljene pozajmice i kredite, izdane obveznice i druge financijske obveze primjenom metode efektivne kamatne stope. Financijski trošak obuhvaća i promjene fer vrijednosti financijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te gubitke od tečajnih razlika.

Troškovi posudbe koji se direktno odnose na kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificiranog sredstva kapitaliziraju se tijekom razdoblja koje je neophodno za dovršenje i pripremu sredstva za njegovu namjeravanu upotrebu ili prodaju. Ostali troškovi posudbe priznaju se u računu dobiti i gubitka koristeći metodu efektivne kamatne stope.

n) Porezi

Grupa iskazuje poreznu obvezu u skladu sa Hrvatskim propisima. Porez na dobit za tekuću godinu sadržava tekući i odgođeni porez.

Tekući porez je očekivani porez koji se plaća na oporezivu dobit tekuće godine, koristeći poreznu stopu koja je na snazi na datum bilance.

Odgođeni porezi proizlaze iz privremenih razlika između vrijednosti imovine i obveza iskazanih u financijskim izvještajima od vrijednosti iskazanih za potrebe utvrđivanja osnovice poreza na dobit. Odgođena porezna imovina za neiskorištene porezne gubitke i neiskorištene porezne olakšice priznaje se ukoliko postoji vjerojatnost da će se u budućnosti ostvariti oporeziva dobit temeljem koje će se iskoristiti odgođena porezna imovina. Odgođena porezna imovina i obveze obračunavaju se uz primjenu stope poreza na dobit primjenjive na period kada će se ta imovina ili obveze realizirati.

Tekući i odgođeni porez priznaju se kao rashod ili prihod u računu dobiti i gubitka; osim kada se odnose na stavke koje se direktno priznaju na kapitalu, kada se i porez također priznaje direktno na kapitalu.

o) Informacije o segmentima

Prilikom identificiranja poslovnih segmenata, Uprava uglavnom slijedi pružanje proizvoda ili usluga unutar određenog ekonomskog područja. Svakim od ovih poslovnih segmenata se upravlja zasebno budući da su određeni specifičnim zahtjevima tržišta.

Politike vrednovanja/mjerenja koje Grupa koristi za izvještavanje o poslovnim segmentima su iste kao i one korištene prilikom izrade financijskih izvještaja.

Dodatno, imovina koja se ne može direktno dodijeliti poslovnim aktivnostima određenog segmenta nije alocirana na pojedine segmente.

Nije bilo promjena u metodama vrednovanja koje su korištene prilikom određivanja dobiti/gubitka poslovnog segmenta u usporedbi sa prethodnim razdobljima.

p) Zarada po dionici

Grupa prikazuje podatke o osnovnoj zaradi po dionici za redovne dionice. Osnovna zarada po dionici se računa dijeleći dobit ili gubitak za godinu pripadajuću držateljima redovnih dionica, s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

q) Nepredvidiva imovina i nepredvidive obveze

Nepredvidiva obveza je uvjetna obveza koja proizlazi iz prošlih događaja i čije će se postojanje potvrditi samo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja na koje Grupa ne može u cijelosti utjecati. Nepredvidive obveze nisu priznate u financijskim izvještajima. One se objavljuju u bilješkama osim ako odljev ekonomskih koristi nije vjerojatan. U slučaju da je odljev resursa vjerojatan i da se obvezu može izmjeriti s dovoljno pouzdanosti, obveza se iskazuje na poziciji rezerviranja (u slučaju da se ne može utvrditi točan iznos i rok dospijeca) ili na ostalim pozicijama u izvještaju o financijskom položaju. Grupa objavljuje procjenu financijskih učinaka nepredvidive obveze, pokazatelje neizvjesnosti koje se odnose na vrijeme i iznos.

Nepredvidiva imovina jest moguća imovina koja proizlazi iz prošlih događaja i čije će se postojanje potvrditi samo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja na koje Grupa ne može u cijelosti utjecati. Nepredvidiva imovina nije iskazana u financijskim izvještajima već se iskazuje u bilješkama, ali samo u slučaju kada je priljev ekonomskih koristi vjerojatan.

r) Umanjenje imovine koja nije klasificirana kao financijska imovina (testovi umanjena)

Za imovinu poput ulaganja u ovisna i pridružena društva, nekretnine postrojenja i opreme, ulaganja u nekretnine i nematerijalnu imovinu, Grupa na kraju svakog izvještajnog razdoblja utvrđuje postoji li pokazatelj da li neka imovina može biti umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos imovine. Bez obzira na pokazatelje, Grupa testira nematerijalnu imovinu s neograničenim vijekom upotrebe i goodwill na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

Gubitak od umanjena je iznos za koji je knjigovodstvena vrijednost imovine viša od njene nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost imovine je njezina fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili njezina vrijednost u uporabi, ovisno što je više. Vrijednost u uporabi je sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će pritićati od korištenja imovine. Pri utvrđivanju vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budućni novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenjujući diskontnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene sadašnje vrijednosti novca i rizika specifičnih za pojedinu imovinu. Gubitak od umanjena za neku imovinu, osim goodwilla, priznaje se kao rashod odmah u računu dobitka i gubitka, osim ako je imovina knjižena po revaloriziranom iznosu. Na svaki datum izvještavanja Grupa ocjenjuje postoji li pokazatelj da za neku imovinu, osim goodwilla, gubitak od umanjena imovine koji je priznat u ranijim godinama više ne postoji ili je možda smanjen. Ako takav pokazatelj postoji, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos toga sredstva. Povećanje knjigovodstvene vrijednosti nekog sredstva, osim goodwilla, radi ukidanja gubitka od umanjena imovine ne smije prelaziti knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti (neto, bez amortizacije) da nije bilo gubitka od umanjena imovine koji je priznat za tu imovinu u ranijim godinama. Ukidanje gubitka od umanjena za neku imovinu, osim goodwilla, priznaje se kao prihod odmah u računu dobitka i gubitka, osim ako je imovina knjižena po revaloriziranom iznosu.

s) Objavljanja o povezanim osobama

Transakcija između povezanih osoba je prijenos resursa, usluga ili obveza među povezanim osobama, neovisno o tome je li cijena zaračunana. Povezana osoba je svaka pravna ili fizička osoba (ili član uže obitelji) koja posredno ili neposredno ima moć da kontrolira ili ima značajni utjecaj nad financijskim i poslovnim politikama Grupe. Povezana osoba je svaka pravna osoba koja se posredno ili neposredno smatra ovisnim ili pridruženim subjektom Grupe. Povezanim osobama se smatra ključni menadžment koji čine Uprava i Nadzorni odbor. Odnosi između Grupe i ovisnih društava se objavljuju bez obzira je li među njima bilo transakcija. Odnosi između Društva i pridruženih društava objavljuju se zasebno samo ako je ulaganje na dan financijskih izvještaja značajno. Popis ovisnih društava se uvijek objavljuje, a popis ulaganja u pridružena društva samo ako je ulaganje značajno na dan izvještaja o financijskom položaju. Grupa objavljuje naknade ključnom menadžmentu koje čine sljedeća primanja: kratkoročna primanja, dugoročna primanja, naknade za otkaz i plaćanje temeljeno na dionicama. Naknade se objavljuju u bruto iznosu, što znači da obuhvaćaju poreze, prireze i doprinose iz plaće. Naknade za prijenos resursa, usluga ili obveza prema ključnom menadžmentu objavljuje se samo ako su značajne i to u neto iznosu (bez PDV-a). Ostale transakcije između Grupe i povezanih osoba objavljuju se pojedinačno za sve kategorije povezanih osoba ili u jednom iznosu (skupno) ako nisu značajne.

t) Dugotrajna imovina namijenjena prodaji (grupa za otuđenje)

Grupa klasificira dugotrajnu imovinu (ili grupu za otuđenje) kao namijenjenu za prodaju ako će njena knjigovodstvena vrijednost biti uglavnom nadoknađena putem prodaje radije nego stalnim korištenjem. Ovaj

uvjet se smatra zadovoljenim ako je imovina (ili grupa za otuđenje) raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem stanju, po uvjetima koji su česti i uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje) i ako je njena prodaja vrlo vjerojatna. Uvjet za reklasifikaciju dugotrajne imovine kao namijenjenu za prodaju postoji i u slučaju sporazuma obavezujući s nepovezanim stranom, a koji je pravno izvršan i koji definira uvjete prodaje. Prodaja se mora dovršiti unutar jedne godine od datuma klasifikacije. Dugotrajna imovina klasificirana kao namijenjena za prodaju mjeri se po nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Imovina namijenjena prodaji se ne amortizira. Grupa u izvještaju o financijskom položaju prikazuje dugotrajnu imovinu namijenjenu prodaji i imovinu grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjena za prodaju odvojeno od ostale imovine. Obveze grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjena za prodaju prikazuju će se odvojeno od ostalih obveza u izvještaju o financijskom položaju.

u) Događaji nakon datuma izvještavanja

Događaji nakon datuma izvještaja o financijskom položaju su oni povoljni i nepovoljni događaji koji su nastali između datuma izvještaja o financijskom položaju i datuma na koji je Uprava Grupe odobrila izdavanje financijskih izvještaja. Primjeri događaja koji zahtijevaju usklađenja u financijskim izvještajima na datum izvještavanja su sudske presude ako utječe na iznos rezerviranja, financijski položaj nekog kupca koji potvrđuje umanjene ili ispravak umanjena potraživanja, prodaja zaliha ako je dokaz o neto utrživoj vrijednosti. Događaji nakon datuma izvještavanja koji daju dodatne informacije o financijskom položaju Grupe na datum izvještavanja (događaji koji zahtijevaju usklađivanje) reflektirani su u financijskim izvještajima. Događaji nakon datuma izvještavanja koji se ne smatraju događajima koji zahtijevaju usklađivanje objavljuju se u bilješkama kada su značajni. Primjeri takvih događaja su najave ili početak provedbe restrukturiranja, kupovina i otuđenje imovine, preuzimanje i istek obveza. Grupa objašnjava prirodu takvog događaja i procjenu na financijski položaj ili izjavu da takva procjena nije moguća.

2.2 Određivanje fer vrijednosti i ključne računovodstvene procijene

Fer vrijednosti mjere se u odnosu na informacije prikupljene od trećih strana u kojem slučaju Uprava i funkcija financija ocjenjuju koliko dokazi prikupljeni od trećih strana osiguravaju da navedene procjene fer vrijednosti ispunjavaju zahtjeve MSFI-eva, uključujući i razinu iz hijerarhije fer vrijednosti u koju bi te procjene trebale biti klasificirane. Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine u hijerarhiji fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli koji se koriste u tehnikama procjene kao što slijedi:

- Razina 1 - kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze.
- Razina 2 - ulazne varijable koje ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o ulaznim varijablama za imovinu ili obveze koje su vidljive bilo izravno (npr. kao cijene) bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena).
- Razina 3 - ulazne varijable za imovinu ili obveze koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive).

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem burze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na

procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su sve značajnije ulazne varijable potrebne za fer vrednovanje vidljive, procjena fer vrijednosti se kategorizira kao razina 2. Ako se jedna ili više značajnih ulaznih varijabli ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, procjena fer vrijednosti kategorizira se kao razina 3.

Grupa je napravila sljedeće značajnije procjene fer vrijednosti imovine i obveza u okviru pripreme financijskih izvještaja, a koje su detaljnije objašnjene u sljedećim bilješkama:

- bilješka 13: Nekretnine, postrojenja i oprema;
- bilješka 14: Ulaganje u nekretnine;
- bilješka 15: Dugotrajna potraživanja;
- bilješka 16: Ostala financijska imovina;
- bilješka 23: Financijske obveze;
- bilješka 27: Obveze prema dobavljačima i ostale obveze.

Procjene se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na iskustvu i drugim čimbenicima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se smatra da su prihvatljiva pod postojećim okolnostima. Grupa izrađuje procjene i stvara pretpostavke vezane za budućnost. Proizašle računovodstvene procjene su, po definiciji, u rijetkim slučajevima izjednačene sa stvarnim rezultatima.

U nastavku su opisana područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene prilikom utvrđivanja fer vrijednosti imovine i obveza značajne za financijske izvještaje.

a) Fer vrednovanje refinanciranih obveza

Fer vrijednost najvećeg dijela financijskih obveza koje se sukladno odredbama predstečajne nagodbe refinanciraju obveznicama izdavatelja Laništa (obveza za izdane obveznice i obveza po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam), izračunata je na temelju očekivanih novčanih tokova koji proizlaze iz izdanih obveznica, uz primjenu diskontne stope od 12% (bilješka 23). Najveći dio navedenih obveza priznat je po usvajanju predstečajne nagodbe (kraj 2014. godine). Diskontna stopa je utvrđena na temelju tržišnog prinosa na dugoročni dug Zakupnika Arene te na temelju procijenjenog kreditnog rizika Grupe i matičnog Društva. Tijekom 2015. godine ovisno društvo Lanište je izdalo obveznice koje su u većem dijelu dodijeljene vjerovnicima predstečajne nagodbe. Dodjelom obveznica vjerovnicima predstečajne nagodbe najveći dio obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam je podmiren. Obveza po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam odnosi se na tražbine vjerovnika predstečajne nagodbe kojima na dan financijskih izvještaja još nisu dodijeljene obveznice Laništa. Zbroj knjigovodstvenih vrijednosti obveze po osnovi izdanih obveznica i obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam iznosi 232.306 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2018. g. (na dan 31. prosinca 2017. g.: 248.544 tisuća kuna).

Da je prilikom priznavanja obveze određena veća diskontna stopa od gore navedene, ukupna knjigovodstvena vrijednost obveza Grupe bila bi manja, a ukupnog kapitala veća. Vrijedi i obrnuto, da je prilikom priznavanja određena manja diskontna stopa, ukupna knjigovodstvena vrijednost obveza Grupe bila bi veća, a vrijednost kapitala manja. Izbor diskontne stope za 2% manji od primijenjene rezultiralo bi manjim obvezama i većim kapitalom Grupe (ne računajući efekte poreza na dobit) na dan 31. prosinca 2018. g. za iznos od 23.349 tisuća kuna (31. prosinca 2017.g: 28.908 tisuća kuna).

b) Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene

Potraživanje se odnosi na dugotrajni zakup Arene temeljem Ugovora o zakupu (bilješka 1). Potraživanje je priznato nakon završetka izgradnje i na početku zakupa Arene (kraj 2008. godine). Fer vrijednost potraživanja je utvrđena na temelju očekivanog novčanog toka Ugovora o zakupu diskontiranog po stopi od 8%. Diskontna stopa utvrđena je na temelju procjene kreditnog rizika dugoročnog duga društva Zakupnika na kraju 2008. godine, uzimajući u obzir odredbe Ugovora o zakupu. Očekivani novčani tokovi uključuju novčane priljeve po osnovi zakupa Arene sve do isteka Ugovora o zakupu (završetak 2036. godine).

Da je prilikom priznavanja imovine odabrana veća diskontna stopa od gore navedene, dugotrajno potraživanje i ukupan kapital Društva bili bi manji. Vrijedi i obrnuto, da je prilikom priznavanja imovine odabrana manja diskontna stopa, iskazane knjigovodstvene vrijednosti na pozicijama dugotrajnog potraživanja i ukupnog kapitala bile bi veće. Izbor diskontne stope za 2% manji od primijenjene rezultirao bi većom imovinom i posljedično tome većim kapitalom (ne uključujući porezne efekte poreza na dobit) Grupe za iznos od 85.622 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2018. g. (31. prosinca 2017. g.: 89.232 tisuće kuna).

Izbor diskontne stope za 2% veći od primijenjene rezultirao bi manjom imovinom i posljedično tome manjim kapitalom Grupe za iznos od 66.509 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2018. g. (31. prosinca 2017. g.: 70.160 tisuća kuna).

Nadalje, Grupa u vrednovanju predmetnog potraživanja, odnosno procjene budućih novčanih tokova ne uzima u obzir porast cijene te pretpostavlja godišnju stopu inflaciju od 0% za čitavo vrijeme trajanja Ugovora o Zakupu. Da je prilikom procjene budućih novčanih tokova uzeta u obzir prosječna godišnja inflacija od 1,5%, na dan 31. prosinca 2018. g. ukupna imovina Grupe bila bi veća za 62.611 tisuća kuna (31. prosinca 2017. g.: 75.229 tisuća kuna), a posljedično tome i iznos ukupnog kapitala (nakon efekta poreza) za iznos od 51.341 tisuću kuna (31. prosinca 2017. g.: 61.688 tisuća kuna).

3. Prihodi od prodaje

A. SALDA U BILANCI

U nastavku je dan prikaz salda u bilanci koja se odnose na prihode od ugovora s kupcima.

	31. prosinca 2018.	1. siječnja 2018.
	HRK'000	HRK'000
Potraživanja po osnovi ugovora s kupcima koja su uključena u "Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja"	3.378	14.666
Ugovorna obveza	(1.832)	(33.051)
- primljeni avansi	(2.132)	(42.174)
- izvršene, a nefakturirane usluge	300	10.932
- fakturirane, a neizvršene usluge	-	(1.809)

Obveze po ugovorima o izgradnji

	31. prosinca 2017.
	HRK'000
Fakturirani prihodi	116.047
Minus nastali troškovi plus priznati dobiti minus priznati gubici	(111.640)
	4.407

B. RAZRADA PRIHODA

HRK'000	2018.								Sveukupno
	Izveštajni segmenti				Izveštajni segmenti				
	Inozemstvo			Ukupno inozemstvo	Hrvatska			Ukupno Hrvatska	
Alžir	Njemačka	Makedonija	Arena Zagreb		Ostalo nekretninsko poslovanje	Ostali prihodovni segmenti			
Ugovori o izvođenju radova	14.071	-	1.079	15.150	-	-	132	132	15.282
Održavanje i upravljanje nekretninama	-	-	-	-	8.547	1.988	-	10.535	10.535
Financijsko - administrativne usluge	-	6.954	-	6.954	-	-	-	-	6.954
Prodaja stanova i poslovnih prostora	-	-	-	-	-	10	-	10	10
Logistička potpora u organizaciji događanja	-	-	-	-	1.382	-	-	1.382	1.382
<u>Ukupno prihodi od ugovora s kupcima</u>	14.071	6.954	1.079	22.104	9.929	1.998	132	12.059	34.163
<u>Ukupni prihodi od prodaje</u>	14.071	6.954	1.079	22.104	9.929	1.998	132	12.059	34.163

HRK'000	2017.								Sveukupno
	Izveštajni segmenti				Izveštajni segmenti				
	Inozemstvo				Hrvatska				
Alžir	Njemačka	Makedonija	Ukupno inozemstvo	Arena Zagreb	Ostalo nekretninsko poslovanje	Ostali prihodovni segmenti	Ukupno		
Ugovori o izvođenju radova	34.959	-	2.436	37.395	-	-	825	825	38.220
Održavanje i upravljanje nekretninama	-	-	-	-	11.621	2.217	-	13.838	13.838
Financijsko - administrativne usluge	-	8.115	-	8.115	-	-	-	-	8.115
Prodaja stanova i poslovnih prostora	-	-	-	-	-	3.162	-	3.162	3.162
Logistička potpora u organizaciji događanja	-	-	-	-	1.343	-	-	1.343	1.343
Vođenje projekata projektiranja, isporuke i montaže hidromehaničke opreme	3.596	-	-	3.596	-	-	-	-	3.596
<u>Ukupno prihodi od ugovora s kupcima</u>	38.555	8.115	2.436	49.106	12.964	5.379	825	19.168	68.274
<u>Ukupni prihodi od prodaje*</u>	38.555	8.115	2.436	49.106	12.964	5.379	825	19.168	68.274

* U 2017. godini 38.361 tisuću kuna bilo je iskazano kao prihodi od ugovora o izgradnji.

Ugovori o izvođenju radova

- a) Priroda i vrijeme izvršenja ugovornih činidbi, uključujući značajne uvjete plaćanja

Prihodi u Alžiru odnosili su se na projekt izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru, a koji projekt je jednostrano raskinut od strane investitora sredinom 2018. g. Do raskida projekta, plaćanja su se vršila na temelju ispostavljenih računa, koja su se podmirivala u roku 30 dana od dana zaprimanja računa od investitora. Primljeni avans iznosio je 15% od ugovorene cijene. Konačno ugovoreni rok prije raskida bio je ožujak 2019. godine, prema dodatku ugovora iz studenog 2017.g. Postotak izvršenosti na dan raskida bio je oko 30%. Prihodi u Makedoniji odnose se na izgradnju psihijatrijske bolnice. Plaćanja se vrše po ovjeri privremenih situacija od investitora. Po navedenom ugovoru u daljnjim razdobljima ne očekuju se značajne aktivnosti.

- b) Priznavanje prihoda sukladno MSFI-ju 15 (nakon 1. siječnja 2018.)

Na temelju nastalih troškova do dana izvještavanja u odnosu na ukupno očekivane troškove potrebne za izvršenje obveza iz ugovora (troškovna metoda). Troškovi se su se priznavali kao rashod razdoblja u trenutku kada su Takvi troškovi su se kapitalizirali i do raskida ugovora priznavali kao imovina. U trenutku raskida ugovora imovina je vrijednosno usklađena u cijelosti, za iznos od 12.823 tisuće kuna (bilješka 9).

Održavanje i upravljanje nekretninama

- a) Priroda i vrijeme izvršenja ugovornih činidbi, uključujući značajne uvjete plaćanja

Održavanje Arene Zagreb Grupa vrši u skladu s Ugovorom o zakupu, po cijeni koja odgovara stvarnim troškovima održavanja. Plaćanje se tijekom godine vrši na kvartalnoj razini, na temelju stvarnih troškova utvrđenih za prethodnu godinu. Obračun i usklađenje stvarnih troškova vrši se jednom godišnje. Režijske troškove i troškove preinaka sukladno Ugovoru o zakupu također snosi Zakupnik.

Održavanje i upravljanje ostalim nekretninskim projektima najvećim dijelom se odnosi na poslovno-stambeno kompleks Dvori Lapad Rezidencije u Dubrovniku. Ugovori su dugoročni s fiksnom cijenom i manjim dijelom varijabilnom naknadom, ovisno o ostvarenom prihodu od iznajmljivanja trećim stranama. Plaćanje se vrši mjesečno.

- b) Priznavanje prihoda sukladno MSFI-ju 15 (nakon 1. siječnja 2018.)

Prihodi su priznati tijekom razdoblja na bazi troškovne metode. U slučaju da do kraja izvještajnog razdoblja nije poznata konačna naknada koja pripada Grupi, prihodi se priznaju ako su visoko vjerojatni u iznosu sukladno najvjerojatnijem mogućem ishodu. Izvršene, a nefakturirane priznaju se kao ugovorna imovina, koja se imovina na neto osnovi prebija s primljenim avansima. Tako netiran iznos zajedno se iskazuje na jednoj poziciji imovina ili obveza od ugovora kupcima.

Naknade za režijske troškove Arene Zagreb iskazuju se na neto osnovi s obvezama prema dobavljačima za predmetne troškove (Grupa kao agent).

Financijsko - administrativne usluge

- a) Priroda i vrijeme izvršenja ugovornih činidbi, uključujući značajne uvjete plaćanja

Radi se o višegodišnjim ugovorima s fiksnom cijenom. Usluge se obavljaju kontinuirano tijekom godine. Plaćanje se vrši mjesečno.

- b) Priznavanje prihoda sukladno MSFI-ju 15 (nakon 1. siječnja 2018.)

Prihodi se priznaju po proporcionalnoj metodi, prema ispostavljenim fakturama.

Logistička potpora u organizaciji događanja

- a) Priroda i vrijeme izvršenja ugovornih činidbi, uključujući značajne uvjete plaćanja

Radi se uslugama koje Grupa vrši u kratkim vremenskim intervalima tijekom godine, a prema ponudi Zakupnika i/ili organizatora događanja. Plaćanje se vrši po izvršenju usluge i/ili avansno.

- b) Priznavanje prihoda sukladno MSFI-ju 15 (nakon 1. siječnja 2018.)

Prihodi se priznaju nakon izvršenja usluge, u visini ugovorene naknade (ispostavljene fakture).

Prodaja stanova i poslovnih prostora

- a) Priroda i vrijeme izvršenja ugovornih činidbi, uključujući značajne uvjete plaćanja

Ugovorena cijena s kupcem se u pravilu plaća prije isporuke.

- b) Priznavanje prihoda sukladno MSFI-ju 15 (nakon 1. siječnja 2018.)

Prihodi se priznaju po isporuci nekretnina kupcu. Obveze za primljene avanse se iskazuju kao obveza po ugovorima s kupcima.

Izvještavanje po segmentu

Informacije o segmentima su prikazane na osnovi geografskih segmenata Grupe. Informacije se temelje na internoj strukturi izvještavanja. Rezultati segmenata uključuju stavke koje su izravno vezane uz segment kao i one koje se mogu opravdano alocirati na razumnoj osnovi.

HRK'000	2018.											Neraspoređeno Uprava, opći i zajednički troškovi i ostalo	Sveukupno
	Inozemstvo						Hrvatska						
	Alžir	Njemačka	Makedonija	Bliski istok (Irak, Egipat)	Ostala tržišta*	Ukupno inozemstvo	Arena Zagreb	Ostalo nekretninsko poslovanje*	Ostali prijhodovni segmenti	Ukupno Hrvatska			
Prihodi od prodaje	14.071	6.954	1.079	-	-	22.104	9.929	1.998	132	12.059	-	34.163	
Prihodi od zakupnine	-	-	-	-	-	-	207	1.555	-	1.762	1.266	3.028	
Ostali poslovni prihodi	314	52	18	-	-	384	48	22	-	70	524	978	
Poslovni rashodi	(13.724)	(8.886)	(1.152)	(89)	(448)	(24.299)	(11.045)	(3.310)	(2.271)	(16.626)	(17.404)	(58.329)	
Jednokratne usklade	(13.383)	-	-	-	-	(13.383)	19.025	1.146	(1.517)	18.654	(1.062)	4.209	
EBITDA	(12.722)	(1.880)	(55)	(89)	(448)	(15.194)	18.164	1.411	(3.656)	15.919	(16.676)	(15.951)	
Amortizacija	-	(24)	-	-	(117)	(141)	(46)	(93)	-	(139)	(45)	(325)	
EBIT	(12.722)	(1.904)	(55)	(89)	(565)	(15.335)	18.118	1.318	(3.656)	15.780	(16.721)	(16.276)	
Financijski prihodi / (rashodi) - neto	196	3	(18)	-	-	181	19.167	(125)	-	19.042	(232)	18.991	
EBT - Rezultat prije oporezivanja	(12.526)	(1.901)	(73)	(89)	(565)	(15.154)	37.285	1.193	(3.656)	34.822	(16.953)	2.715	
Porez na dobit	-	-	-	-	-	-	(6.690)	(175)	-	(6.865)	-	(6.865)	
Neto rezultat	(12.526)	(1.901)	(73)	(89)	(565)	(15.154)	30.595	1.018	(3.656)	27.957	(16.953)	(4.150)	

HRK'000	31. prosinca 2018.											Neraspoređeno Uprava, opći i zajednički troškovi i ostalo	Sveukupno
	Inozemstvo						Hrvatska						
	Alžir	Njemačka	Makedonija	Bliski istok (Irak, Egipat)	Ostala tržišta*	Ukupno inozemstvo	Arena Zagreb	Ostalo nekretninsko poslovanje*	Ostali prijhodovni segmenti	Ukupno Hrvatska			
Nekretnine (dugotrajna imovina i zalihe)	-	-	-	-	5.868	5.868	-	49.526	-	49.526	61.300	116.694	
Ostala materijalna imovina	-	66	-	-	8	74	40	24	-	64	182	320	
Dugotrajna potraživanja, dani zajmovi i ostala financijska imovina	-	606	-	-	-	606	646.690	924	760	648.374	2.014	650.994	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja	1.312	2.578	186	-	111	4.187	501	393	11	905	691	5.783	
Novac	1.767	1.311	41	-	9	3.128	11.909	510	-	12.419	943	16.490	
Financijske obveze	-	-	(16)	-	-	(16)	(450.075)	(44.012)	-	(494.087)	(61.300)	(555.403)	
Obveze prema dobavljačima, državi i ostale obveze iz poslovanja	(5.312)	(6.018)	(764)	(13.693)	(98)	(25.885)	(37.273)	(1.278)	(467)	(39.018)	(8.436)	(73.339)	
Odgođena porezna imovina i obveza	-	-	-	-	-	-	(35.041)	-	-	(35.041)	(5.315)	(40.356)	
Rezerviranja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.244)	(6.244)	
NETO IMOVINA	(2.233)	(1.457)	(553)	(13.693)	5.898	(12.038)	136.751	6.087	304	143.142	(16.165)	114.939	

HRK'000	2017.											
	Inozemstvo						Hrvatska				Neraspoređeno Uprava, opći i zajednički troškovi i ostalo	Sveukupno
	Alžir	Njemačka	Makedonija	Bliski istok (Irak, Egipat)	Ostala tržišta*	Ukupno inozemstvo	Arena Zagreb	Ostalo nekretninsko poslovanje*	Ostali prihodovni segmenti	Ukupno Hrvatska		
Prihodi od prodaje	38.555	8.115	2.436	-	-	49.106	12.964	5.379	825	19.168	-	68.274
Prihodi od zakupnine	-	-	-	-	-	-	191	1.528	-	1.719	942	2.661
Ostali poslovni prihodi	25	-	-	2	-	27	18	30	-	48	149	224
Poslovni rashodi	(31.358)	(8.947)	(2.490)	(52)	(134)	(42.981)	(10.954)	(7.641)	(2.718)	(21.313)	(14.160)	(78.454)
Jednokratne usklade	(608)	-	-	-	(745)	(1.353)	(282)	(742)	(1.021)	(2.045)	3.750	352
EBITDA	6.614	(832)	(54)	(50)	(879)	4.799	1.937	(1.446)	(2.914)	(2.423)	(9.319)	(6.943)
Amortizacija	-	(31)	-	-	(63)	(94)	(94)	(65)	-	(159)	(70)	(323)
EBIT	6.614	(863)	(54)	(50)	(942)	4.705	1.843	(1.511)	(2.914)	(2.582)	(9.389)	(7.266)
Financijski prihodi / (rashodi) - neto	110	(6)	-	4	-	108	18.594	(168)	-	18.426	(339)	18.195
EBT - Rezultat prije oporezivanja	6.724	(869)	(54)	(46)	(942)	4.813	20.437	(1.679)	(2.914)	15.844	(9.728)	10.929
Porez na dobit	-	-	(6)	-	-	(6)	1.962	-	-	1.962	-	1.956
Neto rezultat	6.724	(869)	(60)	(46)	(942)	4.807	22.399	(1.679)	(2.914)	17.806	(9.728)	12.885

HRK'000	31. prosinca 2017.											
	Inozemstvo						Hrvatska				Neraspoređeno Uprava, opći i zajednički troškovi i ostalo	Sveukupno
	Alžir	Njemačka	Makedonija	Bliski istok (Irak, Egipat)	Ostala tržišta*	Ukupno inozemstvo	Arena Zagreb	Ostalo nekretninsko poslovanje*	Ostali prihodovni segmenti	Ukupno Hrvatska		
Nekretnine (dugotrajna imovina i zalihe)	-	-	-	-	2.766	2.766	-	59.772	-	59.772	61.300	123.838
Ostala materijalna imovina	-	84	-	-	-	84	30	40	-	70	72	226
Dugotrajna potraživanja, dani zajmovi i ostala financijska imovina	646	583	-	-	-	1.229	656.480	1.024	663	658.167	1.260	660.656
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja	54.584	2.322	1.823	-	-	58.729	4.390	939	252	5.581	221	64.531
Novac	2.367	1.080	15	-	6	3.468	1.795	2.093	-	3.888	21	7.377
Financijske obveze	-	-	(16)	-	-	(16)	(467.635)	(54.470)	-	(522.105)	(61.300)	(583.421)
Obveze prema dobavljačima, državi i ostale obveze iz poslovanja	(61.415)	(5.252)	(2.289)	(13.692)	(9)	(82.657)	(34.341)	(2.801)	(297)	(37.439)	(7.304)	(127.400)
Odgođena porezna imovina i obveza	-	-	-	-	-	-	(27.405)	-	-	(27.405)	(5.315)	(32.720)
Rezerviranja	-	-	-	-	-	-	(97)	-	-	(97)	(5.786)	(5.883)
NETO IMOVINA	(3.818)	(1.183)	(467)	(13.692)	2.763	(16.397)	133.217	6.597	618	140.432	(16.831)	107.204

*Ostala tržišta uključuju Španjolsku, Rusiju, Austriju, Bosnu i Hercegovinu. Ostali nekretninski projekti u Hrvatskoj uključuje projekt Dvori Lapad Rezidencije u Dubrovniku i ostale nekretnine namijenjene prodaji.

4. Ostali prihodi

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
Prihodi od zakupa nekretnina	3.028	2.661
Ostali prihodi /i/	978	224
	4.006	2.885

/i/ U 2018. g. najveći dio odnosi se na prihode po osnovi osiguranja u iznosu od 197 tisuća kuna, 246 tisuća kuna prihoda od ugovora (vođenje projekata isporuke i montaže hidromehaničke opreme na tržištu Alžira) koji se zbog neizvjesnosti oko buduće naplate ugovorene naknade ne može smatrati ugovor s kupcima u skladu s MSFI-jem 15 i prihoda po osnovi sudskih sporova u iznosu od 122 tisuće kuna.

5. Troškovi materijala i usluga

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
<i>Troškovi materijala</i>		
Utrošene sirovine i materijal	429	549
Utrošena energija	857	2.599
Trošak sitnog inventara	37	77
	1.323	3.225
<i>Trošak usluga</i>		
Usluge kooperanata na projektima izgradnje	9.360	29.082
Usluge održavanja materijalne imovine	5.418	3.763
Komunalna naknada i naknada za vodu	1.745	1.873
Čuvanje imovine	919	1.037
Najamnina	814	793
Telekomunikacijske usluge	374	408
Održavanje čistoće, uređenje okoliša i sl.	245	339
Prijevozne usluge	109	178
Ostale usluge	150	84
	19.134	37.557
	20.457	40.782

6. Troškovi osoblja

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
Neto plaće i nadnice	14.407	14.053
Porezi i doprinosi	9.896	9.253
Naknade zaposlenika	1.017	1.077
	25.320	24.383

7. Ostali poslovni rashodi

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
Vanjske usluge i administrativne/sudske pristojbe u zemlji (odvjetnici, revizori, javni bilježnici, savjetnici) /i/	3.368	2.234
Ostali izravni troškovi u inozemstvu	3.057	2.429
Ugovori o dijelu i autorske naknade	1.364	1.354
Premija osiguranja	943	854
Naknadna odobrenja kupcima	826	-
Naknade nadzornom odboru	613	617
Naknade zaposlenika	605	348
Kazne i penali	579	47
Bankovne usluge	331	513
Reprezentacija	252	429
Naknade državi	213	281
Ukalkulirani troškovi	-	207
Ostali troškovi	401	593
	12.552	9.906

/i/ Uključuje trošak zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja (bilješka 1) i trošak usluga ostalih revizora te poreznih i financijskih savjetnika tijekom 2018. g. u ukupnom iznosu od 1.008 tisuća kuna (2017.: 728 tisuća kuna).

8. Rezerviranja

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
Rezerviranja	(12.304)	(6.111)
Dobitak od ukidanja rezerviranja	11.227	9.178
	(1.077)	3.067

Kretanje rezerviranja tijekom 2018. g. najvećim dijelom je posljedica raskida ugovora o izgradnji bolničkog kompleksa u Alžiru. Obveze proizašle iz raskida ugovora su na dan 31. prosinca 2018. g. objavljene kao nepredvidive obveze (bilješka 30). Neto rashod od 1.077 tisuća kuna u 2018. g. najvećim dijelom se odnosi na zatezne kamate za one obveze koje su nastale prije predstečajne nagodbe, koje nisu regulirane putem usvojene predstečajne nagodbe, i za koje se vode ovršni/sudski postupci. Rezerviranja u 2017. g. od 6.111 tisuća kuna najvećim su se dijelom odnosila na prethodno opisane obveze. Ukidanje rezerviranja u iznosu od 9.178 tisuća kuna tijekom 2017. godine najvećim je dijelom bilo posljedica odluka viših sudova donesenih u korist Grupe, kao i nastupa zastare za obveze prema dobavljačima proizašlih iz procesa predstečajne nagodbe. Detaljnije kretanje rezerviranja tijekom 2018. i 2017. godine objašnjeno je u bilješci 26.

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

9. Vrijednosna usklađenja

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
<i>Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine</i>		
Vrijednosno usklađenje dugoročnih potraživanja /i/	(3.151)	-
Vrijednosno usklađenje danih depozita	(48)	(608)
Vrijednosno usklađenje nekretnina, postrojenja i oprema	-	(747)
Vrijednosno usklađenje ulaganja u nekretnine	-	(324)
Vrijednosno usklađenje ulaganja u pridružena i ostala društva	-	(6)
	<u>(3.199)</u>	<u>(1.685)</u>
<i>Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine</i>		
Vrijednosno usklađenje kapitaliziranih troškova po osnovi ugovora s kupcima /ii/	(12.823)	-
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja iz poslovanja /iii/	(3.339)	(263)
Vrijednosno usklađenje danih zajmova	(1.852)	(1.021)
Vrijednosno usklađenje danih depozita	(148)	
Vrijednosno usklađenje zaliha	-	(85)
	<u>(18.162)</u>	<u>(1.369)</u>
	<u>(21.361)</u>	<u>(3.054)</u>

/i/ Vrijednosno usklađenje dugoročnih potraživanja u 2018. g. odnosi se na očekivani kreditni gubitak potraživanja od Zakupnika, sukladno MSFI-ju 9.

/ii/ Tijekom 2018. g., prilikom realizacije dodatka ugovora o izgradnji bolničkog kompleksa u Alžiru, partneru (suizvođaču) Grupe na projektu dane su naknade koje su se odnosile na buduće radove i koje su se sukladno MSFI-ju 15 kapitalizirale (priznale kao imovina), a ne kao rashod razdoblja. Naknadno, prilikom raskida opisnog ugovora, imovina je ispravljena.

/iii/ Vrijednosno usklađenje potraživanja iz redovnog poslovanja u 2018. g. najvećim dijelom se odnosi na potraživanja od partnera (suizvođača) na projektu izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru, a sve kao posljedica raskida predmetnog ugovora. Ispravljeni iznosi odnose se na potraživanja Grupe od partnera (suizvođača) za nadoknadu troškova kooperanata u Alžiru (bilješke 21 i 28).

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
10. Ostali dobici / (gubici) iz poslovanja – neto

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
Dobici		
Dobici od umanjenja financijskih obveza /i/	22.435	667
Dobici od umanjenja obveza prema dobavljačima i ostalih obveza iz redovnog poslovanja /ii/	4.170	10
Dobici od stjecanja / otuđenja ovisnih društava	28	259
Dobici od prodaje materijalne imovine	14	0
	<u>26.647</u>	<u>936</u>
Gubici		
Gubici od prodaje ulaganja u nekretnine	-	(308)
Gubici od priznavanja obveza	-	(289)
	<u>-</u>	<u>(597)</u>
	<u>26.647</u>	<u>339</u>

/i/ Dobici od umanjenja financijskih obveza odnose se na smanjenje obveza iz predstečajne nagodbe (obveznice).

/ii/ Dobici od umanjenja obveza prema dobavljačima i ostalih obveza iz redovnog poslovanja u iznosu od 4.170 tisuća kuna tijekom 2018. g. odnosi se na:

- otpust nefinancijske obveze (naplaćene, a neisporučene usluge) za ugovore koji zbog neizvjesnosti naplate ne zadovoljavaju kriterije priznavanja sukladno MSFI-jem 15 u iznosu od 1.809 tisuća kuna,
- usklađivanje odnosa s glavnim partnerom na projektu izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru, kao posljedica raskida ugovora u iznosu od 898 tisuća kuna,
- nastup zastare (1.463 tisuće kuna) .

11. Financijski prihodi i rashodi

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
Financijski prihodi		
Prihodi po osnovi dugoročnih potraživanja od kupaca	44	41
Prihodi po osnovi ostalih dugoročnih potraživanja /i/	55.287	55.077
Prihodi po osnovi depozita	262	145
Prihod od kamata	15	12
Tečajne razlike	12.601	19.131
Nerealizirani dobici od ulaganja koja se vrednuju kroz račun dobiti i gubitka	2	1
	<u>68.211</u>	<u>74.407</u>
Financijski troškovi		
Kamate i naknade po osnovi primljenih kredita od banaka	(6.804)	(8.659)
Rashodi po osnovi ostalih dugoročnih financijskih obveza – obveznica / zajam /ii/	(27.126)	(26.606)
Zatezne kamate	(306)	(55)
Tečajne razlike	(14.984)	(20.892)
	<u>(49.220)</u>	<u>(56.212)</u>
Ukupni financijski rashodi	<u>(49.220)</u>	<u>(56.212)</u>
Financijski rezultat	<u>18.991</u>	<u>18.195</u>

/i/ Prihodi od ostalih dugoročnih potraživanja odnose se na potraživanje od Zakupnika po osnovi dugoročnog zakupa Arene Zagreb (bilješka 15).

/ii/ Rashodi po osnovi ostalih dugoročnih financijskih obveza odnose na kamatne rashode od financijskih obveza proizašlih iz predstečajne nagodbe (bilješka 23).

12. Porez na dobit

Sljedeća tabela prikazuje uskladu poreznog troška po računu dobiti i gubitka i poreza po zakonskoj stopi:

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
Dobit prije poreza	2.715	10.929
Porez na dobit po stopi poreza od 18%	489	1.967
Efekt porezno nepriznatih troškova	3.951	1.402
Efekt stavaka umanjenja	(3.216)	(6.296)
Efekt nepriznatih privremenih razlika	2.003	3.711
Efekt konsolidacijskih usklada	1.431	362
Efekt umanjenja (podmirenja) tekuće obveze	(1.888)	(1.722)
Efekt nepriznatih odgođenih poreznih gubitaka	(107)	-
Efekt korištenja priznatih poreznih gubitaka	(3.796)	(1.146)
Efekt poreza inozemnog poslovanja	-	6
	(1.133)	(1.716)
Odgođeni porez		
Priznavanje privremenih razlika /i/	4.184	3.264
Promjena u priznatim privremenim razlikama	18	292
Priznavanje prethodno nepriznatih poreznih gubitaka /ii/	-	(4.942)
Promjena u priznatim poreznim gubicama /ii/	3.796	1.146
	7.998	(240)
Ukupan porezni trošak/(prihod)	6.865	(1.956)

/i/ Priznavanje privremenih rashoda najvećim dijelom odnose se na odgođenu poreznu obvezu priznatu po osnovi izdane obveznice (bilješka 17).

/ii/ Porezni prihodi u iznosu od 4.942 tisuće kuna tijekom 2017. g. nastali su kao posljedica unutargrupnih pripajanja, a u sklopu organizacijskog restrukturiranja (bilješka 1). Navedeni iznos odnosi se na porezne gubitke pripojenih društava, a koji su pripajanjem postali iskoristivi. Promjena u priznatim poreznim gubicama u iznosu od 3.796 tisuća kuna u 2018. g. (2017. g.: 1.146 tisuća kuna) odnose se na iskorištene porezne gubitke.

Nepriзнata porezna imovina na porezne gubitke za tekuće razdoblje	(3.926)	(3.927)
Nepriзнata porezna imovina iz prethodnih razdoblja	(11.935)	(29.464)
Ukupno nepriзнata porezna imovina	(15.861)	(33.391)

Bruto preneseni porezni gubici za koje Grupa ne očekuje da će ih iskoristiti ističu kako slijedi:

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
U sljedećih 5 godina	21.811	21.816
U sljedeće 4 godine	21.281	10.229
U sljedeće 3 godine	5.778	43.430
U sljedeće 2 godine	39.244	7.060
U sljedećoj godini	2	102.971
	88.116	185.506

Zbog neizvjesnosti ostvarivanja uvjeta za korištenje prenesenih poreznih gubitaka unutar 5 godina, Grupa na dan 31. prosinca 2018. g. nije priznala odgođenu poreznu imovinu temeljem tih gubitaka u iznosu od 15.861 tisuću kuna (2017.: 33.391 tisuću kuna). Osim po osnovi poreznih gubitaka, Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu po osnovi neiskorištenih privremenih razlika nastalih usklađenjem (nerealiziranim gubicima) imovine. Nepriзнate privremene razlike iznose oko 97 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. g. (na dan 31. prosinca 2017. g.: 115 milijuna kuna). Navedene privremene razlike nemaju vremenski rok u kojem ističu, već postaju porezno priznate u trenutku realizacije imovine (prodaja, naplata, utuženje i sl.).

Porezni propisi u Republici Hrvatskoj su podložni izmjenama. Također, prisutna je neusuglašenost u praksi primjene poreznih propisa i značajna neizvjesnost oko tumačenja poreznih propisa kod različitih poreznih oblika i različitih transakcija koje izazivaju porezne učinke. Porezne pozicije društava unutar Grupe podliježu nadzoru nadležnih tijela i mogućem osporavanju, te je slijedom toga neizvjestan potencijalni porezni učinak ako porezne vlasti primjene tumačenje koje se razlikuje od tumačenja društava unutar Grupe. U skladu s lokalnim propisima, Porezna uprava može pregledati knjige i evidencije društava unutar Grupe, te društva unutar Grupe mogu biti podložna dodatnim poreznim obvezama i eventualnim kaznama.

13. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenje i oprema	Transportna sredstva i ostala oprema	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
<i>Nabavna vrijednost</i>					
Na dan 1. siječnja 2017.	13.915	106.759	6.202	5.030	131.906
Povećanja	-	-	139	-	139
Prijenos sa zaliha	85	197	-	-	282
Prijenos na ulaganje u nekretnine	(1.855)	(4.328)	-	-	(6.183)
Ostala smanjenja	-	-	(92)	(112)	(204)
Na dan 31. prosinca 2017.	12.145	102.628	6.249	4.918	125.940
Kupnja	-	-	235	6	241
Smanjenja	-	-	(33)	-	(33)
Tečajne razlike	-	-	(2)	-	(2)
Na dan 31. prosinca 2018.	12.145	102.628	6.449	4.924	126.146
<i>Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja</i>					
Na dan 1. siječnja 2017.	676	55.123	5.951	4.976	66.726
Amortizacija za godinu	-	58	196	10	264
Umanjenja kroz račun dobiti i gubitka	698	47	-	-	745
Prijenos na ulaganje u nekretnine	(1.374)	(2.037)	-	-	(3.411)
Ostala smanjenja	-	-	(88)	(99)	(187)
Na dan 31. prosinca 2017.	-	53.191	6.059	4.887	64.137
Amortizacija za godinu	-	5	145	2	152
Smanjenja	-	-	(33)	-	(33)
Tečajne razlike	-	-	(1)	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2018.	-	53.196	6.170	4.889	64.255
<i>Sadašnja vrijednost</i>					
31. prosinca 2017.	12.145	49.437	190	31	61.803
31. prosinca 2018.	12.145	49.432	279	35	61.891

Poslovna zgrada

Poslovna zgrada i pripadajuće zemljište Grupe iskazane su po revaloriziranoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Ukupna knjigovodstvena vrijednost zgrade s pripadajućim zemljištem na dan 31. prosinca 2018. g. iznosi 61.300 tisuća kuna (31. prosinca 2017. g.: 61.300 tisuća kuna). Da je korištena metoda troška, neto knjigovodstvena vrijednost poslovne zgrade i pripadajućeg zemljišta na dan 31. prosinca 2018. g. iznosila bi 31.770 tisuća kuna (31. prosinca 2017. g.: 31.770 tisuća kuna). Procjenu tržišne vrijednosti nekretnine za potrebe revalorizacije Grupa je odredila na osnovu izračuna neovisnog procjenitelja tijekom 2014. g. Procjena se na internoj razini svake godine revidira. Neovisni procjenitelj vrijednost nekretnine je utvrdio kombinacijom usporedne metode primjenom faktora utrživosti, dohodovne metode i troškovne metode. Usporedna metoda primjenom faktora utrživosti temelji se na činjenici da postoji tržišna vrijednost m² idealnog prostora neke mikrolokacije, koja se usklađuje na tržišnu cijenu putem faktora korekcije koji utječu na spremnost kupca da plati određenu cijenu. Dohodovna metoda vrednovanja razmatra sadašnju vrijednost neto novčanih tokova koju imovina može generirati od najma uzimajući u obzir očekivani neto najam na osnovi usporedivih transakcija. Procjena troškovnom metodom bazira se na činjenici da ne postoji tržišni interes za kupnju nekretnine po nekoj cijeni, ako se za nižu cijenu može izgraditi podjednaka nekretnina na zemljištu u neposrednoj blizini. Tržišne vrijednosti nekretnine razvojem troškovne metode dobiva se izračunom vrijednosti novosagrađene nekretnine i njenim umanjnjem uslijed vremenskog utjecaja na trošnost objekta konstrukciju, završne radove i sl.

Značajne ulazne varijable koje nisu vidljive na tržištu, a koje su korištene u procjeni:

- faktori korekcije pri izračunu tržišne cijene,
- stopa prinosa: 7% - 8%,
- kvaliteta objekta i njegov položaj i trenutno ostvarive uvjete zakupa na sličnoj geografskoj lokaciji za usporediv tip nekretnine pri procjeni diskontne stope,
- specifični troškovi pri određivanju neto novčanog toka u prihodovnoj metodi,
- specifični troškovi izgradnje, perioda financiranja, kamatnih stopa, zahtijevanih marži pri prodaji te ostalih troškova pri izračunu troškovne metode.

Na dan 31. prosinca 2018. g. kao i na dan 31. prosinca 2017. g. nad poslovnom zgradom upisano je založno pravo prvog reda od banke - vjerovnika predstečajne nagodbe. Sukladno sklopljenoj predstečajnoj nagodbi matičnog Društva, matično Društvo je dio obveza prema vjerovniku refinanciralo do prodaje ili do preuzimanja poslovne zgrade, prema modelu PIK instrument (eng. „payment in kind“). Opis refinanciranja obveza putem PIK instrumenta nalazi i trenutni status obveze nalazi se bilješkama 1 i 23. Knjigovodstveni iznos financijske obveze (PIK instrument) koja se refinancira putem poslovne zgrade na dan 31. prosinca 2018. g. iznosi 62.200 tisuća kuna (31. prosinca 2017. g.: 61.913 tisuća kuna). Grupa očekuje koristiti imovinu sve do konačne realizacije PIK instrumenta (konačnog prijenosa nekretnine na vjerovnika). Grupa je procijenila da se ostatak vrijednosti nekretnine u trenutku realizacije instrumenta neće značajno razlikovati od njezine trenutne knjigovodstvene vrijednosti te zbog toga ne obračunava amortizaciju.

Ukupna površina poslovne zgrade iznosi 4,7 tisuća m² te se na dan 31. prosinca 2018. g. dio od 1,9 tisuća m² (31. prosinca 2017. g.: 1,9 tisuća m²) iznajmljivao trećim stranama (društvima koja nisu članice Grupe i ostalim osobama). Imovina dana u najam iznajmljena je pod opozivim operativnim najmom. Potencijalne najamnine se ne zaračunavaju.

Ostala imovina

Na dan 31. prosinca 2018. g. Grupa koristi u potpunosti amortiziranu imovinu nabavne vrijednosti 10.821 tisuću kuna (31. prosinca 2017. g.: 10.387 tisuća kuna).

Prijenos na ulaganje u nekretnine tijekom 2017. g. odnosi se na organizacijsko restrukturiranje (bilješka 1).

14. Ulaganja u nekretnine

	Zemljište	Zgrade	Ulaganje u materijalnu imovinu u pripremi	Ukupno
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
<i>Nabavna vrijednost</i>				
Na dan 1. siječnja 2017.	36.689	69.604	2.295	108.588
Prodaja ovisnog društva	(477)	-	-	(477)
Prijenos s nekretnina postrojenja i opreme	480	2.292	-	2.772
Prodaja i ostale promjene	(11.163)	(6.126)	(2.295)	(19.584)
Na dan 31. prosinca 2017.	25.529	65.770	-	91.299
Kupnja	778	2.441	-	3.219
Prodaja	(1.910)	(16.076)	-	(17.986)
Na dan 31. prosinca 2018.	24.397	52.135	-	76.532
<i>Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja</i>				
Na dan 1. siječnja 2017.	24.707	42.424	2.295	69.426
Amortizacija	-	59	-	59
Prodaja ovisnog društva	(190)	-	-	(190)
Umanjenje vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	324	-	324
Prodaja i ostale promjene	(10.270)	(5.666)	(2.295)	(18.231)
Na dan 31. prosinca 2017.	14.247	37.141	-	51.388
Amortizacija	-	173	-	173
Prodaja	(643)	(7.158)	-	(7.801)
Na dan 31. prosinca 2018.	13.604	30.156	-	43.760
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>				
Na dan 31. prosinca 2017.	11.282	28.629	-	39.911
Na dan 31. prosinca 2018.	10.793	21.979	-	32.772

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine na datum bilance utvrđena je na temelju procjena neovisnih procjenitelja. Prihod od najma od ulaganja u nekretnine tijekom 2018. godine iznosi 1.688 tisuća kuna (u 2017. godini: 1.567 tisuće kuna). Izravni troškovi povezani s najmom ulaganja u nekretnine tijekom 2018. godine iznose 705 tisuća kuna (u 2017. godini: 642 tisuće kuna). Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine nad kojima je upisano založno pravo na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 24.562 tisuće kuna (31. prosinca 2017. g.: 34.747 tisuća kuna). Ovršni postupci pokrenuti su od strane vjerovnika koji su tijekom predstečajnog postupka odlučili da će svoja potraživanja od Grupe osigurana založnim pravom prvog reda nad imovinom naplatiti u sklopu ovršnih postupaka, a ne putem usvojene nagodbe ("Razlučne obveze"). Knjigovodstvena vrijednost nekretnina koje se odnose na Razlučne obveze na dan 31. prosinca 2018. g. iznosi 15.653 tisuće kuna (31. prosinca 2017. g.: 25.838 tisuća kuna). Knjigovodstvena vrijednost nekretnina koje se odnose na PIK instrument na dan 31. prosinca 2018. g. iznosi 5.967 tisuća kuna (31. prosinca 2017. g.: 5.967 tisuća kuna).

Refinanciranje obveza putem PIK instrumenta i način vrednovanja Razlučnih obveza opisano je u bilješci 23.

Procjenu tržišnih vrijednosti nekretnina koje se odnose na Razlučne obveze i PIK instrument Grupa je odredila sljedećim metodama:

- na osnovu izračuna neovisnog procjenitelja, koji je istu utvrđivao kombinacijom troškovne metode, usporedne metode primjenom faktora utrživosti i dohodovne metode (bilješka 13),
- pregledom prava razlučnog vjerovnika.

Značajne ulazne varijable koje nisu vidljive, a koje su korištene u procjeni neovisnog procjenitelja opisane su u bilješci 13. Grupa je prilikom procjene tržišne vrijednosti nekretnina koristilo i dodatnu sljedeću ulaznu varijablu koja nije vidljiva na tržištu:

- visina razlučne obveze

Ukupna knjigovodstvena vrijednost ulaganja u nekretnine značajno ne odstupa od tržišne vrijednosti.

Sve do konačne realizacije / podmirenja PIK instrumenta i Razlučnih obveza Grupa očekuje koristiti nekretnine. Grupa je procijenila da se ostatak vrijednosti nekretnina u trenutku realizacije / podmirenja PIK instrumenta / Razlučnih obveza neće značajno razlikovati od trenutnih knjigovodstvenih vrijednosti nekretnina.

Knjigovodstvena vrijednost nekretnine koja služi kao osiguranje za pokriće izdanih garancija na projektu izgradnje bolničkog centra u Alžiru iznosi 2.942 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2018. g. (2.942 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2017. g.).

15. Dugotrajna potraživanja

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene	579.354	603.991
Kratkoročni dio potraživanja od Zakupnika - zakup Arene	(5.493)	(5.303)
Potraživanja od kupaca	707	663
	574.568	599.351

Potraživanje od Zakupnika odnosi se na dugotrajni zakup Arene temeljem Ugovora o zakupu (bilješka 1). Grupa ulaganje u projekt Arena iskazuje kao dugotrajno potraživanje od Zakupnika sukladno odredbama Tumačenja br. 12 – Sporazumi o koncesijama za usluge, izdanim od strane Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (eng. International Financial Reporting Interpretations Committee, skraćeno IFRIC 12). Ovisno društvo Lanište je bilo nositelj cjelokupnog projekta izgradnje Arene, koja je krajem 2008. godine predana Zakupniku na korištenje. Razdoblje trajanja zakupa ugovoreno je na rok od 28 godina, do kraja 2036. godine, za ugovorenu osnovnu zakupninu u visini od 7,2 milijuna eura godišnje uvećano za PDV. Zakupnina se plaća tromjesečno. Sukladno Ugovoru o zakupu, Zakupnik je imao pravo prijevremeno otkupiti Arenu na prvu sedmu godišnjicu početka trajanja zakupa (kraj 2015. godine) za iznos od 80,3 milijuna eura, uz uvjet slanja pisane obavijesti zakupodavcu šest mjeseci unaprijed, odnosno šest mjeseci prije isteka navedenog roka. Zakupnik nije iskoristio opciju. Nakon isteka opcije osnovna zakupnina godišnje se indeksira s HICP indeksom Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat, počevši od početka trajanja zakupa (prosinac 2008. godine) pa sve do isteka ugovora. Ugovorena godišnja zakupnina za 2019. godinu iznosi 8,1 milijuna EUR godišnje uvećano za PDV (2018: 7,9 milijuna EUR). Originalna efektivna kamatna stopa kojom se mjeri potraživanje i iskazuju pripadajući financijski prihodi iznosi 8% (bilješka 11). Potraživanje je denominirano u eurima. Kratkoročni dio potraživanja predstavlja razliku između vrijednosti imovine na dan bilance i na dan 31. prosinca sljedećeg razdoblja. Grupa na dan 31. prosinca 2018. g. i 31. prosinca 2017. g. nema dospjelih potraživanja po osnovi zakupnine. Sukladno Ugovoru o zakupu Grupa ima obvezu održavati Arenu. Troškove tekućeg i kapitalnog održavanja Grupi nadoknađuje Zakupnik u visini stvarno nastalih troškova. Prihodi od održavanja Arene priznati su kao prihodi od prodaje u zemlji (bilješka 3). Potraživanje od kupaca se odnosi na potraživanje od države po osnovi zadržanog depozita za završeni projekt izgradnje infrastrukturnog objekta u tuzemstvu. Rok dospjeća je u 2022. godini, a originalna efektivna kamatna stopa iznosi 6%.

16. Ostala financijska imovina

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Dugotrajna		
Dani depoziti	48.214	49.485
Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	35	35
	48.249	49.520
Kratkotrajna		
Dani depoziti	17.422	539
Ulaganja u novčane fondove	3.107	4.157
Dani zajmovi	2.155	1.786
	22.684	6.482

Osim gore iskaznih ulaganja, Društvo na dan 31. prosinca 2018. g. posjeduje sudjelujuće interese - bez ulaganja u ovisna i pridružena društva (Konstruktor inženjering, HG Spot, Nava banka, Elektrometal), nabavne/nominalne vrijednosti 8.126 tisuća kuna (31. prosinca 2017. g.: 15.060 tisuća kuna). Ulaganja su u cijelosti umanjena, uglavnom zbog stečajnih postupaka. Tijekom 2018. g. nad ulaganjem nabavne vrijednosti 6.934 tisuće kuna (društvo Opatija nekretnine d.o.o.) završen je ovršni postupak, a koji postupak je bio pokrenut od strane razlučnog vjerovnika u sklopu procesa predstečajne nagodbe.

Od ukupnog iskazanog dugoročnih i kratkoročnih depozita od 65.636 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2018. g. (na dan 31. prosinca 2017. g. 50.024 tisuća kuna) iznos od 65.214 tisuća kuna odnosi se na oročeni iznos primljen od Zakupnika kao jamstveni depozit (31. prosinca 2017. godine: 48.839 tisuća kuna). Sukladno Ugovoru o zakupu, Zakupnik je dužan kao osiguranje plaćanja zakupnine i bilo koje svoje druge obveze prema Grupi po osnovi Ugovora o zakupu Arene uplatiti depozit, koji za cijelo vrijeme trajanja Ugovora o zakupu mora biti u visini godišnje zakupnine uvećane za PDV. Ako u bilo kojem trenutku za vrijeme trajanja Ugovora o zakupu Zakupnik ne izvrši bilo koje dužno plaćanje, Grupa ima pravo iskoristiti sredstva iz depozita od dana dospjeća potraživanja. Ukupan iznos uplaćenog depozita je oročen u banci koja je ujedno i kreditor Grupe. Cjelokupni iznos depozita služi kao osiguranje za obveze za bankarske kredite, uz odobrenje Zakupnika. Kamata po dugotrajnom oročenom depozitu (31. prosinca 2018.: 48.214 tisuća kuna, 31. prosinca 2017.: 48.839 tisuća kuna) prihod je Zakupnika.

Tijekom 2018. g., kao posljedica raskida ugovora o izgradnji bolničkog kompleksa u Alžiru i povezanog protestiranja garancija od strane investitora, došlo je do naplate depozita oročenog u banci, a koji je depozit služio banci kao osiguranje za izdane garancije. Knjigovodstvena vrijednost depozita na dan raskida iznosila je 659 tisuća kuna (31. prosinca 2017. godine: 646 tisuća kuna). Depozit je iskazan po procijenjenoj fer vrijednosti (bilješka 32), a njegova nominalna vrijednost je iznosila 1.907 tisuća kuna.

Ulaganja u pridružena društva

	31. prosinca 2018.	Vlasnički udio	31. prosinca 2017.	Vlasnički udio
	HRK'000	%	HRK'000	%
Mavrovo inženjering dooel	9.644	50%	9.644	50%
Ingra inženjering in izgradnja d.o.o., Kranj Slovenija	-	50%	37	50%
Ukupno	9.644		9.681	
<i>Vrijednosno usklađenje ulaganja u pridružena društva</i>	(9.644)		(9.681)	

Društvo Mavrovo inženjering dooel iz Makedonije nalazi se u stečaju.

17. Odgođena porezna imovina i obveze

Odgođena porezna imovina

	31. prosinca 2018.	Priznato u računu dobiti i gubitka	Priznato u kapitalu	31. prosinca 2017.	Priznato u računu dobiti i gubitka
	000'HRK	000'HRK	000'HRK	000'HRK	000'HRK
Potraživanja, depoziti	1.092	730	362	-	-
Dani zajmovi, rezerviranja	864	258	-	606	(103)
Porezni gubici koji se prenose u naredna razdoblja	-	(3.796)	-	3.796	3.796
	1.956	(2.808)	362	4.402	3.693

Odgođena porezna obveza

	31. prosinca 2018.	Priznato u računu dobiti i gubitka	31. prosinca 2017.	Priznato u računu dobiti i gubitka
	000'HRK	000'HRK	000'HRK	000'HRK
Nekretnine, postrojenja i oprema,	5.315	-	5.315	-
Financijske obveze - obveznica	36.997	5.190	31.807	3.453
	42.312	5.190	37.122	3.453

Odgođena porezna obveza po osnovi obveznice odnosi se na obveznice Laništa (bilješke 1 i 23). Obveza je nastala kao posljedica različitog računovodstvenog tretmana tog financijskog instrumenta u pojedinačnim izvještajima Laništa (izdavatelja financijskog instrumenta) i konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe, a sve sukladno novom MSFI-ju 9. i zamijenjenom MRS-u 39.

18. Zalihe

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Gotovi proizvodi	29.497	29.497
Ispravak vrijednosti gotovih proizvoda	(18.512)	(18.512)
Proizvodnja u tijeku (izgradnja vlastitih projekata)	20.027	20.027
Ispravak proizvodnje	(8.667)	(8.667)
Sirovine i materijal	6	5
	22.351	22.350

Gotovi proizvodi se odnose na izgrađeni poslovno-stambeni objekt Dvori Lapad Rezidencije u Dubrovniku. Vrijednost zaliha koje se nalaze pod zalogom kao osiguranje za kredite banaka na dan 31. prosinca 2018. g. iznosi 22.345 tisuća kuna (31. prosinca 2017. g.: 22.345 tisuće kuna). Vrijednost zaliha za koje su pokrenuti ovršni postupci od strane vjerovnika na dan 31. prosinca 2018. g. iznosi 11.360 tisuća kuna (31. prosinca 2017. g.: 11.360 tisuća kuna). Zalihe koje su predmet ovršnih postupaka vezani su za podmirenje Razlučnih obveza i odnose se na proizvodnu u tijeku, dok su gotovi proizvodi vezani na obveze refinancirane putem PIK instrumenta (bilješka 23).

19. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
<i>Potraživanja od povezanih društava</i>		
Potraživanja od povezanih društava - kupci	82	31
Dani predujmovi	-	6
	82	37
<i>Potraživanja od trećih strana</i>		
Potraživanja od kupaca	4.996	18.168
Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene - kratkoročni dio	5.493	5.303
Dani predujmovi	224	41.694
Potraživanja od zaposlenika	369	246
Potraživanja od države i državnih institucija	21	29
Potraživanja za kamate po depozitu	91	-
Ostala potraživanja	-	433
	11.194	65.873
	11.276	65.910

Dani predujmovi na dan 31. prosinca 2017. g. najvećim dijelom su se odnosili na projekt izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru. Potraživanja se odnose na domaću kompaniju koja je glavni partner Grupe na projektu. Kao posljedica raskida ugovora i protestiranih garancija od strane investitora, potraživanja su na neto osnovi zatvorena s obvezama za primljeni avans od strane investitora (bilješka 27).

20. Novac i novčani ekvivalenti

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Novac u banci - domaća valuta	12.571	3.810
Novac u banci - strana valuta	3.801	3.325
Novac u blagajni	118	242
Ukupno novac u banci i blagajni	16.490	7.377
Novac u izvještaju o novčanom toku	16.490	7.377

21. Unaprijed plaćeni troškovi i ukalkulirani prihodi

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Ukalkulirani prihodi iz aktivnih projekata u inozemstvu	-	3.732
Nefakturirani troškovi	-	192
	-	3.924

Iznos na 31. prosinca 2017. g. od 3.732 tisuće kuna odnosio se na ukalkulirana potraživanja od partnera (suiizvođača) na projektu izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru za obveze prema domicilnim kooperanata koji imaju sklopljene sporazume s Grupom. Na dan 1. siječnja 2018. g. potraživanja su reklasificirana u skladu s MSFI-jem 15 (bilješka 2.1.1.). Kao posljedica raskida ugovora tijekom 2018. g. imovina je vrijednosno usklađena.

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
22. Kapital i rezerve

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Dionički kapital	<u>135.452</u>	<u>135.452</u>

Vlastite dionice

Na dan 31. prosinca 2018. g. i na dan 31. prosinca 2017 g. Grupa nije imala u vlasništvu vlastite dionice te nema iskazane rezerve za vlastite dionice.

Revalorizacijska rezerva

Revalorizacijska rezerva na dan 31. prosinca 2018. g. u iznosu od 24.215 tisuća kuna (31. prosinca 2017. g.: 24.215 tisuća kuna) odnosi se na revalorizaciju poslovne zgrade Grupe i pripadajućeg zemljišta.

Zakonske rezerve

Zakonska rezerva je nastala u skladu sa hrvatskim zakonima koji zahtijevaju da se 5% dobiti za godinu prenese u ovu rezervu sve dok ona ne dosegne 5% izdanog dioničkog kapitala. Zakonska rezerva, u iznosu od 5% izdanog dioničkog kapitala, može se koristiti za pokrivanje gubitaka tekuće i prethodnih godina.

Osnovni i razrijeđeni (gubitak)/zarada po dionici

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Neto (gubitak)/dobit za godinu koji pripada redovnim dioničarima	<u>(4.150)</u>	<u>12.885</u>
Prosječni ponderirani broj redovnih dionica umanjen za prosječni ponderirani broj vlastitih dionica	<u>13.545</u>	<u>13.545</u>
Osnovni i razrijeđeni (gubitak)/zarada po dionici (u kunama)	<u><u>(0,31)</u></u>	<u><u>0,95</u></u>

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
23. Financijske obveze

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Dugoročne kamatonosne obveze		
Kreditni od banaka	135.541	170.176
(Kratkoročno dospijeće dugoročnog kredita)	(34.449)	(32.955)
Obveze po osnovi izdanih obveznica	218.249	235.841
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	14.057	12.713
	333.398	385.775
Kratkoročne obveze		
Obveze prema bankama po osnovi predstečajne nagodbe - PIK instrument	78.240	78.939
Obveze prema bankama - Razlučne obveze	27.013	36.796
Tekuće dospijeće dugoročnog kredita	34.449	32.955
Kratkoročni kredit	17.000	-
Ostale obveze po osnovi predstečajne nagodbe	22	22
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	4	4
Obveze za zajmove	31	83
Obveze za depozite	-	8
	156.759	148.807

Matično Društvo je s ciljem rješavanja teške financijske pozicije u kojoj se našlo u prethodnim godinama te nastavka poslovanja, sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi tijekom 2013. godine podnijelo zahtjev za pokretanje predstečajne nagodbe. Postupak je pred Financijskom agencijom otvoren dana 27. kolovoza 2013. godine. Predstečajna nagodba usvojena je pred Trgovačkim sudom u Zagrebu od strane vjerovnika dana 24. rujna 2014. godine, a rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu o usvajanju predstečajne nagodbe postalo je pravomoćno dana 25. studenog 2014. godine. Glavne odrednice usvojene predstečajne nagodbe dane su u nastavku.

1. Izdvajanje duga osiguranog založnim pravom

Vjerovnici koji imaju založna prava prvog reda nad imovinom matice dio svojih tražbina refinanciraju do prodaje ili preuzimanja takve imovine, prema jednom od sljedećih modela:

- a) PIK instrument,
- b) aktiviranjem razlučnih prava - Razlučne obveze.

Refinanciranje kroz PIK instrument („payment-in-kind“) znači da imovina ostaje u vlasništvu matičnog Društva te da matično Društvo nastavlja kontrolirati upotrebu imovine, a da vjerovnici (banke) koji imaju založno pravo prvog reda nad imovinom dio svojih potraživanja zadržavaju na matičnom Društvu, sve do prodaje imovine ili preuzimanja iste po dospijeću PIK instrumenta. Iznos PIK instrumenta utvrđen je na temelju procijenjene tržišne vrijednosti nekretnina. Dospijeće PIK instrumenta je 31. prosinca 2018. godine. Kamatna stopa iznosi 4% godišnje. Kamata se za vrijeme trajanja instrumenta obračunava, ali se ne isplaćuje. U slučaju prodaje imovine za vrijeme trajanja PIK instrumenta, neovisno o postignutoj cijeni, u potpunosti bi se zatvorio tako

refinancirani dug prema vjerovniku (glavnica uvećana za obračunatu kamatu). Grupa ima obvezu prema vjerovniku plaćanja naknade („service charge“-a) na vrijednost PIK instrumenta u iznosu od 0,5% godišnje, koji služi vjerovniku za pokrivanje troškova aktivne prodaje nekretnina, u svrhu što brže realizacije prodaje i smanjenja duga. Za vrijeme trajanja instrumenta založni vjerovnici i njihova povezana društva imali su „call“ opciju za prijevremeno preuzimanje nekretnina u vrijednosti preostalog iznosa PIK instrumenta. Sukladno odredbama predstečajne nagodbe, prijenos nekretnine prilikom dospijeca PIK instrumenta između Grupa i vjerovnika vrši se na temelju odgovarajućeg pravnog posla.

Refinanciranje putem aktiviranja razlučnog prava znači da će se vjerovnici koji se nisu odrekli prava na odvojeno namirenje namiriti temeljem založnih prava nad nekretninama („Razlučne obveze“). Knjigovodstvena vrijednost Razlučnih obveza jednaka je knjigovodstvenoj vrijednosti imovine Grupe nad kojom je upisano založna pravo razlučnih vjerovnika. Grupa smatra da ne mogu nastati dodatni gubici (novčani odljevi) po osnovi Razlučnih obveza zbog toga što kogentna norma Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi dopušta namirenje razlučnih vjerovnika isključivo iz imovine predstečajnog dužnika na kojoj je vjerovnik imao upisano razlučno pravo u trenutku pokretanja predstečajne nagodbe. Smanjenje Razlučnih obveza tijekom 2018. godine odnosi se na podmirenje obveza putem prodaje nekretnina u vlasništvu Grupe.

Refinanciranje putem novčanog toka ovisnog društva Lanište

Obveze prema vjerovnicima koji dio svojih tražbina refinanciraju putem PIK instrumenta, a koje nisu pokrivene tržišnom vrijednošću imovine, refinancirane su na temelju očekivanih novčanih tokova ovisnog društva Lanište, točnije njegovim novčanim tokovima koji proizlaze od zakupa Arene (bilješke 1 i 15). Obveze prema svim ostalim vjerovnicima s tražbinama većim od 5 tisuća kuna (osim razlučnih vjerovnika) također su refinancirane putem novčanog toka od zakupa Arene. Novčani tokovi od zakupa Arene, nakon podmirenja obveza prema banci koja je direktno financirala izgradnju Arene, upotrijebit će se za podmirenje najvećeg dijela postojećeg duga prema vjerovnicima. Sukladno odredbama predstečajne nagodbe opisano refinanciranje na temelju novčanog toka Laništa bilo je moguće realizirati na jedan od dva sljedeća načina:

- izdavanjem obveznice od strane ovisnog društva Lanište te prijenosom istih na račune vjerovnika u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. - SKDD-u („Obveznica“); ili
- pretvaranjem obveza u Zajam prema matičnom Društvu uz preuzimanje ispunjenja od strane Laništa d.o.o. („Zajam“)

Tijekom 2015. godine Lanište je izdalo obveznice ukupne nominalne vrijednosti 54.985.733 EUR. Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam odnose se na obveze prema vjerovnicima prema kojima još nisu dodijeljene izdane obveznice sukladno odredbama predstečajne nagodbe. Obveza se mjeri po efektivnoj kamatnoj stopi od 12%.

Poček na isplatu obveznice je do 15. listopada 2020. godine, zbog toga što se do tada u potpunosti moraju otplatiti obveze prema banci koja je djelomično financirala projekt izgradnje Arene. Konačna otplata obveznice je u IV. kvartalu 2031. godine. Izdane obveznice su denominirane u EUR (nominalni iznos jedne obveznice je 1 EUR). Kuponska stopa iznosi 4,5% godišnje, uz mogućnost rasta na 5,5% („step-up“ kamatna stopa), pod uvjetom da prosječan godišnji HICP indeks Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat u periodu od 2009. godine do završetka 2024. godine ne bude manji od 1,0%. Glavnica i kamata isplaćuju se kvartalnim anuitetima. Prvi anuitet dospijeva na dan 15. listopada 2020. godine, a zadnji anuitet dospijeva na dan 15. listopada 2031. godine (dan konačne otplate obveznica). Do dana dospijeca prvog anuiteta („grace period“)

kamata će se obračunati, ali se neće isplaćivati. Fiksni kvartalni anuitet izdanih obveznica iznosi 1,92 milijuna EUR, dok se od sredine 2025. godine, ovisno o prethodno opisanom uvjetu, anuitet može povećati za iznos „step-up-a“. Nakon početka otplate prvo će se zatvarati akumulirana kamata obračunata u vrijeme počeka. U korist imatelja obveznica zasnovano je solidarno jamstvo matičnog Društva. U predstečajnoj nagodbi te u Odluci Uprave ovisnog društva Lanište o izdavanju obveznice navode se i sljedeća dodatna osiguranja:

- cesija na uplate Zakupnika na ime zakupnine Arene Zagreb, a nakon otplate kredita prema banci koja je direktno financirala izgradnju Arene;
- založno pravo nad Arenom Zagreb nakon isknjiženja založnog prava banke (nakon otplate kredita), uz nužnu suglasnost društva Zakupnika

U slučaju da dođe do prodaje društva Lanište ili prodaje nekretnine Arena Zagreb, priljev će se rasporediti sljedećim rasporedom:

- podmirenje duga prema banci koja je direktno financirala Arenu i podmirenje obveza Laništa iz redovnog poslovanja (prema Ministarstvu financija, tijelima javne uprave i dobavljačima);
- temeljem postojećeg založnog prava nad 25% udjela u društvu Lanište, s 25% preostalog priljeva podmiruje se preostali dug prema jednom vjerovniku (dug iznad iznosa PIK instrumenta) umanjen za 10%;
- ostali imatelji obveznica podmiruju se pro-rata uz diskont od 10%.

Početna fer vrijednosti obveza po osnovi izdanih obveznica i obveza po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam izračunate su na temelju očekivanih novčanih tokova koji proizlaze iz obveznice/zajma, diskontiranih po stopi od 12%. Očekivani novčani odljevi izračunati su pod pretpostavkom da tijekom otplate obveznica/zajma (IV. kvartal 2031. godine) neće doći do prodaje društva Lanište ili prodaje nekretnine Arena Zagreb.

Pregled ugovornih uvjeta (valute i kamatna stopa), nominalni iznos glavnice, knjigovodstveni iznos glavnice, i rok otplate glavnice financijskih obveza Grupe na dan 31. prosinca 2018. g. i 31. prosinca 2017. g. nalazi se u nastavku:

INGRA d.d. i ovisna društva

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

2018.	Ukupno knjig. vrijednost HRK'000	1 godina ili manje HRK'000	1 – 2 godine HRK'000	2 – 3 godine HRK'000	Više od 3 godine HRK'000
Kreditni banaka					
Kredit 1 - EUR 6.500 tisuća; varijabilna kamata od 4,9%	48.214	-	48.214	-	-
Kredit 2 - EUR 11.773 tisuća; fiksna kamata od 3,5%	87.327	34.412	52.915	-	-
Kredit 3 - HRK 17.000 tisuća; fiksna kamata od 3,0%	17.000	17.000	-	-	-
Ukupno krediti	152.541	51.412	101.129	-	-
Ostale obveze					
PIK instrument - HRK; 86.383 tisuće; efektivna kamatna stopa od 0,5%	78.240	78.240	-	-	-
Razlučne obveze - HRK; 59.482 tisuće; bez kamata	27.013	27.013	-	-	-
Obveznica - EUR; 40.454 tisuće; otplata glavnice i kamate u ratama od 4. kvartala 2020.; konačna otplata 4. kvartal 2031.; kamatna stopa 4,5%, "step-up" 5,5%;	218.253	-	-	-	299.764
Obveznica/zajam - EUR; 2.602 tisuće; jednaki uvjeti kao i kod obveznice	14.057	-	-	-	19.281
Ukupno ostale obveze	337.563	105.253	-	-	319.045

INGRA d.d. i ovisna društva
BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

	Ukupno knjig. vrijednost HRK'000	1 godina ili manje HRK'000	1 – 2 godine HRK'000	2 – 3 godina HRK'000	Više od 3 godine HRK'000
2017.					
Krediti banaka					
Kredit 1 - EUR 6.500 tisuća; varijabilna kamata od 4,9%	48.839	-	-	48.839	-
Kredit 2 - EUR 16.149 tisuća; fiksna kamata od 3,5%	121.338	32.956	34.930	53.452	-
Ukupno krediti	170.177	32.956	34.930	102.291	-
Ostale obveze					
PIK instrument - HRK; 87.082 tisuće; efektivna kamatna stopa od 0,5%	78.939	78.939	-	-	-
Razlučne obveze - HRK; 67.990 tisuća; bez kamata	36.796	36.796	-	-	-
Obveznica - EUR; 48.332 tisuće; otplata glavnice i kamate u ratama od 4. kvartala 2020.; konačna otplata 4. kvartal 2031.; kamatna stopa 4,5%, "step- up" 5,5%	235.845	-	-	-	362.490
Obveznica/zajam - EUR; 2.602 tisuće; jednaki uvjeti kao i kod obveznice	12.713	-	-	-	19.515
Ukupno ostale obveze	364.293	115.735	-	-	382.005

Usklada kretanja financijskih obveza iskazanih u bilanci i financijskih obveza prikazanih u izvještaju o novčanim tokovima iz financijskih aktivnosti bilo je kako slijedi:

	2018. HRK'000	2017. HRK'000
<i>Stanje na dan 1. siječnja /i/</i>	<u>583.421</u>	<u>602.200</u>
Primici	34.016	81
Otplata	<u>(51.108)</u>	<u>(42.612)</u>
<i>Neto novčani tok</i>	<i>(17.092)</i>	<i>(42.531)</i>
Efekt tečajnih razlika	(5.866)	(2.478)
Efektivna kamatna stopa	27.126	26.607
Efekt neto prihoda od usklađenja vrijednosti (otpis obveza)	(22.435)	(377)
Smanjenje obveza prijenosom nekretnina	(9.784)	-
Konverzija obveza iz redovnog poslovanja u depozite	33	-
Stanje na dan 31. prosinca	<u>555.403</u>	<u>583.421</u>

/i/ Iskazano stanje prikazuje zbroj ukupnog iznosa obveza na poziciji Financijske obveze (kratkoročni i dugoročni dio) i Obveze za primljene depozite (bilješka 24).

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
24. Obveze za primljene depozite

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Dugoročne obveze		
Obveza za primljeni depozit po osnovi zakupa Arene Zagreb	65.213	48.839
Obveza za primljene depozite po osnovi zakupa ostalih nekretnina	33	-
	65.246	48.839

25. Ostale dugoročne obveze

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Obveze prema sadašnjim i bivšim zaposlenicima	4.451	4.475
	4.451	4.475

26. Rezerviranja

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Dugoročna rezerviranja		
Na dan 1. siječnja	-	5.284
Rezerviranja kreirana tijekom godine	-	192
Neiskorišteni iznosi ukinuti tijekom razdoblja	-	(5.476)
Na dan 31. prosinca	-	-
Kratkoročna rezerviranja		
Na dan 1. siječnja	5.883	7.835
Rezerviranja kreirana tijekom godine	12.304	5.919
Iskorišteni iznosi tijekom razdoblja	(716)	(4.169)
Neiskorišteni iznosi ukinuti tijekom razdoblja	(11.227)	(3.702)
Na dan 31. prosinca	6.244	5.883

Iskazana rezerviranja na dan 31. prosinca 2018. g. odnose se na pravomoćnu presudu dosuđenu protiv Grupe za odvjetničke troškove nastale u procesu u kojem je Grupa bila tužitelj. Radi se o tražbini nastaloj prije pokretanja predstečajne nagodbe i koja nije prijavljena u predstečajnom postupku. Tužitelj ima mogućnost izravne naplate i/ili ovrhe te je dio presude tijekom 2018. godine dan na izravnu naplatu (ovrhu). Od ukupnog iskazanog iskorištenog iznosa u 2018. g. (716 tisuća kuna), najveći dio se odnosi (491 tisuću kuna) na izravnu naplatu (ovrhu) po osnovi pravomoćne presude. Grupa je podnijela reviziju Vrhovnom sudu i zahtjev za proglašenjem ovrhe nedopuštenom s osnovnom argumentacijom da se radi o tražbini koja je nastala prije pokretanja predstečajne nagodbe i koju posljedično tome nije moguće naplaćivati prisilnim putem, mimo procesa usvojene

nagodbe. Rezerviranja kreirana tijekom 2018. g. obuhvaćaju i zateznu kamatu po navedenom procesu u iznosu od 930 tisuća kuna.

Preostali dio rezerviranja kreirana tijekom 2018. g., posljedica su raskida ugovora za izgradnju bolničkog kompleksa i povezanog protestiranja garancija od strane investitora. Rezerviranja kreirana po toj osnovi su naknadno tijekom 2018. g. ukinuta (prikazano kao neiskorišteni iznosi) te su objavljena na dan 31. prosinca 2018. g. kao nepredvidive obveze (bilješka 30).

Kratkoročna rezerviranja kreirana tijekom 2017. godine u iznosu od 5.919 tisuća kuna najvećim dijelom su se odnosila na prethodno opisani proces tražbine koja nije regulirana predstečajnim postupkom (5.786 tisuća kuna). Preostali iznos kratkoročnih rezerviranja kreiranih tijekom 2017. godine odnosili su se na zatezne kamate po osnovi obveza prema gradu za komunalne i vodne doprinose u procesu koji se vodio pred Upravnim sudom.

Dugoročna rezerviranja tijekom 2017. g. odnosila su se na ovršne postupke / parnice pokrenute protiv Grupe za tražbine nastale prije pokretanja predstečajne nagodbe, a koje nisu prijavljene u predstečajnom postupku, i koje posljedično tome nisu regulirane putem usvojene predstečajne nagodbe. Rezerviranja su ukinuta na temelju odluka viših sudova donesenih u korist Grupe. Zbog nastavaka parnice obveze su objavljene kao nepredvidive obveze (bilješka 30).

Iskorišteni iznosi tijekom 2017. godine u iznosu od 4.169 tisuća kuna najvećim dijelom su se odnosili na obveze prema državi za poreze, naknade za korištenje šuma te obveze prema gradu za komunalne i vodne doprinose. Od navedenog iznosa 628 tisuća kuna je podmireno, dok se preostali iznos odnosi na reklasifikaciju u obveze prema dobavljačima (bilješka 23).

Neiskorišteni iznosi kratkoročnih rezerviranja ukinuti tijekom 2017. godine u iznosu od 3.702 tisuće kuna odnosili su se na zastaru obveza prema dobavljačima proizašlih iz završenog procesa predstečajne nagodbe (3.546 tisuća kuna) te obveze prema državi za poreze te komunalne i vodne doprinose u procesu koji se vodi pred Upravnim sudom (156 tisuća kuna).

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

27. Dobavljači i ostale obveze iz poslovanja

	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
<i>Kratkoročne obveze</i>		
Obveze prema dobavljačima	17.357	26.057
Obveza za porez na dobit	24.213	23.669
Ostale obveze iz poslovanja u inozemstvu	6.599	10.590
Obveze za PDV	6.138	5.098
Ostale obveze prema državi za poreze i doprinose	1.173	1.321
Obveze prema zaposlenicima	1.184	1.159
Primljeni predujmovi	363	42.732
Ostale obveze	394	511
	57.421	111.137

Primljeni predujmovi na dan 31. prosinca 2017. g. odnosili su se na projekt izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru. Obveza je zatvorena tijekom 2018. g. nakon prekida projekta, kao posljedica protestiranja garancija od strane investitora. Obveza je zatvorena zajedno s potraživanjima za dane avanse prema suizvođaču (partneru) na projektu (bilješka 19).

Od ukupnih obveza prema dobavljačima iznos od 13.364 tisuća kuna je na dan 31. prosinca 2018. g. u dospijeću (31. prosinca 2017. g.: 20.194 tisuća kuna).

Dio ostalih obveza u inozemstvu koji se odnose na obveze prema dobavljačima u Alžiru reklasificirane su na poziciju ukalkulirane obveze (bilješka 28).

Od ukupno iskazane obveze za poreza na dobit, iznos od 24.431 tisuću kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (31. prosinca 2017. godine 26.319 tisuća kuna) odnosi se na porez koji proizlazi iz vrednovanja potraživanja od Zakupnika u objavljenim financijskim izvještajima Grupe za vrijeme prvih šest godina zakupa Arene. Navedeni iznos obveze nastao je kao posljedica isteka opcije prijevremenog otkupa Arene u 2015. godini, odnosno kao posljedica izmjene originalne efektivne kamatne korištene u vrednovanju potraživanja u 2015. godini. Grupa je u objavljenim godišnjim financijskim izvještajima sastavljenim u periodu 2009. – 2014. god. vrednovala dugotrajno potraživanje od Zakupnika i priznavalo pripadajuće financijske prihode (prihode od zakupnine) temeljem efektivne kamatne stope koja je jednaka internoj stopi rentabilnosti projekta pod pretpostavkom da će Zakupnik iskoristiti opciju prijevremenog otkupa Arene u 2015. godini (1,87%). Nakon isteka opcije, od 2015. godine, potraživanje se vrednuje po stopi od 8%. Preostali iznos poreza na dobit odnosi se na tekuća potraživanja (plaćene akontacije) i obveze za tekuće razdoblje.

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
28. Ukalkulirani rashodi i odgođeni prihodi

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	HRK'000	HRK'000
Ukalkulirane zatezne kamate prema dobavljačima	4.492	4.366
Ukalkulirani troškovi iz redovnog poslovanja /i/	2.491	207
Ukalkulirani troškovi kamata po osnovi primljenih kredita	1.476	1.623
Ukalkulirani troškovi naknade po osnovi PIK instrumenta	1.176	743
Ukalkulirani troškovi kamata po osnovi razlučnih obveza	-	403
Ostale obveze	-	39
	9.635	7.381

/i/ Najveći iznos na dan 31. prosinca 2018. g. odnosi se na obveze prema domicilnim kooperantima u Alžiru, koji su bili angažirani na izvođenju radova na izgradnji bolničkog kompleksa.

29. Izvan-bilančne pozicije

Sljedeća tablica prikazuje ugovorne iznose izvan-bilančnih financijskih instrumenata Grupe:

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	HRK'000	HRK'000
Garancije		
- u stranoj valuti	119.469	139.142
	119.469	139.142

Najveći iznos prikazanih garancija na dan 31. prosinca 2018. g. odnosi se na bankarske garancije na projektima koji su završeni u prošlom stoljeću. Smanjenje iznosa tijekom 2018. g. odnosi se na raskid ugovora u Alžiru.

30. Nepredvidive obveze

U razdoblju prije pokretanja predstečajne nagodbe Grupa je bila tuženik u više sudskih parnica koje su podignute protiv Grupe radi naknade štete nastale povredom ugovora ili uobičajenih poslovnih uzanci. Nakon usvajanja predstečajne nagodbe, veliki broj pokrenutih parnica je obustavljen zbog toga što su utužene tražbine regulirane u sklopu procesa predstečajne nagodbe (bilješka 23). Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, parnice i ovršni postupci se nastavljaju za one tražbine koje su tužitelji pravodobno prijavili u procesu predstečajne nagodbe, a koje je Grupa osporila. U slučaju negativnog ishoda po Grupi u takvim procesima, tužitelj ima pravo na prisilnu naplatu tražbine sukladno načelima insolventnog prava. Prema prijavama vjerovnika u predstečajnoj nagodbi, prijavljene tražbine koje je Grupa osporila i za koje se još vode parnični/ovršni postupci na dan 31. prosinca 2018. g. iznose oko 3,6 milijuna kuna (31. prosinca 2017. g.: 84 milijuna kuna). Navedeni iznosi uključuju samo glavicu, bez

obračunatih zatezних kamata i troškova postupka te se odnose na dva odvojena procesa na dan 31. prosinca 2018. g. (31. prosinca 2017. g.: tri procesa).

Nadalje, značajni dio sudskih procesa protiv Grupe odnosi se na tražbine koje su nastale prije pokretanja predstečajne nagodbe, ali nisu regulirane predstečajnom nagodbom zbog toga što nisu prijavljene u predstečajni postupak (niti od strane dužnika – matičnog Društva niti od strane tužitelja). Promatrano prema veličini tužbenih zahtjeva, najznačajniji iznos odnosi se na parnicu pokrenutu tijekom 90-tih godina prošlog stoljeća u vrijednosti od oko 4 milijuna USD (samo glavnica). Prvostupanjski sud je odbacio tužbeni zahtjev zbog toga što tražbina nije pravodobno prijavljena u predstečajni postupak. Tužitelj je podnio žalbu, ali VTS je potvrdio prvostupanjsku presudu. Tužitelj je podnio reviziju Vrhovnom sudu. Isti tužitelj pokrenuo je upravni postupak protiv Financijske agencije zbog neprihvatanja njegove prijave tražbine u predstečajni postupak. Upravni postupak je pravomoćno okončan u korist Financijske agencije.

Prvostupanjski i drugostupanjski sudovi u pravilu odbacuju/obustavljaju tužbene zahtjeve/ovrhe za tražbine koje su nastale prije pokretanja predstečajne nagode, a koje nisu regulirane putem usvojene predstečajne nagodbe, s obrazloženjem da nije moguće pokretati/nastaviti ovršni, upravni ili parnični postupak nakon usvajanja predstečajne nagodbe ako tražbine nisu prijavljene u predstečajni postupak. Još uvijek nije poznat stav Vrhovnog suda RH po tom pravnom pitanju. Promatrano s aspekta neizvjesnosti, vrijednost spora za Grupu najznačajnije parnice po ovom pravnom pitanju iznosi 2 milijuna kuna (bez zatezних kamata od 2010. g.). U navedenom procesu postoji prvostupanjska i drugostupanjska (pravomoćna presuda VTS-a) u korist tužitelja, ali i presuda Županijskog suda u korist Grupe, na temelju koje je tužitelju u svojstvu ovrhovoditelja onemogućena provedba ovrhe. Ovrhovoditelj je podnio reviziju Vrhovnom sudu. Vrijednost ostalih parnica po sličnom pravnom pitanju za koje postoji neizvjesnost iznosi oko 3 milijuna kuna (bez zatezних kamata i troškova postupka).

Nadalje, Grupa je u procesu predstečajne nagodbe priznala tražbine u visini od oko 15 milijuna kuna (iznos se odnosi samo na glavnica), a koji iznos je utvrđen u usvojenoj predstečajnoj nagodbi u skupini tražbina koje se podmiruju obveznicama Laništa (bilješka 23). Vrhovni sud je naknadno preinačio odluku u korist Grupe. Tužitelj je podnio tužbu Ustavnom sudu. Lanište nije izdalo obveznice te je Grupa otpisala obveze koje se odnose na predmetne tražbine. Postoji pravna neizvjesnost oko moguće prisilne naplate tražbina koje su utvrđene u predstečajnoj nagodbi, a koje su naknadno ukinute na temelju odluke viših sudova.

Nadalje, značajni dio tužbenih procesa odnosi se na različne vjerovnike u procesu predstečajne nagodbe. U sklopu procesa predstečajne nagodbe, jedan od različnih vjerovnika prijavio je različno pravo na poslovnim udjelima u ovisnom društvu Lanište, a temeljem Rješenja o ovrsi Trgovačkog suda iz 2012. godini. U knjizi poslovnih udjela ovisnog društva založno pravo po osnovi Rješenja o ovrsi nije provedeno te Grupa smatra da ne postoji različno pravo navedenog vjerovnika na udjelima u društvu Lanište. Na zahtjev vjerovnika (ovrhovoditelja) proces ovrhe je krajem 2018. g. nastavljen. Grupa je podnijela žalbu VTS-u. Isti vjerovnik vodio je ovršni postupak na udjelima u jednom društvu koji predstavljaju 20% temeljnog kapitala, a koji postupak je završio tijekom 2018. g. prodajom udjela u ovršnom postupku (bilješka 17). Tražbina navedenog vjerovnika na dan 31. prosinca 2018. g. iznosi 27 milijuna kuna (uključujući zatezne kamate i troškove postupka).

Nadalje, u korist jednog od razlučnih vjerovnika postoji prvostupanjska presuda kojom je potvrđena pravna osnova i visina tužbenog zahtjeva. Tužbeni zahtjev pokrenut je tijekom 2009. godine, a vrijednost spora iznosi oko 7 milijuna kuna (glavnica, bez zateznih kamata od 2009. g.). Razlučni vjerovnik prijavio je tražbinu u procesu predstečajne nagodbe u visini od oko 12 milijuna kuna (uključujući kamate i troškove postupka). Tužbeni proces trenutno se nalazi u prekidu na VTS-u. Grupa je od VTS-a zatražila obustavu postupka zbog toga što smatra da se razlučni vjerovnici mogu namiriti samo iz imovine na kojoj su imali različno pravo na dan pokretanja predstečajnog postupka. Još uvijek nije utvrđena sudska praksa Visokog trgovačkog suda i Vrhovnog suda o pravnoj sudbini tražbina koje su u sklopu procesa predstečajne nagodbe prijavljene kao tražbine razlučnih vjerovnika.

Grupa ima nekoliko sudskih procesa u svojstvu tuženika koji se ne odnose na predstečajni proces matičnog Društva. Ukupna vrijednost navedenih sporova koji nisu priznati u bilanci iznosi 0,1 milijun kuna.

Nadalje, ukupna potencijalna izloženost Grupe na dan 31. prosinca 2018. g. po osnovi raskida ugovora o izgradnji bolničkog kompleksa u Alžiru iznosi oko 13,8 milijuna kuna, a koji iznos se sastoji od 8,4 milijuna kuna po osnovi regresnog prava banke proizašlog iz isplate protestiranih garancija, 3,7 milijuna kuna po osnovi zahtjeva podizvođača i 1,7 milijuna kuna potencijalnog gubitka imovine u Alžiru na temelju zahtjeva investitora / lokalnih kooperanata. Osim prethodnog navedenog, Grupa na projektu izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru ima uvjetne obveze prema inozemnim dobavljačima u ukupnom ugovorenom iznosu od 26 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. g., koje su uvjetovane uplatama od strane krajnjeg investitora na projektu te ugovore zbog toga ne iskazuje u bilanci kao financijske obveze.

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
31. Povezana društva

Značajne transakcije s povezanim stranama bile su kako slijedi:

<i>Povezana društva i ključni dioničari</i>	31. prosinca 2018. HRK'000	31. prosinca 2017. HRK'000
Prodaja povezanim društvima		
Prodaja i zakup povezanim društvima	109	99
	109	99
Kupnja od povezanih društava		
Kupnja od povezanih društava	-	(592)
	-	(592)
Ostali prihod / (rashodi)		
Vrijednosna usklađenja i ostali dobiti / (gubici) iz poslovanja - neto	(1.701)	(1.021)
	(1.701)	(1.021)
Potraživanja od povezanih društava		
<i>Kratkoročna</i>	-	-
Kupci i ostala potraživanja od povezanih	83	37
	83	37
Dani zajmovi		
<i>Kratkoročni</i>	1.200	412
	1.200	412

Ključni menadžment

Članovi Uprave i Nadzornog odbora su sudjelovali u vlasničkoj strukturi Grupe kao što je prikazano u bilješki 1.

U 2018. g. bruto naknada Upravi iznosila je 3.466 tisuća kuna (2017. godine: 2.042 tisuće kuna). Ukupna naknada Upravi je uključena u troškove osoblja. U 2018. godini ukupna bruto naknada Nadzornom odboru iznosila je 613 tisuća kuna (2017. godine: 395 tisuća kuna). Članovi Nadzornog odbora pružili su usluge Grupi u iznosu od 130 tisuća kuna (bez PDV-a) tijekom 2018. g. (2017. g.: 159 tisuća kuna).

32. Financijski instrumenti

Grupa je u svom poslovanju najviše izloženo kreditnom, kamatnom i valutnom riziku.

Grupa ne koristi derivatne financijske instrumente u upravljanju rizicima. Politike upravljanja rizikom koje se odnose na kratkotrajnu i dugotrajnu financijsku imovinu, kratkotrajna i dugotrajna potraživanja, upravljanje gotovinom te dugovima i obvezama mogu se sažeti kako slijedi:

a) Rizik upravljanja kapitalom

Upravljanje kapitalom od strane Grupe provodi se tako da se osigurava daljnje poslovanje i pritom omogućiti adekvatni povrat dioničarima kroz optimizaciju odnosa kapitala i dugovanja.

Struktura kapitala Grupe sastoji se od obveza, novca i novčanih ekvivalenata i kapitala pripadajućeg članovima Grupe, koji uključuje temeljni kapital, rezerve i zadržanu dobit.

Grupa upravlja kapitalom i vrši potrebne usklade istog u skladu s promjenama ekonomskih uvjeta na tržištu i značajkama rizika svoje imovine. U svrhu usklade ili održavanja kapitalne strukture, Grupa može donijeti odluku o isplati dividende vlasniku, povećati/smanjiti temeljni kapital, prodati imovinu da smanji obveze i slično. Ciljevi, politike i procesi nisu bili mijenjani tijekom razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2018. g. i 31. prosinca 2017. g.

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dug	490.157	534.582
Umanjeno za novac i novčane ekvivalente	(16.490)	(3.924)
Neto dug	473.667	530.658
Kapital	114.939	107.204
Kapital i neto dug	588.606	637.862
Pokazatelj zaduženosti	80%	83%

b) Značajne računovodstvene politike

Detalji vezani uz usvojene značajne računovodstvene politike i metode, uključujući i kriterije za priznavanje, temelj mjerenja i temelj priznavanja prihoda i rashoda, za svaku značajnu stavku financijske imovine i financijskih obveza te kapitala objašnjeni su u bilješci 2.

Računovodstvene politike za financijske instrumente su primijenjene na dolje navedene pozicije bilance:

	Bilješka	Financijska imovina po amortiziranom trošku HRK'000	Financijska imovina po fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka HRK'000	Ukupno imovina klasificirana prema MSFI 9 HRK'000
31. prosinca 2018.				
Dugotrajna potraživanja	15	580.061	-	580.061
Dani depoziti	16	17.422	48.214	65.636
Zajmovi	16	93	2.062	2.155
Ulaganje u dužničke instrumente	16	35	-	35
Ulaganje u novčane fondove	16	-	3.107	3.107
Potraživanja od kupaca	19	5.078	-	5.078
Ostala potraživanja iz poslovanja	19	481	-	481
Novac	20	16.490	-	16.490
		619.660	53.383	673.043

	Bilješka	Obveze po amortiziranom trošku HRK'000
31. prosinca 2018.		
Osigurane obveze prema banaka	23	260.446
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	23	232.310
Obveze za zajmove i depozit	23,24	65.277
Dobavljači i ostale obveze	25,27,28	74.758
		632.791

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

	Bilješka	Zajmovi i potraživanja HRK'000	Imovina po fer vrijednosti kroz RDG HRK'000	Ulaganja koja se drže do dospjeća HRK'000	Ukupno imovina klasificirana prema MRS 39 HRK'000
31. prosinca 2017.					
Dugotrajna fin. imovina	15,16	599.351	-	49.520	648.871
Kratkotrajna fin. imovina	16	1.786	4.157	539	6.482
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	19	28.134	-	-	28.134
Novac	20	7.377	-	-	7.377
		636.648	4.157	50.059	690.864

	Bilješka	Obveze po amortiziranom trošku HRK'000
31. prosinca 2017.		
Osigurane obveze prema banaka	23	288.680
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	23	248.558
Obveze za zajmove i depozit	23,24	48.930
Dobavljači i ostale obveze	25,27,28	83.397
		669.565

Sve iskazane obveze Grupe su klasificirane u kategoriju „Obveze po amortiziranom trošku“.

Grupa je u prosincu 2018. g. potpisala forward ugovor o preuzimanju trgovačkog društva - nositelja energetskog projekta u Republici Hrvatskoj. Ugovorna cijena preuzimanja iznosila je 90.402 tisuće kuna. Ugovoreni dan izvršenja bio je 1. veljače 2019. g. uz uvjet ispunjenja uvjeta od strane prodavatelja. Prodavatelj nije ispunio uvjete te je ugovor ex lege (po zakonu) raskinut. Zbog toga što je ispunjenje ugovora ovisilo o nepredvidivim budućim događajima, Uprava je procijenila da ugovor na dan 31. prosinca 2018. g. nije predstavljao financijski instrument (derivativ). Posljedično navedenom, Uprava nije izvršila procjenu fer vrijednosti ugovora na dan 31. prosinca 2018. g.

Fer vrijednosti financijske imovine i obveza

Sljedeća tabela predstavlja financijsku imovinu vrednovane po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju sukladno hijerarhiji fer vrijednosti (Grupa nema financijskih obveza koju su klasificirane kao Obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka). Ova hijerarhija grupira financijsku imovinu u 3 razine ovisno o značajnosti ulaznih varijabli korištenih u mjerenju fer vrijednosti financijske imovine i obveza. Hijerarhija fer vrijednosti ima sljedeće razine:

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

- 1. razina: cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze
- 2. razina: ulazne varijable koje ne predstavljaju gore navedene cijene iz 1. razine već su vidljive za imovinu ili obvezu, bilo direktno (npr. kao cijene) ili indirektno (npr. izvedene iz cijena)
- 3. razina: ulazne varijable za imovinu ili obvezu koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima

Razina unutar koje je financijska imovina klasificirana je temeljena na najnižoj razini značajne ulazne varijable korištene u mjerenju fer vrijednosti. Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju grupirane su unutar hijerarhije fer vrijednosti kako slijedi:

31. prosinca 2018.	1. razina HRK'000	2. razina HRK'000	3. razina HRK'000	Ukupno HRK'000
Imovina (bilješka 16)				
Obveznice	-	-	35	35
Udjeli u novčanim fondovima	3.107	-	-	3.107
	3.107	-	35	3.142
31. prosinca 2017.	1. razina HRK'000	2. razina HRK'000	3. razina HRK'000	Ukupno HRK'000
Imovina (bilješka 16)				
Obveznice	-	-	35	35
Udjeli u novčanim fondovima	4.157	-	-	4.157
	4.157	-	35	4.192

Fer vrijednost financijske imovine je određena na slijedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine kojima se trguje prema standardnim uvjetima i odredbama tržišta određena je tako da odražava tržišnu cijenu (pod uvjetom da promet takvom imovinom na uređenom značajan i reprezentativan);
- Fer vrijednost ostale financijske imovine (uključujući derivative) je definirana u skladu s općeprihvaćenim cjenovnim modelom baziranom na analizi diskontiranog novčanog tijeka primjenom cijena koje se koriste tijekom tržišnih transakcija i kotiranih cijena sličnih instrumenata;
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata određuje se prema kotiranim cijenama. Kada nisu poznate informacije o takvim cijenama, koristi se analiza diskontiranog novčanog tijeka koristeći krivulju prinosa za vijek trajanja instrumenta ne-opcijskih vrijednosnica, i opcijski model cijena za opcijske vrijednosnice; i
- Fer vrijednosti ugovora o financijskim jamstvima određena je pomoću opcijskog modela gdje je glavna pretpostavka popust koji pojedini partneri procjenjuju na temelju tržišnih informacija i iznosa gubitka radi danih popusta.

Gornja tabela odnosi se na financijske instrumente koje se u izvještaju o financijskom položaju iskazuju po fer vrijednosti.

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

U sljedećoj tabeli prikazane su fer vrijednosti najznačajnijih financijskih instrumenata Grupe:

	Bilješka	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2018.					
Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene	15	-	-	736.914	736.914
Obveza za izdane obveznice i obveza po osnovi predstečajne nagodbe	23	-	(109.320)	-	(109.320)
	Bilješka	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2017.					
Potraživanje od Zakupnika - zakup Arene	15	-	-	720.790	720.790
Obveza za izdane obveznice i obveza po osnovi predstečajne nagodbe	23	-	(129.276)	-	(129.276)

Fer vrijednost potraživanja od Zakupnika određena je diskontiranjem očekivanog novčanog tijeka financijskog instrumenta po tržišnoj stopi. Očekivani novčani tijekovi temelje se na ugovornim uvjetima opisani u bilješkama 1 i 15 i 26. Procjena obveze za izdane obveznice i obveze po osnovi predstečajne nagodbe utvrđena je na temelju javno dostupnih podataka o realiziranim transakcijama na uređenom tržištu. Ostale značajne ulazne varijable koje nisu vidljive na tržištu, a koje su korištene u procjeni na dan 31. prosinca 2018. g.:

- diskontna stopa u rasponu od 5,5% do 7% za potraživanje od Zakupnika po osnovi zakupa Arene;
- prosječni godišnji HICP indeks u rasponu od 1% od 1,8% do kraja Ugovora o zakupu;
- Kupoprodajne cijene obveznica izvan uređenog tržišta.

Ostale značajne ulazne varijable koje nisu vidljive na tržištu, a koje su korištene u procjeni na dan 31. prosinca 2017. g.:

- diskontna stopa 7% za potraživanje od Zakupnika po osnovi zakupa Arene;
- HICP indeks u iznosu od 1,5% do kraja Ugovora o zakupu;
- cijene obveznice na strani ponude i potražnje na uređenom tržištu.

Za ostale financijske instrumente Grupa je koristila sljedeće metode i pretpostavke prilikom procjene fer vrijednosti:

Ulaganja u kapital društava koja nisu ovisna i pridružena društva- udjeli i dionice

Za vrijednosnice koje aktivno kotiraju na burzi korištene su tržišne cijene. Za ostale dionice i udjele prilikom izračuna fer vrijednosti korištene su procjene financijskog položaja subjekata u kojima Grupa drži dionice i udjele, točnije procjene njihovih očekivanih slobodnih novčanih tokova diskontiranih na sadašnju vrijednost. Ulaganja u kapital društava u cijelosti su ispravljena zbog loše financijske pozicije subjekata (stečaja i sl.).

Ostala potraživanja, zajmovi i depoziti

Za imovinu koja dospijeva unutar 12 mjeseci, knjigovodstvena vrijednost približna je fer vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Korištena efektivna kamatna stopa za vrednovanje dugoročnog potraživanja od države (bilješka 15) značajno je viša od trenutne stope prinosa na dugoročni dug države (oko 3%). Zbog toga je knjigovodstvena vrijednost potraživanja niža od trenutne tržišne vrijednosti. Zbog niskih tržišnih kamatnih stopa na oročene depozite, knjigovodstvena vrijednost dugoročnog depozita proizašlog iz Ugovora o zakupu (bilješka 15) značajno ne odstupa od fer vrijednosti.

Obveze prema bankama

Fer vrijednost kratkoročnih obveza je približna knjigovodstvenoj vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Također, fer vrijednost obveza prema bankama koje se namiruju nekretninama i ostalom imovinom u vlasništvu Grupe (PIK instrument i Razlučne obveze) ovisi o tržišnim vrijednostima predmetne imovine. Knjigovodstvena vrijednost takvih obveza jednaka je knjigovodstvenoj vrijednosti predmetne imovine. Uprava nema spoznaja da se fer vrijednost pripadajuće imovine značajno razlikuje od knjigovodstvenih vrijednosti. Za dugoročne obveze, ugovorene kamatne stope (efektivne kamatne stope) značajno ne odstupaju od tržišnih.

Ostali financijski instrumenti

Ostali financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze te dugoročna i kratkoročna rezerviranja. Za financijske instrumente koji dospijevaju unutar 12 mjeseci, knjigovodstvena vrijednost približna je fer vrijednosti uslijed kratkoročnosti ovih instrumenata. Povijesna knjigovodstvena vrijednost rezerviranja je približno jednaka fer vrijednosti. Grupa je procijenila da efekti vremenske vrijednosti novca nisu značajni. Kod dugoročnih obveza prema sadašnjim i bivšim zaposlenicima postoje znatne neizvjesnosti po pitanju roka dospijeća pa nije moguće procijeniti efekte vremenske vrijednosti novca.

c) **Financijski rizik**

Ovaj rizik uključuje tržišni rizik (uključujući rizik promjene deviznih tečajeva, rizik fer vrijednosti kamatnih stopa i rizik porasta cijena), kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promjena tržišnih cijena, kao što su promjena stranih valuta i kamatnih stopa, utjecati na prihod Grupe ili vrijednost njegovih financijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je upravljanje i kontroliranje izloženosti tržišnom riziku unutar prihvatljivih parametara, optimizirajući povrat.

Grupa je prije svega izložena financijskom riziku promjene deviznih tečajeva i promjenama kamatnih stopa. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja tržišnog rizika na Grupu kao niti promjena vezanih za mjerenje i upravljanje tržišnim rizikom.

o **Rizik promjene deviznih tečajeva**

Valute koje podliježu rizicima su prije svega EUR i DZD (Alžirski dinar). Protiv ovog rizika Grupa nije posebno ekonomski zaštićena.

Izloženost Grupe valutnom riziku je kako slijedi:

Izraženo u tisućama kuna

(HRK'000)

2018.

	EUR	Ostale valute (DZD, MKD, USD, ostalo)	Ukupno strane valute	HRK	Ukupno
Dugotrajna potraživanja	579.354	-	579.354	707	580.061
Dani depoziti	48.476	-	48.476	17.160	65.636
Zajmovi	344	-	344	1.811	2.155
Ulaganje u dužničke instrumente	-	35	35	-	35
Ulaganje u novčane fondove	-	-	-	3.107	3.107
Potraživanja od kupaca	3.272	350	3.622	1.456	5.078
Ostala potraživanja iz poslovanja	25	132	157	324	481
Novac i novč. ekvivalenti	2.121	1.758	3.879	12.611	16.490
Osigurane obveze prema bankama	(136.707)	-	(136.707)	(123.739)	(260.446)
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	(232.306)	-	(232.306)	(4)	(232.310)
Obveze za zajmove i depozite	(65.213)	(15)	(65.228)	(49)	(65.277)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(28.169)	(4.471)	(32.640)	(42.118)	(74.758)
	171.197	(2.211)	168.986	(128.734)	40.252

INGRA d.d. i ovisna društva

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

Izraženo u tisućama kuna

(HRK'000)

2017.	EUR	Ostale valute (DZD, MKD, USD)	Ukupno strane valute	HRK	Ukupno
Dugoročni depoziti i dugoročna potraživanja	648.173	35	648.208	663	648.871
Potraživanja od kupaca	14.509	2.226	16.735	6.767	23.502
Ostala kratkoročna potraživanja	182	6.115	6.297	(1.665)	4.632
Dani kratkoročni zajmovi, depoziti i ostala fin. imovina	541	10	551	5.931	6.482
Novac i novč. ekvivalenti	1.583	1.898	3.481	3.896	7.377
Osigurane obveze prema bankama	(171.799)	-	(171.799)	(116.881)	(288.680)
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	(15.607)	(6.093)	(21.700)	(57.313)	(79.013)
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	(248.554)	-	(248.554)	(4)	(248.558)
Ostale dugoročne obveze	(48.839)	-	(48.839)	(4.475)	(53.314)
	180.189	4.191	184.380	(163.081)	21.299

Analiza osjetljivosti

Jačanje tečaja kune u odnosu na sljedeće valute za prosječnu promjenu tečaja na dan izvještavanja povećalo/(smanjilo) bi dobit prije poreza za sljedeće vrijednosti:

	2018. Utjecaj na dobit prije poreza HRK'000	2017. Utjecaj na dobit prije poreza HRK'000
EUR - 1%	(1.712)	(1.802)
DZD – 4%	68	(48)
MKD – 1%	6	5

Ova analiza pretpostavlja da sve druge varijable, a posebno kamatne stope ostaju nepromijenjene. Slabljenje tečaja kune u odnosu na spomenute valute za iste promjene tečaja na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na dobit prije poreza, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Ugovoreni prihodi na projektima u Alžiru u pravilu se mogu podijeliti na dva dijela: prihode u lokalnoj valuti (netransferabilan dio) te prihode u EUR (transferabilan dio prihoda koje Grupa ima pravo povući u tuzemstvo). Prilikom sklapanja ugovora Grupa nastoji netransferabilan dio prihoda ugovoriti do visine predviđenih troškova u lokalnoj valuti pa se može reći da je izloženost tečajnom riziku u lokalnoj valuti pokrivena (prihodi u lokalnoj valuti približno su jednaki troškovima u lokalnoj valuti). Kroz godine, Grupa je rizike po valutnoj izloženosti reguliralo tako da je i u zemljama koje se smatraju tradicionalno dolarskima, svoje ugovore konvertiralo u EUR.

- **Rizik kamatnih stopa**

Grupa je izložena kamatnom riziku iz razloga što je dio primljenih kredita bio ugovoren po promjenjivim kamatnim stopama, dok je istovremeno većina imovine nekamatonsna. Grupa nije koristila instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnom riziku.

Slijedeća tablica prikazuje osjetljivost promjene kamatnih stopa vezano za primljene kredite Grupe na 31. prosinca 2018. g. i na dan 31. prosinca 2017. g., uz pretpostavku da su sve ostale varijable konstantne, na dobitak prije oporezivanja.

	Povećanje/ smanjenje u postotku	Učinak na dobit prije oporezivanja HRK'000
2018.		
HRK	+1%	(482)
HRK	-1%	482
	Povećanje/ smanjenje u postotku	Učinak na dobit prije oporezivanja HRK'000
2017.		
HRK	+1%	(488)
HRK	-1%	488

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

○ **Ostali cjenovni rizici**

Grupa nije značajno izložena ostalim cjenovnim rizicima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana ugovornog odnosa neće izvršiti svoje obveze te će time uzrokovati nastajanje financijskog gubitka drugoj strani. Grupa se služi javno objavljenim informacijama o financijskom položaju kupaca i koristi svoju bazu podataka kako bi rangirala značajnije kupce. Najznačajniji kreditni rizik odnosi se na potraživanje od Zakupnika po osnovi zakupa Arene (bilješke 1 i 15). Značajan dio kreditnog rizika proizlazi iz potraživanja od kupaca.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, na datum izvještavanja, za potraživanja od kupaca prema regijama je kako slijedi:

	2018.	2017.
	HRK'000	HRK'000
Hrvatska	1.457	5.298
Inozemstvo	3.621	12.901
	5.078	18.199

Preciznija izloženost po zemljama vidljiva je u bilješci 3, u prikazu poslovanja po segmentima.

INGRA d.d. i ovisna društva
BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

Kretanje bruto iznosa i ispravka vrijednosti financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku tijekom 2018. g. je bilo kako slijedi:

HRK'000	31. prosinca 2018.				1. siječnja 2018.			
	1. stupanj	2. stupanj	3. stupanj	Ukupno	1. stupanj	2. stupanj	3. stupanj	Ukupno
Bruto iznos	618.677	3.320	8.366	630.363	612.321	14.480	6.310	633.111
Dugotrajna potraživanja	584.490	873	-	585.363	603.991	873	-	604.864
Dani depoziti	17.569	-	-	17.569	539	-	-	539
Zajmovi	93	-	-	93	379	-	-	379
Ulaganje u dužničke instrumente	35	-	-	35	35	-	-	35
Potraživanja od kupaca	-	1.966	8.366	10.332	-	12.707	6.310	19.017
Ostala potraživanja iz poslovanja	-	481	-	481	-	900	-	900
Novac	16.490	-	-	16.490	7.377	-	-	7.377
Ispravak vrijednosti	(5.283)	(166)	(5.254)	(10.703)	(2.011)	(210)	(4.455)	(6.676)
Dugotrajna potraživanja	(5.135)	(166)	-	(5.301)	(2.011)	(210)	-	(2.221)
Dani depoziti	(148)	-	-	(148)	-	-	-	-
Zajmovi	-	-	-	-	-	-	-	-
Ulaganje u dužničke instrumente	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca	-	-	(5.254)	(5.254)	-	-	(4.455)	(4.455)
Ostala potraživanja iz poslovanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Novac	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednosti	613.394	3.154	3.112	619.660	610.310	14.270	1.855	626.435
Dugotrajna potraživanja	579.355	707	-	580.062	601.980	663	-	602.643
Dani depoziti	17.421	-	-	17.421	539	-	-	539
Zajmovi	93	-	-	93	379	-	-	379
Ulaganje u dužničke instrumente	35	-	-	35	35	-	-	35
Potraživanja od kupaca	-	1.966	3.112	5.078	-	12.707	1.855	14.562
Ostala potraživanja iz poslovanja	-	481	-	481	-	900	-	900
Novac	16.490	-	-	16.490	7.377	-	-	7.377

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

Kretanje ispravka vrijednosti kroz 2018. g. je bilo kako slijedi:

Ispravak vrijednosti	Dugotrajna potraživanja				Depoziti i zajmovi			
	12- mesečni očekivan i gubitak	očekivan i gubitak kroz životni ciklus - bez kreditnih gubitaka	očekivan i gubitak kroz životni ciklus - kreditni gubici	Ukupno	12- mesečni očekivan i gubitak	očekivan i gubitak kroz životni ciklus - bez kreditnih gubitaka	očekivan i gubitak kroz životni ciklus - kreditni gubici	Ukupno
Početni iznos sukladno MRS-u 39	-	210	-	210	-	-	264	264
Usklađenja za inicijalnu primjenu MSFI-a 9	2.011	-	-	2.011	-	-	(264)	(264)
Početni iznos na dan 1. siječnja sukladno MSFI-u 9	2.011	210	-	2.221	-	-	-	-
Gubici priznati u računu dobiti i gubitka	3.151	-	-	3.151	148	-	-	148
Efektivna kamatna stopa i tečajne razlike	(27)	(44)	-	(71)	-	-	-	-
Otpis prethodno umanjene imovine	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na 31. prosinca	5.135	166	-	5.301	148	-	-	148

Ispravak vrijednosti	Potraživanja od kupaca			Ostala potraživanja iz poslovanja		
	očekivani gubitak kroz životni ciklus - bez kreditnih gubitaka	očekivani gubitak kroz životni ciklus - kreditni gubici	Ukupno	očekivani gubitak kroz životni ciklus - bez kreditnih gubitaka	očekivani gubitak kroz životni ciklus - kreditni gubici	Ukupno
Početni iznos sukladno MRS-u 39	-	9.426	9.426	-	90	90
Usklađenja za inicijalnu primjenu MSFI-a 9	-	(4.971)	(4.971)	-	(90)	(90)
Početni iznos na dan 1. siječnja sukladno MSFI-u 9	-	4.455	4.455	-	-	-
Gubici priznati u računu dobiti i gubitka	232	-	232	3.107	-	3.107
Novi iznosi bez utjecaja na račun dobiti i gubitka	-	741	741	-	1.363	1.363
Prijenos u kreditne gubitke	(232)	232	-	(3.107)	3.107	-
Otpis prethodno umanjene imovine	-	(174)	(174)	-	(4.470)	(4.470)
Stanje na 31. prosinca	-	5.254	5.254	-	-	-

Dugotrajna potraživanja i dani depoziti

Potraživanje i dani depoziti u najvećem se iznosu odnose na projekt Arene Zagreb (bilješke 1, 15, 16) pa se iskazani saldo ispravaka vrijednosti i očekivani gubici u 2018. godini upravo odnose na opisani projekt. Očekivani gubici potraživanja od Zakupnika na dan 1. siječnja 2018. g. u iznosu od 2.011 tisuća kuna i priznati gubici u računu dobiti i gubitka tijekom 2018. g. u iznosu od 3.151 tisuću kuna predstavljaju 12-mjesečni PD (eng. probability of default) Zakupnika, izveden na temelju 12-mjesečnog PD Republike Hrvatske te analize i usporedbe prinosa na dužničke vrijednosne papire Zakupnika i Republike Hrvatske sličnih karakteristika.

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

Potraživanja od kupaca i ostala kratkotrajna potraživanja

Na izloženost Grupe kreditnom riziku uglavnom utječu individualne karakteristike pojedinog kupca. Demografija kupaca, uključujući rizik industrije i zemlje u kojoj kupac posluje ima manji utjecaj na kreditni rizik. Grupa određuje ispravak vrijednosti kupaca kao procjenu očekivanih gubitaka. Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup izračuna očekivanih gubitaka za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja. Grupa ima veliku koncentraciju kreditnog rizika kod malog broja kupaca pa svakog kupca i svako pojedino potraživanje unutar pojedinog kupca zasebno razmatra. Gubici od umanjena se iskazuju na osnovu individualnog pristupa prema svakoj tražbini, prvenstveno uzimajući u obzir rokove dospjeća, iako nema zadana ograničenja mjerena starosnom strukturom potraživanja. Na temelju povijesnih podataka, Uprava je procijenila da očekivani kreditni gubici potraživanja od kupaca razvrstana u stupanj 2. nisu značajna pa ih sukladno tome nije zasebno iskazala. U povijesnim razdobljima, kreditni gubici uglavnom su se javljali kao rezultat izvanrednih okolnosti i čimbenika pa izračun očekivanih kreditnih gubitaka na temelju matrice povijesnih podataka nije primjenjiv. Potraživanja od kupaca koja su razvrstana u skupinu na koju se primjenjuje stupanj 3., odnose se na potraživanja koja su dospjela više od 365 dana. Od ukupnog iznosa bruto potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2018. g. razvrstana u skupinu 3. (8.366 tisuća kuna), Uprava smatra da je iskazani neto knjigovodstveni iznos od 3.112 tisuće kuna u potpunosti nadoknadiv u sljedećem razdoblju. Najveći dio navedenog iznosa odnosi se na potraživanja proizašla iz poslovanja u inozemstvu.

Gubici priznati u računu dobiti i gubitka proizašli iz ostalih potraživanja iz poslovanja tijekom 2018. g. u iznosu od 3.107 tisuća kuna odnose se na inozemno poslovanje, točnije potraživanja od partnera (suizvođača) na obustavljenom projektu izgradnje bolničkog kompleksa u Alžiru (bilješka 9). Potraživanja su prijavljena u predstečajni postupak bivšeg partnera (suizvođača). Otpis prethodno umanjanih ostalih potraživanja u iznosu od 4.470 tisuća kuna najvećim dijelom se odnosi na prijavljenu tražbinu u predstečajni postupak bivšeg partnera (suizvođača) na projektu. Uprava je procijenila da zbog trenutne financijske situacije bivšeg partnera (suizvođača) ne postoji razumno očekivanje da će se potraživanje naplatiti pa je sukladno tome potraživanje otpisano.

Starosna struktura potraživanja od kupaca (od trećih strana i povezanih društava) na dan 31. prosinca 2018. g., koja su za potrebe izračuna očekivanih gubitaka razvrstana u stupanj 2. bila je kako slijedi:

	HRK'000
Nedospjela	1.287
Do 1 mjeseca	559
Od 1 – 3 mjeseca	69
Od 3 – 12 mjeseci	51
	1.966

Starosna struktura potraživanja od kupaca (od trećih strana i povezanih društava) na dan 31. prosinca 2017. g., kretanje ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca i ostale financijske imovine tijekom 2017. g. je prikazano u nastavku:

	HRK'000
Nedospjela	13.205
Do 1 mjeseca	2.668
Od 1 – 3 mjeseca	4.233
Od 3 – 12 mjeseci	1.541
Preko godine dana	1.855
	23.502

INGRA d.d. i ovisna društva

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

Kretanje ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca:

	2017. HRK'000
Stanje 1. siječnja	9.162
Rezervirano u godini	264
Isknjiženo	-
Stanje 31. prosinca	9.426

Kretanje ispravka vrijednosti financijske imovine:

	2017. HRK'000
Stanje 1. siječnja	2.514
Rezervirano u godini	1.020
Isknjiženo	-
Naplaćeno u godini/Umanjenje gubitka	-
Stanje 31. prosinca	3.534

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze u roku. Aktivnosti Grupe na poboljšanje likvidnosti su navedene u bilješci 23. Slijedeća tablica prikazuje dospelost financijskih obveza Grupe na dan 31. prosinca 2018. g. i na dan 31. prosinca 2017. g. sukladno ugovorenim ne-diskontiranim plaćanjima (uključujući nepriznate zatezne kamate):

<i>Izraženo u tisućama kuna (HRK'000)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 2 godine	2 – 5 godina	Više od 5 godina
31. prosinca 2018.						
Osigurane obveze prema banaka	260.446	265.171	163.116	102.055	-	-
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	232.310	501.391	60	11.182	133.656	356.493
Obveze za zajmove i depozit	65.277	65.246	-	-	33	65.213
Dobavljači i ostale obveze	74.758	81.862	77.411	-	-	4.451
	632.791	913.670	240.587	113.237	133.689	426.157

<i>Izraženo u tisućama kuna (HRK'000)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 2 godine	2 – 5 godina	Više od 5 godina
31. prosinca 2017.						
Osigurane obveze prema banaka	288.680	299.348	156.124	39.994	103.230	-
Obveze po osnovi predstečajne nagodbe - obveznica/zajam	248.558	590.883	4	-	120.025	470.854
Obveze za zajmove i depozit	48.930	48.930	91	-	-	48.839
Dobavljači i ostale obveze	83.397	83.397	78.922	-	-	4.475
	669.565	1.022.558	235.141	39.994	223.255	524.168

Slijedeća tabela pokazuje ne-diskontirana plaćanja „Obveze prema dobavljačima i ostale obveze“ na temelju internih podataka i procjena Grupe. Razlika u odnosu prethodnu tabelu koja pokazuje ne-diskontirana plaćanja na najraniji mogući datum odnosi se na plaćanje obveze za porez na dobit (bilješka 27).

<i>Izraženo u tisućama kuna (HRK'000)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 2 godine	2 – 5 godina	Više od 5 godina
31. prosinca 2018.						
Dobavljači i ostale obveze	74.758	74.759	47.297	1.458	4.658	21.346
	74.758	74.759	47.297	1.458	4.658	21.346

<i>Izraženo u tisućama kuna (HRK'000)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 2 godine	2 – 5 godina	Više od 5 godina
31. prosinca 2017.						
Dobavljači i ostale obveze	83.397	83.397	57.023	2.012	3.935	20.427
	83.397	83.397	57.023	2.012	3.935	20.427

INGRA d.d. i ovisna društva
BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

33. Odobrenje financijskih izvještaja

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 30. travnja 2019. godine.

Igor Oppenheim
Predsjednik uprave

Danko Deban
član uprave

Dinko Pejković
član uprave

 INGRA
DIONIČKO DRUŠTVO ZA IZGRADNJU INVESTICIJSKIH
OBJEKATA, UVOZ, IZVOZ I ZASTUPSTVA
5 ZAGREB

INGRA d.d. i ovisna društva
GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA
2018. GODINU

Sadržaj

	Stranica
1. Opće informacije o Grupi	96 – 97
2. Izvještaj Uprave o poslovanju u 2018. god.	
2.1. Osnovne značajke razdoblja 01.01. – 31.12.2018.	98
2.2. Prihodi INGRA Grupe u razdoblju 01.01. - 31.12.2018.	98 – 99
2.3. Profitabilnost INGRA Grupe u razdoblju 01.01. - 31.12.2018.	99 – 100
2.4. Financijski položaj	100
2.5. Ostalo	100
3. Razvoj poslovanja Grupe	100 – 101
4. Aktivnosti istraživanja i razvoja	101
5. Značajni događaji nakon kraja poslovne godine	101
6. Izloženost i upravljanje rizicima	101 – 105
7. Podružnice društva	106
8. Informacije o otkupu vlastitih dionica	106
9. Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja	107 – 108

1. Opće informacije o Grupi

Ingra d.d. Zagreb (Društvo) je dioničko društvo registrirano u Republici Hrvatskoj. Sjedište Društva je u Zagrebu, Alexandera von Humboldta 4/b, 10 000 Zagreb. Društvo je registrirano pri Trgovačkom sudu u Zagrebu.

OIB: 14049708426

Matični broj: 03277267

INGRA je trgovačko društvo osnovano 1955. godine kao izvozno udruženje industrijskih proizvođača s područja bivše Jugoslavije s ciljem da za iste proizvođače organizira izvozne aktivnosti i trgovački razvoj. Više od 60 godina svog postojanja INGRA je sudjelovala u izvođenju preko 700 investicijskih projekata u više od 30 zemalja svijeta čija ukupna vrijednost premašuje 10 milijardi USD.

U okviru raznovrsnog djelokruga poslovnih aktivnosti u koje je uključena, INGRA danas posluje kroz tri različita segmenta poslovanja:

- Građevinski inženjering
- Energetski i industrijski inženjering
- Razvoj projekata kroz vlastite investicijske projekte
- Javno privatna partnerstva kao poseban segment razvoja projekata u području javne infrastrukture

Kroz suradnju s više od 40 tvrtki, INGRA je prethodnih godina proširila svoju primarnu djelatnost izvoza investicijskih projekata za poznate naručitelje na investicijske projekte namijenjene tržištu kroz vlastite investicije.

Investicijska izgradnja obavlja se po sistemu "ključ u ruke" i uključuje projektiranje, građevinske radove, isporuku i montažu opreme te puštanje u pogon, na području industrije, infrastrukture, energetike, zdravstva i turizma.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je imala 82 zaposlenika, a na dan 31. prosinca 2017. godine 87 zaposlenika.

Nadzorni odbor

- Davor Štern, predsjednik od 4. ožujka 2019. g.
- Mladen Markoč, član, zamjenik predsjednika od 4. ožujka 2019. g.
- Stjepan Mesić, član, predsjednik do 4. ožujka 2019. g.
- Zdenko Mahmutović, član
- Dubravko Kos, član

Uprava

- Igor Oppenheim, predsjednik
- Danko Deban, član od 7. svibnja 2018. g.
- Dinko Pejković, član od 4. ožujka 2019. g.

Članovi Uprave zastupaju matično Društvo pojedinačno i samostalno.

Vlasnička struktura Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine bila je kako slijedi:

	31. prosinca 2018.	
	Broj dionica	Vlasnički udio %
Igor Oppenheim	1.290.556	9,53%
Juroslav Buljubašić	451.800	3,34%
Tromont d.o.o.	319.970	2,36%
Inhouse Group d.o.o.	227.237	1,68%
Elektroprojekt d.d.	207.450	1,53%
Zagrebačka banka d.d./skrbnički račun	193.356	1,43%
Josip Sedlar	191.860	1,42%
Tomislav Penić	186.457	1,38%
Ante Barač	130.621	0,96%
Zagrebačka banka d.d./skrbnički račun	121.550	0,90%
Ostali	10.224.343	75,48%
	13.545.200	100%

2. Izvještaj Uprave o poslovanju u 2018. godini

2.1. Osnovne značajke razdoblja 01.01. – 31.12.2018.

- ◆ Ukupni prihodi manji su za 27% u odnosu na 2017.g. te iznose 106 milijuna kuna
- ◆ Prihodi od prodaje smanjili su se za 50% na 34 milijuna kuna
- ◆ Poslovni prihodi smanjili su se za 46% na 38 milijuna kuna
- ◆ Prihodi iz inozemstva čine 65% ukupnih prihoda od prodaje
- ◆ Ostvaren je operativni gubitak prije poreza i kamata (EBIT) u iznosu od 16 milijuna kuna dok je gubitak u prethodnom razdoblju iznosio 7 milijuna kuna
- ◆ Neto gubitak razdoblja iznosi 4 milijuna kuna dok je u prethodnom razdoblju ostvarena dobit u iznosu od 13 milijuna kuna

2.2. Prihodi INGRA Grupe u razdoblju 01.01. - 31.12.2018.

Prihodi od prodaje INGRA Grupe iznose 34 milijuna kuna i manji su za 50% u odnosu na prethodno razdoblje. Smanjenje prihoda od prodaje rezultat je jednostranog raskida ugovora na projektu bolnice u Alžiru od strane investitora. Od ukupnih prihoda od prodaje, 22 milijuna kuna ostvareno je na inozemnim tržištima od čega je 14 milijuna kuna na tržištu Alžira, a 7 milijuna kuna na tržištu Njemačke i 1 milijun kuna na tržištu Makedonije. Od ukupnih prihoda u Hrvatskoj u iznosu od 12 milijuna kuna, 9 milijuna kuna ostvareno je na projektu Arene Zagreb po osnovi održavanja nekretnine i logističke potpore u organizaciji događanja.

Tijekom 2018. g. Grupa nije ostvarila prihode od prodaje na projektu stambeno-poslovni kompleks Dvori Lapad u Dubrovniku. Grupa je ostvarila prihode od održavanja i upravljanja navedenog kompleksa u iznosu od 2 milijuna kuna.

Isporuka hidromehaničke i pripadajuće elektro opreme ugovorene osnovnim ugovorom kao i naknadno ugovorenim dodacima za branu L'Ouldjet Mellegue u Alžiru je u cijelosti izvršena u prvom tjednu 2018. te se nalazi na gradilištu brane. Do sada je montirano 90% isporučene opreme dok je stupanj realizacije ukupno ugovorene vrijednosti projekta dosegao 92%. Izvršeno je ispitivanje funkcionalnosti montirane opreme o čemu je izdan zapisnik. Građevinski radovi izgradnje kućice za polaganje opreme za daljinsko upravljanje koje izvodi građevinska tvrtka-investitor Cosider su u zastoju. Postavljene su provizorne instalacije daljinskog upravljanja.

Hidromehanička oprema ugovorena za branu Seklafa u Alžiru je u cijelosti isporučena na gradilište čime je stupanj realizacije projekta dosegao 85%. Od početka rujna 2017. odvijaju se radovi na montaži dijela isporučene hidromehaničke opreme. Dinamika odvijanja radova ovisi o stupnju realizacije građevinskih radova izvedenih od strane alžirskog investitora Cosider.

INGRA je 30. srpnja 2018. objavila da je alžirski investitor neosnovano i jednostrano te protivno ugovornim odredbama i reguliranim postupcima pozvao na plaćanje bankarskih garancija i kontragarancija na projektu bolnice u Alžiru te raskinuo Ugovor o izvođenju radova. Društvo primjenjuje sva raspoloživa pravna sredstva te

nastavlja i pokreće pravne postupke i druge aktivnosti pred lokalnim i međunarodnim sudovima i institucijama u svrhu zaštite od jednostranog i protupravnog postupanja alžirskog investitora te će potraživati naknadu štete koja joj je pričinjena protupravnim sprječavanjem realizacije njezine investicije.

Ukupan iznos aktiviranih garancija iznosi 9,5 milijuna eura, od čega je najveći dio pokriven instrumentima osiguranja suizvođača na ovom projektu. Sukladno MSFI-ima gubitci i potencijalni rizici Ingre po ovom projektu iskazani su financijskih izvještajima.

Na investitorov zahtjev INGRA je u cijelosti izvršila raspremanje gradilišta, uklonivši uredske kontejnere te kontejnere za boravak radnika i opremu. Također je uklonjen preostali materijal koji je nabavljen, a nije ugrađen. Još uvijek se čeka potvrda okončanog obračuna od investitora. Sva veća oprema za izvođenje radova koja je ranije privremeno uvezena u Alžir je izvezena. U tijeku je organizacija povrata preostalog alata i sitnog materijala.

Pred alžirskim sudom predan je zahtjev za isplatu neplaćenih Situacija, te se očekuje očitovanje na okončani obračun kako bi odvjetnički ured mogao predati generalnu tužbu protiv investitora.

Trenutno se kod alžirskih investitora nalazi na razmatranju nekoliko Ingrinih ponuda za izvođenje radova projektiranja, isporuke i montaže hidromehaničke opreme na branama, no problem izdavanja garancija radi rizičnog tržišta Alžira otežava daljnje aktivnosti na navedenom tržištu.

Društvo je smirivanjem ratne situacije u Iraku pokrenulo zamrznute sporazume o suradnji te je pozvano na otvaranje pregovora s Ministarstvom energetike.

Također je postignut načelan dogovor o suradnji s jednom od najvećih kompanija u Azerbajdžanu te je trenutno u pregovorima oko prvog projekta kojim bi se mogla pokrenuti suradnja i investicija u zajedničke projekte na teritoriju Hrvatske.

Društvo je reaktiviralo svoje staro tržište Egipta te pregovara sa predstavnicima egipatske Vlade i nudi prvi projekt koji bi se izvodio s egipatskim partnerom.

2.3. Profitabilnost INGRA Grupe u razdoblju 01.01. - 31.12.2018.

Jednokratna usklađenja koja utječu na EBIT maržu u 2018.g. su pozitivna i iznose 4 milijuna kuna. Navedeno uključuje vrijednosna usklađenja imovine i rezerviranja u ukupnom iznosu od 22 milijuna kuna, a sve kao posljedica raskida Ugovora bolnice na inozemnom tržištu i financijskih poteškoća suizvođača na navedenom projektu. Suizvođač je pokrenuo predstečajni postupak. Dobici od umanjenja/otpisa obveza iznose 26 milijuna kuna.

Rezultat iz financijskih aktivnosti je pozitivan i iznosi 19 milijuna kuna dok je u 2017.g. iznosio 18 milijuna kuna. U navedeni iznos uključeni su prihodi od zakupa Arene Zagreb.

U 2018. godini ostvarena je dobit prije oporezivanja u iznosu od 3 milijuna kuna dok je u 2017.g. dobit prije oporezivanja iznosila 11 milijuna kuna.

Rezultat nakon oporezivanja u 2018.g. je negativan te iznosi 4 milijuna kuna (u 2017.g. ostvarena je neto dobit razdoblja u iznosu od 13 milijuna kuna).

2.4. Financijski položaj

Neto financijski dug na dan 31.12.2018. iznosi 474 milijuna kuna, a na dan 31.12.2017.g. iznosio je 528 milijuna kuna.

2.5. Ostalo

Na redovnoj Glavnoj skupštini INGRE održanoj 15. lipnja 2018. godine jednoglasno su prihvaćena sva izvješća i prijedlozi odluka predloženi od strane Uprave i Nadzornog odbora. Glavna skupština dala je razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora za vođenje i nadzor nad vođenjem Društva u 2017. godini i donijela je odluku o upotrebi dobiti za 2017. godinu. Također je ponovno izabran g. Stjepan Mesić za člana Nadzornog odbora na novo mandatno razdoblje od 4 godine. Glavna skupština je za revizora Društva u 2018. godini imenovala revizorsko društvo PricewaterhouseCoopers d.o.o. iz Zagreba.

Uprava INGRE je proširena novim članom: Nadzorni odbor INGRE d.d. imenovao je 7. svibnja 2018. g. Danka Debana članom Uprave koji zastupa Društvo s predsjednikom Uprave g. Igorom Oppenheimom.

3. Razvoj poslovanja Grupe

Poslovanje tijekom 2018. godine obilježile su promjene poslovnih okolnosti u Alžiru, tradicionalnom tržištu na kojem je INGRA prisutna gotovo pola stoljeća. Promjene ekonomsko – političkih okolnosti utjecale su na cjelokupno gospodarstvo, što se odrazilo i na poslovanje INGRA Grupe, pogotovo u vidu raskida najznačajnijeg projekta - izgradnje vojne bolnice u gradu Alžiru. U skladu s novonastalom situacijom, u narednom razdoblju ne očekuju se novi ugovori na alžirskom tržištu te je u skladu s time Grupa usmjerila poslovne aktivnosti prema drugim potencijalnim tržištima na kojima je dobro poznata, a gdje za projekte koji su u pripremi posjeduje značajne reference. Grupa će aktivnije nastupati na natječajima na tržištima regije i to u Crnoj Gori (projekti niskogradnje), Bosni i Hercegovini (projekti niskogradnje i energetske projekti) i Albaniji (projekti niskogradnje i energetske projekti).

S obzirom na nepromijenjene poslovne okolnosti iz ranijih razdoblja (koje se prvenstveno odnose na otežano ishođenje bankovnih garancija neophodnih za aktivno sudjelovanje u postupcima javne nabave za veće infrastrukturne projekte na domaćem tržištu), Grupa će u narednom razdoblju modificirati poslovni model te će svoju osnovnu djelatnost, inženjering, ponuditi kao uslugu inozemnim kompanijama zainteresiranim za sudjelovanje na realizaciji infrastrukturnih projekata u Republici Hrvatskoj. U navedenu svrhu sklopljeno je više ugovora o poslovnoj suradnji s inozemnim kompanijama zainteresiranim za sudjelovanje na infrastrukturnim projektima. Projekti od interesa partnera odnose se na segment prometa i energetike gdje Grupa posjeduje reference i kvalificirane kadrove te poznaje lokalne propise i zakonske okvire. Pružanjem navedenih usluga Grupa želi zadržati postojeće i steći nove reference kako bi završetkom financijskog restrukturiranja, kada će biti

u mogućnosti osigurati bankovne garancije, mogla samostalno sudjelovati u značajnim infrastrukturnim projektima koji su u najavi. Navedeno financijsko restrukturiranje za cilj ima smanjiti ukupne dugoročne obveze Grupe te optimizirati troškove financiranja u skladu s trenutno dostupnim uvjetima.

Grupa također aktivno sudjeluje na manjim natječajima u području niskogradnje i visokogradnje. Za sudjelovanje na takvim natječajima formirani su manji konzorciji koji sudjeluju na natječajima za obnove pročelja, razne vrsta sanacija i sličnim manjim projektima. INGRA kao vodeći član konzorcija nastupa u ulozi glavnog izvođača i voditelja projekta. U narednom razdoblju očekuje se povećani angažman na manjim projektima i daljnje širenje aktivnosti.

Po provedenom organizacijskom restrukturiranju, a u svrhu povećanja operativne i financijske efikasnosti poslovanja i prilagodbe novim tržišnim kretanjima te u skladu s Planom financijskog i operativnog restrukturiranja Društva usvojenog od strane vjerovnika u sklopu postupka predstečajne nagodbe, Grupa je započela s pripremom plana kadrovskog restrukturiranja.

4. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Grupa aktivno radi na pripremi nekoliko vlastitih investicijskih projekata. Radi se pretežno o projektima vezanim uz izgradnju komercijalnih stambeno – poslovnih objekata te energetske projektima. Ovisno o tržišnim kretanjima i predviđenim profitnim maržama, po dovršetku pripreme određenih projekata Grupa će donijeti odluku da li će pojedine investicije pokrenuti samostalno/u suradnji s partnerima ili će pripremljene projekte ponuditi na tržištu potencijalnim investitorima zainteresiranim za ulaganje na domaćem tržištu, pri čemu bi tada Grupa na navedenim projektima ostala prisutna kroz inženjering i vođenje projekata.

Također, s obzirom na novonastale gospodarsko – političke okolnosti na tržištu Ažira, Grupa (uz manja ulaganja) radi na istraživanju i razvijanju novih tržišta, prije svega u regiji.

5. Značajni događaji nakon kraja poslovne godine

Dana 4. ožujka 2019. godine imenovan je Dinko Pejković za člana uprave Društva.

Upravu Društva čine Igor Oppenheim, predsjednik uprave, Danko Deban, član uprave i Dinko Pejković, član uprave. Svi članovi uprave zastupaju Društvo pojedinačno i samostalno.

6. Izloženost i upravljanje rizicima

Politički rizik

Politički rizik pojedine države uključuje sve rizike povezane s mogućom političkom nestabilnošću, što se u konačnici odražava i na integritet i postojanje države kao takve.

Poslovne aktivnosti Grupe nisu raširene samo na domaćem tržištu već i na određenim inozemnim tržištima. Stoga će njegovo poslovanje ovisiti, općenito uzevši, ne samo o političkim i ekonomskim kretanjima u Republici Hrvatskoj, već i onim u inozemstvu, konkretno na tržištima zemalja u kojima posluje (Njemačka, Alžir, Libija, Irak, Rusija i dr.). Značajniji ulazak na velika tržišta (primjerice Alžira i Libije) ovisi i o pomoći politike, jer je pri sklapanju većih poslova nužno lobiranje gospodarske diplomacije.

Iz navedenog se vidi da je kompanija pod utjecajem političkog rizika na koji se, u pravilu, iz perspektive jedne kompanije ne može utjecati.

Tržišni rizik

Negativni ekonomski uvjeti izazvani globalnom financijskom krizom u svijetu, koja se reflektira i u Hrvatskoj, te globalni trendovi pada cijena nekretnina kao i usporavanja njihove prodaje realnost su koja utječe na poslovanje i profitabilnost Grupe.

Uz usporavanje dinamike sklapanja novih ugovora tijekom nekoliko posljednjih godina nastavljena je i smanjena dostupnost bankarskih kredita i garancija na tržištu, te se očekuje da će u budućnosti biti dostupni uz još strože uvjete.

Tijekom proteklih desetljeća Grupa je svoje najznačajnije projekte i uspjehe ostvarivala u zemljama tzv. "trećeg svijeta". Okolnosti u tim zemljama značajno su se izmijenile u posljednje vrijeme, kao i uvjeti poslovanja. Potaknute političkim promjenama, počele su se događati i značajne ekonomske promjene. Dobivanje novih poslova uvelike ovisi o garancijskom potencijalu Grupe, odnosno o dostupnosti bankovnih garancija koje su neophodne za ugovaranje novih projekata.

Grupa svoje najznačajnije prihode ostvaruje po osnovi zakupa Arene Zagreb. U tom smislu, Grupa ima specifičan položaj na tržištu, budući da je vlasnik multifunkcionalne dvorane Arena Zagreb koju je u javno-privatnom partnerstvu gradila kao investitor i privatni partner te je s javnim partnerom (Zakupnik) ugovorila dugoročni zakup Arene Zagreb. U svrhu realizacije projekta, Grupa je osnovala ovisno društvo Lanište d.o.o. (dalje u tekstu: Lanište) kao društvo posebne namjene.

Lanište je kao zakupodavac sa Zakupnikom potpisalo dana 14. lipnja 2007. godine Ugovor o zakupu Arene Zagreb (u daljnjem tekstu: „Ugovor o zakupu“) u kojem je definiran položaj javnog partnera, njegove obveze plaćanja zakupnine sukladno Ugovoru o zakupu, trajanje zakupa te druga pitanja važna za odnos ugovornih strana. Dana 14. lipnja 2007. godine Republika Hrvatska i Grad Zagreb potpisali su Sporazum o zajedničkom financiranju Arene Zagreb kojim je utvrđeno da će zajednički u jednakim omjerima (50:50) subvencionirati Zakupniku iznos potreban za plaćanje zakupnine po Ugovoru o zakupu.

Sukladno Ugovoru o zakupu, Zakupnik ima fiksnu obvezu plaćanja najma kroz 28 godina. Ugovorom o zakupu bila je predviđena opcija prijevremenog otkupa Arene Zagreb, odnosno pravo Zakupnika da prijevremeno otkupi Arenu Zagreb nakon isteka sedme godine zakupa uz plaćanje naknade ugovorene Ugovorom o zakupu. Ovo pravo Zakupnika isteklo je 2015. godine. Zakupnik nije realizirao ovu opciju te se stoga zakup sukladno Ugovoru o zakupu nastavlja sukladno ugovorenim uvjetima do isteka 28. godine zakupa.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana ugovornog odnosa neće izvršiti svoje obveze te će time uzrokovati nastajanje financijskog gubitka drugoj strani. Nadalje, kreditni rizik društva izražen je u vidu poslovnih prilika za dobivanje novih ugovorenih poslova, imajući u vidu sadašnje tendencije usporavanja u sektoru građevinarstva. Rizik je umanjen mogućnošću ostvarivanja prihoda kroz razne projekte u inženjeringu i graditeljstvu, čime se rizik disperzira na međunarodne i domaće projekte, kao i one u kojima Grupa djeluje kao investitor developer, u kojima je izložena riziku dovršenja u predviđenom roku, te riziku naplate potraživanja u takvim projektima.

Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika kod jedne ugovorne strane. Najznačajniji kreditni rizik kojem je Grupa izložena proizlazi iz Ugovora o zakupu te se odnosi na potraživanja od Zakupnika. Potraživanja Grupe od Zakupnika mogu proizaći od zakupa Arene, od nadoknade troškova za tekuće i kapitalno održavanje Arene Zagreb te od prodaje usluga prilikom organizacije događanja u Areni. Nadalje, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika od kupaca u Alžiru (državne institucije).

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti manifestira se kao opasnost da Grupa neće moći izvršavati svoje obveze prema vjerovnicima. Rizik likvidnosti je povezan sa dostupnošću vanjskih izvora financiranja putem financijskih institucija, kao i sa stvarnim naplatama potraživanja. Ograničena dostupnost radnog kapitala putem financijskih institucija utječe na kratkoročnu likvidnost. U kratkoročnom razdoblju, sposobnost Grupe da podmiri svoje financijske obveze je ovisna o projektima u tijeku, kao i o naplatama po dospjelim potraživanjima. Vjerovnici Grupe mogu se podijeliti u sljedeće skupine: imatelji obveznice, banka koja je direktno kreditirala Grupu u vrijeme izgradnje Arene Zagreb, kooperanti angažirani na projektima i za održavanje Arene te država i državne institucije.

Podmirivanje obveza prema većem broju vjerovnika isključivo ovisi o naplati zakupnine za Arenu te naplati ostalih potraživanja od Zakupnika. Obveze Grupe prema državi za poreze podliježu nadzoru nadležnih tijela i mogućem osporavanju pa je slijedom toga neizvjestan potencijalni učinak na likvidnost, osobito u slučaju ako porezne vlasti primjene tumačenje koje se razlikuje od tumačenja Grupe. Prilikom planiranja novčanih odljeva za podmirenje obveza prema državi prisutna je neusuglašenost u praksi primjene poreznih propisa te značajna neizvjesnost oko tumačenja poreznih propisa kod različitih poreznih oblika i različitih transakcija koje izazivaju porezne učinke.

Grupa je poduzela značajne aktivnosti u restrukturiranju vlastitih obveza te je u tom smislu 2013. godine pokrenula postupak predstečajne nagodbe koji je uspješno okončan i u kojem je s vjerovnicima predstečajne nagodbe sklopljena predstečajna nagodba koja je postala pravomoćna u studenome 2014. godine. U sklopu uvjeta pravomoćne predstečajne nagodbe dogovoreno je namirenje vjerovnika predstečajne nagodbe izdavanjem obveznica ovisnog društva Lanište d.o.o. Lanište d.o.o. i Matica sklopili su Ugovor o preuzimanju ispunjenja u svrhu realizacije odredbi usvojene predstečajne nagodbe Matice te u svrhu reguliranja međusobnih odnosa, prava i obveza. Na temelju predstečajne nagodbe Matice i navedenog Ugovora o preuzimanju ispunjenja, 2015. godine izdane su obveznice i prenesene vjerovnicima sukladno odredbama nagodbe. Obveznice su uvrštene na uređeno tržište vrijednosnih papira – Redovito tržište Zagrebačke burze. U sklopu procesa predstečajne nagodbe dio obveza prema financijskim institucijama namiruje se putem prodaje imovine u vlasništvu Grupe, bez dodatnih novčanih odljeva. Nakon usvajanja predstečajne nagodbe rizik likvidnosti kod Grupe manifestira se kao opasnost da neće moći izvršavati svoje obveze prema kooperantima proizašlih iz aktivnih projekata te kao opasnost od gubitka sudskih parnica koje nisu razriješene putem predstečajne nagodbe.

Tečajni rizik

S obzirom da je dio poslovanja Grupe orijentiran na obavljanje poslovnih aktivnosti na inozemnim tržištima, Grupa je izložena riziku promjene deviznih tečajeva.

Budući da značajni dio vlastitih prihoda Grupa ostvaruje u inozemstvu, zbog toga je, kao i svaki izvoznik, u određenoj mjeri izložena kretanjima tečaja kune prema drugim valutama. Značajni tečajni rizik za Grupu proizlazi iz promjene tečaja kune u odnosu na euro po osnovi zakupnine za Arenu Zagreb, po osnovi obveze za izdane obveznice te po osnovi obveza prema bankama za kredite primljene u vrijeme izgradnje Arene Zagreb. Prema odredbama Ugovora o zakupu visina zakupnina za Arenu definirana je u eurima te se plaća u kunskoj protuvrijednosti eura prema prodajnom tečaju za efektivu i čekove Zagrebačke banke d.d.

Grupa nije zasebno zaštićena protiv ovog rizika.

Ekološki rizik

Svaki veliki infrastrukturni projekt podložan prethodnim studijama utjecaja na ekosustav i mogućeg utjecaja na okoliš. U obavljanju svog cjelokupnog poslovanja Grupa je ekološki izuzetno osviješteno društvo. Uz poštivanje zakonskih odredbi, ali i svoje vlastite politike upravljanja kvalitetom i okolišem, sustav upravljanja kvalitetom i okolišem Grupe zasniva se na načelima norme ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004. Uvođenjem integriranog sustava upravljanja kvalitetom i okolišem Grupa želi stalno poboljšavati kvalitetu svojih proizvoda i usluga i upravljati svim značajnijim aspektima okoliša koje može nadzirati s ciljem stalnog sprječavanja daljnjeg onečišćenja okoliša. Takvom politikom zaštite okoliša rizik značajnijih troškova uslijed nepredviđenog negativnog utjecaja na okruženje sveden je na najmanju moguću mjeru. Za izgradnju objekata novijeg datuma pribavlja se poseban certifikat energetske učinkovitosti.

Rizik velikih infrastrukturnih projekata

Veliki investicijski i infrastrukturni projekti, poput onih u kojima na domaćem i inozemnim tržištima Grupa sudjeluje, nose niz političkih, tržišnih i tehnoloških rizika, rizika konkurencije i sl. Budući da je većina takvih projekata kapitalno intenzivna, oni nose i rizike u slučaju prevelike ovisnosti ili izloženosti za investitora, ali i za izvođača kojem glavnina prihoda ovisi o takvom projektu. Stanje likvidnosti investitora iz financijskog i javnog sektora može dalje utjecati na izvođenje projekata na način da se mogu i obustaviti postojeći projekti i/ili odgoditi pokretanja novih, što se na domaćem i inozemnim tržištima događalo u proteklom i tekućem razdoblju.

U okviru poslovanja Grupe povezanog s dugoročnim zakupom Arene Zagreb postoji rizik naplate zakupnine, odnosno rizik javnih partnera (Zakupnika, Grada Zagreba i Republike Hrvatske).

U tom smislu, postoje rizici redovne naplate zakupnine koja se prema Ugovoru o zakupu uplaćuje kvartalno, a zbog problema u likvidnosti javnog sektora, odnosno partnera u javno-privatnom projektu, moguća su kašnjenja u naplati potraživanja od javnog partnera. Grupa poduzima sve potrebne korake kako bi se osigurala pravovremenost naplate zakupnine. Nadalje, zakupnina se godišnje indeksira s HICP indeksom Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat. U tom smislu, visina zakupnine ovisi o kretanju godišnjeg HICP (Harmonised Index of Consumer Prices) indeksa Europske monetarne unije.

Rizik sudskih sporova

Grupa je tijekom prethodnih razdoblja vodila više sudskih sporova koji su pokrenuti protiv Matice radi isplate po izvršenim ugovorima odnosno naknade štete nastale povredom ugovora ili uobičajenih poslovnih uzanci. Nakon usvajanja predstečajne nagodbe najveći dio sudskih sporova reguliran je predstečajnom nagodbom.

Sporovi koji nisu regulirani predstečajnom nagodbom odnose se na velike sporove koje Grupa kontinuirano osporava. Najznačajniji sporovi odnose se na Stečajnu masu Međimurje visokogradnja d.d. u stečaju. Sporovi se odnose na projekte iz 80-tih godina prošlog stoljeća, i to na projekt izvođenja radova na izgradnji 2870 stambenih jedinica u Općini Tripoli u Libiji te na izvođenje radova na projektu Kostroma u Rusiji.

Rizik promjene kamatnih stopa

U skladu s predstečajnom nagodbom Grupa je izdala obveznice koje nose fiksnu kamatnu stopu.

Imatelj obveznice s fiksnom kamatnom stopom izložen je riziku pada cijene takve obveznice kao rezultat promjene na tržištu kamatnih stopa. Dok je nominalna kamatna stopa na obveznice s fiksnom kamatom fiksirana za cijelo vrijeme trajanja te obveznice, kamatna stopa na tržištu kapitala („tržišna kamatna stopa“) tipično se mijenja na dnevnoj osnovi. Kako se mijenja tržišna kamatna stopa, tako se mijenja i cijena obveznice s fiksnom kamatom, ali u obrnutom smjeru. Ako tržišna kamatna stopa raste, cijena za obveznicu s fiksnom kamatnom stopom tipično pada sve dok se prinos od takve obveznice približno ne izjednači s tržišnom kamatnom stopom. Ako tržišna kamatna stopa pada, cijena za obveznicu s fiksnom kamatom tipično raste sve dok se prinos od takve obveznice približno ne izjednači s tržišnom kamatnom stopom.

Kamatni rizik kod Grupe proizlazi iz izdanih obveznica. Izdane obveznice nose kamatnu stopu koja od sredine 2025. godine može porasti za 1% ovisno o kretanju HICP indeksa Europske monetarne unije („step-up“ kamatna stopa). Kod obveznice je određena mogućnost rasta kamatne stope (Step-up kamatna stopa) uz uvjet da prosječni godišnji harmonizirani indeks potrošačkih cijena na malo (*Harmonised Index of Consumer Prices*) Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat u razdoblju od 1. siječnja 2009. godine do 31. prosinca 2024. godine ne bude manji od 1%.

Izdane obveznice izlažu Grupi riziku novčanog toka. Grupa ne koristi instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnom riziku.

Grupa ima tri kamatonosne obveze (kredite) prema banci koja je kreditirala izgradnju Arene Zagreb. Nakon usvajanja predstečajne nagodbe ostale obveze prema bankama ne nose kamatu.

7. Podružnice Društva

Društva Grupe

Financijski izvještaji sljedećih ovisnih društava uključeni su u konsolidirane financijske izvještaje društva Ingra d.d. i ovisnih društava („Grupa“):

	Vlasnički udio 31. prosinca 2018. %	Vlasnički udio 31. prosinca 2017. %
1. Lanište d.o.o.	100%	100%
2. Ingra-M.E. d.o.o.	100%	100%
3. Dvori Lapad d.o.o.	100%	100%
4. Ingra nekretnine d.o.o.	100%	100%
5. Ingra Energo d.o.o., Bosna i Hercegovina	100%	100%
6. Geotehnika Sudan	100%	100%
7. Ingra Kranj d.o.o., Slovenija	100%	50%
8. Ingra Algere sarl.	99%	99%
9. Marina Slano d.o.o.	88%	88%
10. Južni Jadran Nautika d.o.o.	51%	51%
11. Dubrovačke lučice d.o.o.	51%	51%
12. Ingra-gradnja d.o.o.	-	99%

8. Informacije o otkupu vlastitih dionica

Grupa tijekom 2018. godine nije stjecala vlastite dionice te na dan 31. prosinca 2018. nije imala u vlasništvu vlastite dionice.

9. Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Grupa primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja propisan od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Zagrebačke burze d.d.

Grupa u svom poslovanju nastoji u najvećoj mogućoj mjeri pridržavati se preporuka Kodeksa, uzimajući u obzir sve okolnosti i specifičnosti svoje organizacije poslovanja.

Obrazloženja vezana uz značajnija odstupanja, ako postoje, od pojedinih preporuka Kodeksa, Grupa iznosi u Godišnjem upitniku dostavljenom Zagrebačkoj burzi i HANFA-i. Navedenim kodeksom Grupa je definirala procedure za rad Nadzornog odbora, Uprave i drugih organa i struktura nadležnih za odlučivanje, osigurava izbjegavanje sukoba interesa, efikasan unutarnji nadzor i učinkoviti sustav odgovornosti. Istim je regulirana i obveza javnog objavljivanja podataka u kategorijama cjenovno osjetljivih informacija, sve u nastojanju da se osigura jednakost postupanja prema dioničarima i transparentnost informacija za postojeće i buduće investitore.

Grupa se pridržava preporuka Kodeksa korporativnog upravljanja uz iznimku onih odredbi čija primjena u trenutnim okolnostima nije praktična:

Dioničari koji nisu u mogućnosti sami glasovati, sami prema vlastitom izboru određuju opunomoćenike koji su dužni glasati prema njihovim uputama.

Odluka o isplati dividende ili predujma dividende ne postoji s obzirom da se dividenda nije isplaćivala u 2018. godini.

Za vrijeme održavanja Glavne skupštine dioničarima nije omogućeno glasanje uporabom moderne komunikacijske tehnologije jer ista nije predviđena Statutom.

Pravo na naknadu za rad članova Nadzornog odbora određeno je u fiksnom mjesečnom iznosu, a kako bi članovi Nadzornog odbora bili što neovisniji od Grupe i onih koje nadziru.

Grupa nema ustrojenu Komisiju za imenovanja i nagrađivanje, međutim ima ustrojenu Komisiju za reviziju koja djeluje u sklopu Nadzornog odbora. Komisija za reviziju nije izradila pravila o tome koje usluge vanjska revizorska kuća ne smije davati Grupi, a koja može davati uz prethodnu suglasnost ili bez prethodne suglasnosti. Naime, praksa je Grupe da revizorsku kuću ne angažira za posebne usluge već za takve usluge angažira osobe koje nisu povezane s revizorskom kućom koja obavlja redovnu reviziju.

Grupa nema izjavu o politici nagrađivanja Uprave i Nadzornog odbora. Grupa objavljuje podatke o svim isplatama izvršenim članovima Uprave i Nadzornog odbora. Predmetni podaci objavljuju se u pravilu skupno unutar godišnjeg izvješća Grupe.

Grupa provodi unutarnju kontrolu putem internih procedura koje obuhvaćaju i provedbu nadzora nad urednim izvršavanjem obveza, tako da u smislu Kodeksa korporativnog upravljanja pored prednje rečene Komisije za reviziju, nema posebne organizacijske jedinice koja se bavi isključivo unutarnjom kontrolom.

Unutarnji nadzor u Grupi i upravljanje rizicima u odnosu na financijsko izvještavanje

Nadzorni odbor je osnovao Komisiju za reviziju sa svrhom detaljnog analiziranja financijskih izvještaja, pružanja potpore računovodstvu Grupe te uspostave dobre i kvalitetne unutarnje kontrole Grupe.

Grupa nema veliki broj zaposlenika i složene poslovne procese da bi bilo potrebe za ustrojstvom zasebnog odjela unutarnje kontrole i interne revizije. Sustav unutarnje kontrole obavlja se putem postojećih odjela Grupe uz potporu Komisije za reviziju.

Godišnji izvještaj usvojila je Uprava i odobrila njegovo izdavanje dana 30. travnja 2019. god.

Potpisali u ime Grupe:

Igor Oppenheim
predsjednik uprave

Danko Deban
član uprave

Dinko Pejković
član uprave

 INGRA
POSLOVODSTVO ZA IZGRADNJU INVESTICIJSKIH
GRUPA, UČIO, IZVOZ I ZASTUPSTVA
ZAGREB

Na sjednici održanoj 30. travnja 2019. godine u sjedištu INGRE d.d., Alexandera von Humboldta 4b, Zagreb, Nadzorni odbor INGRE d.d. na prijedlog Uprave INGRE d.d. donio je sljedeću

ODLUKU

o utvrđivanju konsolidiranih godišnjih financijskih izvješća za godinu 2018. Ingre d.d. i ovisnih društva

1. Daje se suglasnost na konsolidirana godišnja financijska izvješća Ingre d.d. i ovisnih društva za 2018. godinu, koje je izradila Uprava, i to kako slijedi:
 1. Bilanca
 2. Račun dobiti i gubitka
 3. Bilješke uz temeljna financijska izvješća
 4. Izvještaj o novčanom toku
 5. Izvještaj o promjeni kapitala
 6. Godišnje izvješće
2. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Zagrebu, 30. travnja 2019.

INGRA d.d.
predsjednik Nadzornog odbora
Davor Štern

dioničko društvo za izgradnju investicijskih objekata, uvoz, izvoz i zastupstva

Ulica Alexandera von Humboldta 4b
HR-10000 Zagreb

telefon: | +385 (0) 1 6102 555
| +385 (0) 1 6102 535
telefax: | +385 (0) 1 6150 383
e-mail: | ingra@ingra.hr
web: | www.ingra.hr

PRIJEDLOG ODLUKE O POKRIĆU GUBITKA ZA 2018. GODINU

1. Gubitak po završnom računu za 2018. godinu nakon oporezivanja iznosi 11.798.074 kuna te će se iznos gubitka od 11.798.074 kuna prenijeti u naredno razdoblje.
2. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Zagrebu, 30. travnja 2019.

INGRA d.d.

Igor Oppenheim, predsjednik Uprave

Danko Deban, član Uprave

Dinko Pejković, član Uprave